

AVDELING FOR LÆRAR- OG TOLKEUTDANNING

STUDIEPLAN

FOR

GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING 1.-7. TRINN 2012H

Vedtatt av avdelingsstyret i møte 25.mai 2010 (asak 20/10),
revidert av dekan 28. august 2012

GRUNNSKOLELÆRER 1 - 7

Studiemodellen gir oversikt over hvilke emner som tilbys i de ulike semestrene i løpet av studiet. Foreliggende studiemodell viser planlagte studietilbud på tidspunkt for publisering av studieplanen. Det kan forekomme endringer i tilbudet. Eventuelle endringer vedtas av avdelingsstyret når endelig studietilbud for et skoleår vedtas i slutten av høstsemesteret foregående år. I tillegg er igangsetting av emner avhengig av at tilstrekkelig antall studenter melder seg.

STUDIEPOENGBELASTNING

Emne	Avsl. Eks.	SP	2012 Høst	2013 Vår	2013 Høst	2014 Vår	2014 Høst	2015 Vår	2015 Høst	2016 Vår
4NO1 1-7E1 Norsk 1 (1-7)		30		15		15				
4MX1 1-7E1 Matematikk 1 (1-7)		30		15	15					
Valgemner 2.studieår										
• Valgemner GLU 1-7 2.studieår		15			7,5	7,5				
LGU12001 Pedagogikk og elevkunnskap 2 (1-7)		15			7,5	7,5				
LGU1201P Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 2. studieår		0			X	X				
LGU13009 Pedagogikk og elevkunnskap 3 (1-7)		15					15			
LGU13002 Pedagogikk og elevkunnskap 4 (1-7)		15						15		
Valgemner 3.studieår										
• Valgemner GLU 1-7 3.studieår		30					15	15		
LGU1301P Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 3. studieår		0					X	X		
Valgemner høst 4.studieår										
• Valgemner GLU 1-7 høst 4.studieår		30							30	
Valgemner vår 4.studieår										
• Valgemner GLU 1-7 vår 4.studieår		30								30
LGU1402P Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 4. studieår		0							X	X
Sum		210		30	30	30	30	30	30	30

4NO1 1-7E1 NORSK 1 (1-7)

Emnenavn (en)**Emnenavn (nn)**

Norsk 1 (1-7)

Omfang

30 Studiepoeng

Studienivå

Syklus 1

Undervisningsspråk

Norsk

Organisasjonstilhørighet

GLU1-7

Emneansvarlig**Forkunnskapskrav**

Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskrav til studieprogrammet.

Anbefalte forkunnskaper**Emneinnhold**

I norsk 1 står begynnaropplæring i lesing og skriving sentralt, men også vidareutvikling av lese- og skriveferdighetene til elevar til og med sjuande klasse. Studentane skal få forskingsbasert innsikt om dette og om norsk språk- og tekstkunnskap. Dei skal lære å arbeide med dei grunnleggjande ferdighetene, lesing, skriving, munnleg bruk av språket, rekning og bruk av digitale verktøy i norskfaget, og på tvers av faga. Dei skal kunne nytte ulike arbeidsmåtar som passar frå første til og med sjuande trinn, og dei skal få kjennskap til korleis praktisk-estetiske arbeidsmåtar kan brukast i faget. Dei skal utvikle ei god forståing av samanhengen mellom fag, fagdidaktikk og praksis. Med denne faglege bakgrunnen skal studentane også møte og ta i bruk vitenskaplege arbeidsformer. Utforskande læringsprosessar skal fremje studentanes faglege sjølvstende, analytiske ferdigheiter og kritisk refleksjon.

Norskfaget er delt inn i seks emneområde:

A Lesing og litteraturdydidaktikk

B Kunnskap om språk og skriving

C Språk, tekstar og kulturar i endring

D Den første opplæringa i lesing, skriving og munnlege ferdigheiter

E Skjønnlitteratur og sakprosa på småskuletrinnet

F Munnleg og skriftleg kommunikasjon

I første semester ligg hovudvekta på emna A, B og C. Emnet Lesing og litteraturdydidaktikk omfattar m.a. teoriar om lesing og leseopplæring, barnelitteratur og litterær analyse. Kunnskap om språk omfattar m.a. grammatikk, tekstlingvistikk, teoriar om skriving og elevtekstanalyse. I emnet

Språk, tekstar og kulturar i endring møter studentane tekstar i ulike sjangrar – skriftlege, munnlege og digitale. Det blir arbeidd med tekstar frå ulike kulturar, norsk som andrespråk og språkleg variasjon i skrift og tale. Samansette tekstar vil bli særskilt vektlagde. Studentane si eiga lesing og skriving av fagtekstar står sentralt innanfor alle desse tre emneområda.

I fjerde semester er undervisninga konsentrert om emna D, E og F. Emnet Den første lese- og skriveopplæringa omfattar teoriar om språk og språkutvikling, lese- og skriveutvikling, elevtekstanalyse og didaktiske innfallsvinklar til begynnaropplæringa. Litteratur og litteraturdidaktikk for dei minste gir innsikt i arbeid med tekstar tilpassa 1.–3. trinn – læreboktekstar, digitale læremiddel, bildebøker og anna litteratur for barn. Emnet Munnleg og skriftleg kommunikasjon omfattar m.a. barns munnlege og skriftlege forteljingar, skrivedidaktikk, skrivestrategiar og samtaleteori.

Forventet læringsutbytte

Kunnskapar

Studenten

- har kunnskap om korleis barn utviklar språk og omgrep, munnleg og skriftleg og i fleirfaglege samanhengar
- har kunnskap om lese- og skriveteoriar og om ulike teoriar innan lese- og skriveopplæring, med særleg vekt på begynnaropplæringa
- har kunnskap om lese- og skrivestrategiar
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing og skriving kan ha for elevars utvikling og læring, med særleg vekt på begynnaropplæringa
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk og innsikt i tilhøvet mellom talemålsvariasjon og skriftspråksnormering
- har kunnskap om fleirspråklegheit, fleirspråkleg praksis og om det å lære norsk som eit andrespråk
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosatetekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- kjenner til sentrale og relevante litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har gode kunnskapar om barnelitteratur i ulike sjangrar og god forståing for korleis denne litteraturen har utvikla seg over tid
- har kunnskap om litteratur frå nyare tid som rettar seg mot ungdom og vaksne lesarar
- har kunnskap om den gjeldande læreplanen for skolens norskfag

Ferdigheiter

Studenten

- kan planleggje, gjennomføre og vurdere norskundervisning på ulike trinn frå 1. til 7. trinn og grunngi faglege val
- kan vurdere og bruke ulike undervisningsmetodar i lese- og skriveopplæringa og skriftforming frå 1. til 7. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk, og for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan bruke ulike vurderingsmåtar i norskfaget
- kan kartleggje lese- og skriveferdigheiter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevane kan skrive i ulike sjangrar og medium
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse av, respons på og vurdering av munnlege og skriftlege elevtekstar for å fremje læring
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med munnlege og skriftlege tekstar
- kan leggje til rette for at elevar les ulike typar tekstar i tradisjonelle og moderne medium, utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidare lesing
- kan reflektere over tekstars kvalitet og bruksområde og leggje til rette for, gjennomføre og vurdere samtalar om litteratur
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper

- kan analysere og tolke ulike typar tekstar og formidle litteratur på varierte måtar
- kan leggje til rette for møte med tekstar på dansk og svensk, både munnlege og skriftlege, og samiske og utanlandske tekstar i omsetjing
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering
- kan bidra til å utvikle lokale læreplanar
- kan vurdere ulike typar norskfaglege læremiddel ut frå ulike kriterium og med tanke på læringsutbytte til elevane
- kan ta i bruk ulike digitale verktøy i norskopplæringa og skape og vurdere digitale, samansette tekstar
- kan stimulere den estetiske sansen til elevane
- kan sjå eigen praksis i eit forskings- og utviklingsperspektiv

Generell kompetanse

Studenten

- er sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasse miljø og utvikle språk- og kulturforståing
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktiv refleksjon
- kan arbeide sjølvstendig, og saman med andre, med elevars læring og utvikling i faget og på tvers av fag
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmode dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

4MX1 1-7E1 MATEMATIKK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Mathematics 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Matematikk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	
Forkunnskapskrav	
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	Se under "Supplerende opplysninger".

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har inngående undervisningskunnskap i matematikken elevene arbeider med på barnetrinnet, særlig tallforståelse og regning, geometri og måling, overgangen fra aritmetikk til algebra, med et spesielt fokus på begynneropplæringen
- har kunnskap i algebra, geometri, funksjoner, statistikk, kombinatorikk og sannsynlighetsregning og kan knytte denne kunnskapen til lærestoffet på barnetrinnet
- har kunnskap om språkets rolle for læring av matematikk
- har kunnskap om vanlige interaksjonsmønster og kommunikasjon knyttet til matematikkundervisning
- har kunnskap om den betydningen semiotiske representasjonsformer har i matematikk, og hvilke utfordringer som er knyttet til overganger mellom representasjonsformer
- har undervisningskunnskap om betydningen av regning som grunnleggende ferdighet i alle skolefag
- har kunnskap om å uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig og kunne bruke digitale verktøy i matematikkfaget
- har kunnskap om matematikkfagets innhold i barnehagen og på ungdomstrinnet og om overgangene barnehage/skole og barnetrinn/ungdomstrinn
- har kunnskap om ulike teorier for læring, og om sammenheng mellom læringssyn og fag- og kunnskapssyn
- har kunnskap om et bredt metoderepertoar for undervisning i matematikk
- har kunnskap om matematikkens historiske utvikling, spesielt utviklingen av tallbegrep og tallsystemer

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere matematikkundervisning for alle elever i trinn 1-7 med fokus på variasjon og elevaktivitet, forankret i forskning, teori og praksis
- har gode praktiske ferdigheter i muntlig og skriftlig kommunikasjon i matematikkfaget, og kompetanse til å fremme slike ferdigheter hos elevene
- kan bruke arbeidsmåter som fremmer elevenes undring, kreativitet og evne til å arbeide systematisk med utforskende aktiviteter, begrunnelser, argumenter og bevis
- kan bruke og vurdere kartleggingsprøver og ulike observasjons- og vurderingsmåter, for å tilpasse opplæringen til elevenes ulike behov
- kan kommunisere med elever, enkeltvis og i ulike gruppesammensetninger, lytte til, vurdere og gjøre bruk av elevers innspill, og institusjonalisere kunnskap
- kan analysere og vurdere elevers tenkemåter, argumentasjon og løsningsmetoder fra ulike perspektiver på kunnskap og læring
- kan forebygge og oppdage matematikkvansker og tilrettelegge for mestring hos elever med ulike typer matematikkvansker

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for matematikkfagets betydning som allmenndannende fag og dets samspill med kultur, filosofi og samfunnsutvikling
- har innsikt i matematikkfagets rolle innenfor andre fag og i samfunnet for øvrig
- har innsikt i matematikkfagets betydning for deltakelse i et demokratisk samfunn

Lokalt vedtatte kompetansemål

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om forsknings- og utviklingskompetanse i forhold til matematikkundervisning

- har kunnskap om ulike vurderingsformer i matematikk, og spesielt vurderingens betydning for elevenes læring
- kan bruke sentrale digitale verktøy i matematikkundervisningen og vurdere kvaliteten på dynamisk programvare i matematikk

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisninga vil det bli benyttet ulike og varierte arbeidsformer som for eksempel forelesning, gjennomgåing av eksempler og oppgaver, verksted- og stasjonsundervisning, uteskoleaktiviteter, eget arbeid med oppgaver, tema- og prosjektarbeid, arbeid med datamaskiner, undersøkelsesvirksomhet, presentasjoner for medstudenter og undervisning i praksisfeltet. Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer.

Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

For en stor del vil undervisninga foregå prosessorientert der en induktiv arbeidsform med stor grad av studentaktivitet er sentral. Noe arbeid vil være individuelt og noe vil være arbeid i grupper med varierende sammensetning. I løpet av studiet vil det bli gitt et visst antall arbeidsoppdrag av ulik karakter som skal resultere i skriftlige innleveringer eller muntlige framføringer. Det vil bli gitt ulike former for veiledning og respons underveis i dette arbeidet, både fra faglærere og medstudenter.

LGU12001 PEDAGOGIKK OG ELEVKUNNSKAP 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Pedagogy and Pupil-related Skills 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Pedagogikk og elevkunnskap 2 (1-7)
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Anne C.B. Lund
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	Det er anbefalt å ha fullført Pedagogikk og elevkunnskap 1 (1-7) før en framstiller seg til eksamen.
Emneinnhold	Fra nasjonale retningslinjer: «Elevenes faglige, sosiale og personlige læring og utvikling Emnet har den lærende eleven i sentrum. Hovedfokuset er tilrettelegging av læringsprosesser for enkeltelever innenfor et stort elevmangfold der hvert enkelt barn med sine unike personlige, sosiale og kulturelle forutsetninger for læring, er en del av skolens fellesskap. Emnet vektlegger flerspråklighet

som et område i lærerens tilrettelegging av opplæringen.

Utfordringene som elevmangfoldet gir for undervisning og læring er hovedområdet for samarbeidet med praksisopplæringen.»

Tema 1: På vei til å bli lærer

- Kontaktlærerrollen
- Profesjonsetikk med fokus på tilpassa opplæring
- Formålstjenelige tekster: Innkalling til kontaktsamtale, dokumentasjon som grunnlag for elevsamtale og kontaktsamtale, elevportrett, bekymringsmelding, ukeplan

Tema 2: Oppvekst i det seinmoderne samfunnet

- Sosialisering
- Identitet og kjønn
- Oppvekstmiljø
- Språklig og kulturelt mangfold
- Barn i vanskelige livssituasjoner

Tema 3: Begynneropplæring

- Skolebegynneren
- Barns kognitive, motoriske og sosioemosjonelle utvikling
- Språk- og begrepsopplæring

Tema 4: Tilpassa opplæring og inkludering

- Nasjonale og internasjonale styringsdokumenter
- Elever med særskilte behov
- Tilpassa opplæring og inkludering i en seinmoderne kontekst
- Individuelle strategier for læring og utvikling av metakognitiv forståelse
- Tilrettelagt undervisning, individuelle opplæringsplaner, brukerorientert kommunikasjon med foresatte
- Vurdering og kartleggingsmetoder

Tema 5: Læringsfellesskap

- Kommunikasjon og gruppeprosesser
- Elevrelasjoner og samhandling

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om mangfoldet i familieformer og barns og unges oppvekst, utvikling og læring i ulike sosiale, språklige, religiøse og kulturelle kontekster
- har kunnskap om hvilke utfordringer og muligheter skolen står overfor når det gjelder elever med særskilte behov for tilrettelagt opplæring
- har kunnskap om elever med flerkulturell og flerspråklig bakgrunn

- har kunnskap om barnet som skolebegynner og om barns språk- og begrepsutvikling som grunnlag for utvikling av grunnleggende ferdigheter
- har kunnskap om begynneropplæringen for ulike elevgrupper
- har kunnskap om variasjoner i kjønnsidentitet og likheter og forskjeller i gutter og jenters oppvekstbetingelser
- har kunnskap om barn i sorg og krise, overgrep mot barn og andre vanskelige livssituasjoner som barn kan komme i
- har kunnskap om medias påvirkning av barn og ungdom og om barn og unges aktive deltakelse i ulike medier
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter som basis for elevenes utvikling av læringsstrategier og metakognitiv forståelse
- har kunnskap om innholdet i og begrunnelsene for de sentrale nasjonale og internasjonale reguleringene som gjelder elever og deres rettigheter

Ferdigheter

Studenten

- kan formidle og anvende kunnskaper om barn og unges utvikling og analysere de pedagogiske konsekvensene dette kan ha for arbeidet i skolen
- kan legge til rette for elevenes læring med utgangspunkt i kunnskap om elevrelasjoner, kommunikasjon, samhandling og gruppeprosesser
- kan analysere elevenes læringsstrategier og læringsutbytte ved hjelp av ulike vurderingsformer og kartleggingsmetoder og trekke konsekvenser for arbeidet med læringen
- kan gjennomføre læringsrettet tilbakemelding
- kan analysere populærkulturelle medieuttrykk og knytte dette opp til barn og unges identitetskonstruksjon

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for betydningen av skolens rammefaktorer i relasjon til elevenes læring
- kan på et reflektert og faglig grunnlag etablere og være i dialog med elevene og deres foresatte om elevenes faglige, personlige og sosiale læring og utvikling

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I PEL legges det vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler, individuelt arbeid, ulike former for gruppearbeid og anvendelse av digitale verktøy. Utforskende arbeidsformer som prosjektarbeid, problembasert læring eller aksjonslæring er sentrale. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse. I arbeidet vil det også gjøres bruk av ulike former for undervisningsvurdering. Både skriftlige og muntlige arbeidskrav blir vurdert i løpet av studieprosessen. Skriftlige oppgaver og muntlige presentasjoner kan bli vurdert av faglærer eller medstudenter på innhold, språk og sjanger. Egenvurdering gjennom refleksjon over egen læring er en del av studieprosessen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

UNDERVISNINGSEMESTER Undervisninga er lagt over to semestre, høst og vår, i det andre studieåret av Grunnskolelærerutdanningen 1–7.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none">• Ett elevportrett basert på observasjon i praksis• En individuell fagtekst om en valgt fokuselev i samarbeid med studiefag• Et PBL-arbeid der framlegget støttes av digitale verktøy• En refleksjonslogg om egen utvikling som lærer• Utarbeiding av ressursark i gruppe knyttet til et eksamenstema• Obligatorisk tilstedeværelse på ett før- og etterarbeid i forbindelse med praksis• Obligatorisk tilstedeværelse på 4 seminarer	
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent. Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
	Tidsfrist: Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. I henhold til Forskrift om studier og eksamen ved HiST § 5-3 skal obligatoriske arbeidskrav vurderes etter fastsatt frist. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles senest 3 uker før den aktuelle eksamen og gis en endelig frist for å oppfylle kravene.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Gruppe			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Muntlig eksamen i gruppe. Gruppene settes sammen etter loddtrekning i klassen. Eksamen organiseres slik at gruppene trekker et tema fra studiet 2 timer før selve gruppeeksamen. Studentene har tilgang til pensumlitteraturen i forberedelsestida. De kan ta med notater fra forberedelsene til selve gruppesamtalen. Samtalen innledes med at gruppene får problemstillinger fra sitt tema som de skal samtale rundt i en selvstyrt prosess, normalt uten at faglærer eller sensor griper inn. Gruppesamtalens varighet er ca. ¾ time. Gruppen får felles karakter. I særskilte tilfeller kan det gis individuell vurdering. Både den faglige kompetansen knytta til læringsutbytteformuleringene og evnen til å gjennomføre en faglig dialog ligger til grunn for vurderinga.					
Tillatte hjelpemidler:	Kunnskapsdepartementet: Opplæringsloven. Tilgjengelig fra http://www.lovdatab.no Utdanningsdirektoratet: Utdrag av Læreplanverket for kunnskapsløftet: Generell del og Læringsplakaten. Tilgjengelig fra http://www.udir.no/Lareplaner/					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
NY / UTSATT EKSAMEN						

Det arrangeres utsatt eksamen/ny eksamen til jul for studenter som henholdsvis hadde gyldig fravær eller ikke besto ved siste ordinære eksamen. Det er anledning til å gå opp til ny eksamen i opprinnelig gruppe. For øvrig vil det både ved utsatt og ny eksamen bli satt sammen nye eksamensgrupper basert på loddtrekking blant de studentene som er oppmeldt. Gruppene vil bli kunngjort ca. 1 måned før eksamen slik at studentene kan bli kjent med hverandre på forhånd. Individuell muntlig prøve kan unntaksvis gjennomføres dersom det ikke er praktisk mulig å gjennomføre eksamenen i gruppe.

LÆREMIDLER

Komplett liste over pensumlitteratur vil legges ut på bibliotekets hjemmeside.
www.hist.no/alt-pensum

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Emnet overlapper med det obligatoriske pedagogikkfaget i den nedlagte Allmennlærerutdanninga (ALU), emnekode: PE 130	15

LGU1201P PRAKSIS, GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING (1-7) 2. STUDIEÅR

Emnenavn (en)	Field practice, Teacher education level (1-7) year 2
Emnenavn (nn)	Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 2. studieår
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen

Praksis fra første studieår må være godkjent og bestått før første praksisperiode dette studieåret.

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Hovedtemaet for praksisopplæringen i andre studieår er eleven i 1. – 2. trinn, elevmangfoldet og elevenes møte med skole og fag. Dette omhandler:

- Elevenes faglige, sosiale, kulturelle og personlige læring og utvikling på 1. – 2. trinn
- Inkluderende læringsfellesskap
- Variert og tilpasset opplæring, ulike arbeidsmåter
- Lærerarbeid og læringsledelse i flerkulturelle klasserom og i møte med elever med spesielle behov
- Klasseromskunnskap/kunnskap om ulike læringsarenaer
- Begynneropplæring
- Aktuelle kartleggingsverktøy

Forventet læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om elevenes utvikling og bakgrunn som utgangspunkt for læring
- har kunnskap om elevvariasjoner og tilpasset opplæring
- har kunnskap om kulturelt mangfold og flerspråklighet
- har kunnskap om kommunikasjon, samhandling og gruppeprosesser

FERDIGHETER

Studenten

- kan utvikle mål for opplæringen i ulike fag og vurdere elevenes måloppnåelse
- kan med utgangspunkt i relevant teori velge og bruke aktuelle kartleggingsverktøy i opplæringen
- kan møte mangfold og elevvariasjon gjennom differensiert opplæring
- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i et flerkulturelt læringsfellesskap
- kan være tydelig leder og lede læringsarbeid ved å differensiere og variere arbeidsmåter etter gruppestørrelse og undervisningens hensikt
- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere begynneropplæring

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har innsikt i elevenes læring av grunnleggende ferdigheter og forståelse av fagkunnskap
- har utviklet bevissthet rundt egen kommunikasjons- og relasjonskompetanse
- har innsikt i egen utvikling som lærer
- kan vurdere egen lærerkompetanse og eget læringsbehov

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Praksis er en studie-, utprøvnings- og læringsarena. Gjennom praksisstudiene skal studentene bli kjent med elevers læring og utvikling og grunnskolens innhold, arbeidsformer og organisering på 1.-2. trinn, samt få del i praksislæreres praksisteori. Gjennom observasjon, egen undervisning, veiledning og

refleksjon skal studentene utvikle sin lærerrolle i et læringsfellesskap. Studentene skal få undervise i studiefagene, men praksisstudiene kan for øvrig foregå innenfor den totale fagkretsen i 1.-2. trinn.

Skriving er et viktig redskap i studentenes lærings- og kommunikasjonsprosesser i praksisopplæringa. Bruken av ulike skriftlige dokumenter må ses i sammenheng med før- og etterveiledning. Arbeidsformer og læringsaktiviteter:

Studentene skal

- observere læreres arbeid med inkludering og tilpasset opplæring
- observere og kartlegge enkeltelevers faglige ståsted og læringsstrategier knyttet til grunnleggende ferdigheter og studiefagene
- stille spørsmål til egen og andres læringsledelse og evne til å ivareta mangfoldet i elevgruppa som ledd i kritisk refleksjon
- planlegge, gjennomføre og vurdere begynneropplæring og grunnleggende ferdigheter med fokus på elever med ulik erfaringsbakgrunn og ulikt faglig ståsted
- prøve ut ulike arbeidsmåter, læremidler og vurderingsmåter tilpasset 1.- 2. trinn med fokus på elevmedvirkning
- gjennomføre individuell læringssamtale med elever
- delta i arbeidet med utformingen av en individuell opplæringsplan (IOP).
- bruke planleggingsdokumentet basert på didaktisk relasjonstenkning som redskap i planlegging og vurdering av undervisning
- skrive logg som refleksjon over erfaringer og se disse i lys av teori og gjeldende læreplan
- gjennomføre praksisoppgaver knyttet til fagstudiene

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Praksis		
	Obligatorisk tilstedeværelse	
	All praksis er obligatorisk, men fravær inntil 15 % på grunn av sykdom dokumentert med egenmelding eller innvilget permisjon tillates uten at studenten må gjennomføre tilleggspraksis.	
	Permisjon innvilges kun i særskilte tilfeller. Som særskilt tilfelle regnes eksempelvis deltaking i organisasjonsarbeid på nasjonalt eller internasjonalt nivå (eller f.eks. representasjonsoppgaver på landslagsnivå i idrett), alvorlig sykdom eller dødsfall i nær familie. Studenttillitsvalgte kan ved studentpolitisk arbeid nasjonalt eller regionalt etter søknad være fraværende inntil 2 dager per studieår.	
Kommentar til arbeidskrav:	Hvis studenten har fravær ut over 15 prosent på grunn av sykdom eller innvilget permisjon, legges det opp til tilleggspraksis, slik at studenten får godkjent praksis før første praksisperiode neste studieår. Tilleggspraksis legges normalt til studentens praksisskole og til samme praksislærer. Studenten søker til praksisadministrasjonen som avgjør saken i samråd med praksislærer.	
	Hvis permisjonen gjelder mer enn 15 prosent av praksistida i et studieår, kan det kreves økonomisk kompensasjon for høgskolens eventuelle ekstrautgifter ved gjennomføring av nødvendig tilleggspraksis.	
	Ved ugyldig fravær i praksistiden i et studieår, blir studiedeltaking i praksis ikke godkjent og vurdering ikke gitt. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen gjennomføres ordinært.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier	Individuell			Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
	Praksisstudiet skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering (Se forskrift om studier og eksamen ved HiST, § 5-2 (1).					
	Vurdering bestått/ikke bestått fastsettes av praksislærer etter drøfting med oppfølgingslærer. Vurderingskriterier for praksis og prosedyreregler for vurdering av studentene i praksis er i henhold til Forskrift om studier og eksamen ved HiST og Retningslinjer for gjennomføring og vurdering av praksisstudier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.					
Kommentar til vurdering:	Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått, jf. forskrift til rammeplan for utdanningen og høgskolens utfyllende bestemmelser.					
	En student kan ikke klage på karakter i praksis (jfr. Universitets og høgskoleloven og Forskrift om studier og eksamen ved HiST). Studenten kan derimot klage på formelle feil i vurderingsprosessen.					
	Studenten skal få en formell vurdering av praksis uttrykt med karakteren bestått/ikke bestått					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Det er bare anledning til å gjennomføre hvert praksisemne to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan avdelingen innvilge dispensasjon, jf. bestemmelsene i forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU13009 PEDAGOGIKK OG ELEVKUNNSKAP 3 (1-7)

Emnenavn (nn)	Pedagogikk og elevkunnskap 3 (1-7)
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder John Magne Grindeland
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen
Anbefalte forkunnskaper	Det er anbefalt å ha fullført Pedagogikk og elevkunnskap 2 (1-7) før en framstiller seg til eksamen.
Emneinnhold	<p>Fra nasjonale retningslinjer:</p> <p>«Utvikling av lærerens profesjonelle rolle og identitet Emnet bygger på de to første emnene og omhandler endringer i lærer- og elevrollen i et historisk, filosofisk, samfunnsmessig og internasjonalt perspektiv. Dette innebærer kunnskap om skolen som organisasjon, profesjonelt utviklingsarbeid og profesjonsetisk bevissthet som grunnlag for læreres samarbeid med kolleger, foresatte og ulike instanser. Dette er også hovedområdet for samarbeidet med praksisopplæringen.»</p> <p>Tema 1: Å være lærer i et praksisfelleskap</p> <ul style="list-style-type: none"> • Læreren som leder • Samarbeid med andre profesjoner og arbeidsliv • Profesjonsetisk bevisst • Formålstjenelige tekster: Kronikk/debattinnlegg, sms og nettbasert kommunikasjon med foresatte, refleksjonslogg og dokumentasjonslogg <p>Tema 2: Skole-hjemsamarbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Familiegrupper • Kontaktsamtaler og foreldremøter • Samarbeid på individ-, gruppe og systemnivå • Konflikthåndtering og mobbing <p>Tema 3: Skolen som organisasjon</p>

- Skolen som kunnskapsorganisasjon
- Skolekultur
- Skoleutvikling
- Styringsstruktur i skolen
- Overgang mellom ulike skoleslag

Tema 4: Skolen i samfunnet

- Utviklinga av enhetsskolen
- Læreplanutvikling i et utdanningspolitisk perspektiv
- Endringer i elev- og lærerrollen i et idéhistorisk perspektiv

Tema 5: Demokrati, danning og identitetsutvikling

- Det integrerte mennesket
- Interkulturell kompetanse
- Skolen som arena for danning
- Estetisk opplevelse, erfaring og erkjennelse

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om skolen som kompleks organisasjon, om dens rammefaktorer og styringsstruktur, om samarbeidet med kommende kolleger i skolen, elever, foresatte og relevante instanser utenfor skolen og betydningen det har for elevenes læring og utvikling
- har kunnskap om sosialt, språklig, religiøst og kulturelt mangfold for å støtte elevenes læring i en inkluderende skole preget av dialog, toleranse og respekt for den enkelte
- har kunnskap om fellesskapets betydning for elevenes læringsprosesser
- har kunnskap om hvordan konflikter og mobbing kan forebygges og håndteres
- har kunnskap om overgangen mellom barnehage og skole og mellom barnetrinn og ungdomstrinn
- har kunnskap om sentrale faser og strategier i skolens historiske utvikling, og om skolens og utdanningens mandat og funksjon til ulike tider i Norge
- har kunnskap om demokrati, dannelse og utvikling av identitet, og betydningen dette har for skolens virksomhet i en internasjonalisert verden
- har kunnskap om skolen som institusjon i samfunnet, og forstår samarbeidsprosesser på ulike nivå for best mulig å legge til rette for elevenes læring

Ferdighet

Studenten

- kan ut fra kunnskap om sosiale systemer kritisk analysere samhandlinger i klasser og grupper av elever og fatte beslutninger som stimulerer elevenes læring
- kan stimulere til forståelse av demokrati og til demokratisk deltakelse og treffe begrunnede verdivalg
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere utviklingssamtaler
- kan reflektere over didaktiske, fagdidaktiske og skolefaglige spørsmål knyttet til elever med ulik bakgrunn i lys av arbeidet med de grunnleggende

ferdigheter

- kan legge til rette for estetisk opplevelse, erfaring og erkjennelse
- kan nyttiggjøre seg lokalt arbeids-, kultur- og samfunnsliv i elevenes læreprosesser

Generell kompetanse

Studenten

- kan aktivt forholde seg til hvordan profesjonelle verdivalg påvirker elevenes læringsarbeid og kan kommunisere og analysere profesjonsetiske utfordringer både med hjemmet, kolleger og andre samarbeidspartnere
- kan fremme dialog, gjensidig toleranse og respekt i læringsfellesskap preget av språklig og kulturelt mangfold
- har innsikt i lærerrollens utvikling og de utfordringer læreren står overfor som oppdrager i et pluralistisk og internasjonalisert samfunn

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I PEL legges det vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler, individuelt arbeid, ulike former for gruppearbeid og anvendelse av digitale verktøy. Det er ikke lagt inn obligatoriske arbeidskrav, men studentene skal gjennom hele semesteret arbeide med å dokumentere egen kompetanse i emnets temaområder og når det gjelder egen utvikling som lærer. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse. Egenvurdering gjennom refleksjon over egen læring er en del av studieprosessen.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none">- En caseoppgave om skolen som lærende organisasjon- Obligatorisk tilstedeværelse på minst tre av fire seminarer. Seminarene spesifiseres i semesterplanen- Obligatorisk tilstedeværelse på minst ett for- og ett etterarbeid i forbindelse med praksis	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell, digital mappe som dokumenterer kunnskap innenfor emnet og utviklinga av egen profesjonskompetanse. Mappa skal vise variasjon i sjanger og digitale formater. Dokumentasjonsmaterialet skal hentes fra ulike kontekster i læringsforløpet. Mappa skal inneholde følgende elementer: <ul style="list-style-type: none">• En fagtekst i gruppe om skolen som lærende organisasjon basert på et case (ca. 10 s.).• Ett undervisningsopplegg som er satt inn i en kontekst og vurdert (ca. 3 s.).• En kronikk, et innlegg i en nettdebatt eller et foredrag på et foreldremøte om en valgt problemstilling innenfor temaet dannning (ca. 3s.).• Et refleksjonsnotat om egen profesjonell utvikling inkludert dokumentasjonselementer som logg, planleggingsdokument eller annet (ca. 3s.). Mappa vurderes som en helhet, men alle bidrag må være bestått for å få bestått karakter i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Det arrangeres utsatt eksamen/ny eksamen ved slutten av påfølgende semester for studenter som henholdsvis hadde gyldig fravær eller ikke besto ved siste ordinære eksamen. Ved ny/utsatt eksamen må alle mappas elementer leveres på nytt. Studenten leverer en forbedret utgave av opprinnelig mappe.					

LÆREMIDLER

Litteratur

Baune, T. Aa. (2007). Den skal tidlig krøkes-: skolen i historisk perspektiv (Rev. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag. s. 43-145.

Brekke, M. & Tiller, T. (red.). (2013). Læreren som forsker: innføring i forskningsarbeid i skolen. Oslo: Universitetsforlaget. kap. 1,2, 3 (s. 27-78).

Imsen, G. (2009). Lærerens verden: innføring i generell didaktikk (4. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. kap. 3 – 8 og 12 – 15 (s. 59-224 og 379-474).

Nordahl, T. (2007). Hjem og skole: hvordan skape et bedre samarbeid? Oslo: Universitetsforlaget.

Ohnstad, F. O. (2010). Profesjonsetikk i skolen: læreres etiske ansvar. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Aasen, J. (2006). Tanke og handling: nøkler til pedagogisk filosofi. Vallset: Oplandske Bokforlag s. 17-111, 189-239.

I kompendium:

Arneberg, P. (2004). Dialog og dannelse. I P. Arneberg, J. H. Kjærre, & B. Overland (red.), Samtalen i skolen (s. 13- 29). Oslo: Damm & søn.

Hauge, A. M. (2014). Den felleskulturelle skolen (3.utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

s. 234-259.

Irgens, E. J. (2007). Profesjon og organisasjon: å arbeide som profesjonsutdannet. Bergen: Fagbokforlaget.

s. 115-134, 175-193.

Irgens, E. J. (2010). Rom for arbeid: lederen som konstruktør av den gode skole. I R.-A. Andreassen, E. J. Irgens, & E. M. Skaalvik (red.), Kompetent skoleledelse (s. 125-145). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Munthe, E., & Postholm, M. (2012). Læreres profesjonelle læring. I M. Postholm, P. Haug, E. Munthe, & R. Krumsvik (red.), Lærere i skolen som organisasjon (s. 137-154). Kristiansand: Cappelen Damm Høyskoleforlaget.

Telhaug, A. O. (2007). Kunnskapsløftet i et utdanningshistorisk perspektiv. I H. Hølleland (red.), På vei mot Kunnskapsløftet: begrunnelser, løsninger og utfordringer (s. 47-65). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Telhaug, A. O. (2011). Dannelsesbegrepet i grunnskolens læreplaner. I K. Steinholt, & S. Dobson (red.), Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap (s. 211-254). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Torjussen, L. P. S. (2011). Danning, dialektikk, dialog – Skjervheims og Hellestnes' dannelsesfilosofi. I K. Steinholt, & S. Dobson (red.), Dannelse: introduksjon til et ullent pedagogisk landskap (s. 143-162). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Østberg, S. (2013). Interkulturell kompetanse. I V. Bjarnø, M. E. Nergård, & F. Aarsæther (red.), Språklig mangfold og læring: didaktikk for flerspråklige klasserom (s. 17-35). Oslo: Gyldendal akademisk.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Ingen

LGU13002 PEDAGOGIKK OG ELEVKUNNSKAP 4 (1-7)

Emnenavn (en)	Pedagogy and Pupil-related Skills 4 (1-7)
Emnenavn (nn)	Pedagogikk og elevkunnskap 4 (1-7)
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder John Magne Grindeland

Forkunnskapskrav

Studierettskrav:

Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen

Anbefalte forkunnskaper

Det er anbefalt å ha fullført Pedagogikk og elevkunnskap 2 og 3 (1-7) før arbeidet med bacheloroppgaven avsluttes.

Emneinnhold

Oppgaven skal være profesjonsrettet. Det innebærer at den skal knyttes til undervisning i grunnskolen eller til andre sider ved skolens virksomhet. Tematisk skal bacheloroppgaven normalt forankres i studentens undervisningsfag de tre første årene og/eller i faget pedagogikk og elevkunnskap.

Bacheloroppgaven skal være et selvstendig og forskningsbasert skriftlig arbeid der kandidatene skal formulere og svare på en valgt problemstilling. Oppgaven skal knyttes til praksisopplæringa eller andre sider ved skolens virksomhet. Det innebærer at problemstillinga skal reflektere sentrale praktiske, faglige og pedagogiske utfordringer i grunnskolens virksomhet. Hensikten med oppgaven er å gi en helhetlig og sammenhengende framstilling og refleksjon om sentrale spørsmål i profesjonsutøvelsen.

Tema 1: Å være en forskende lærer

- Forskningsetikk
- Formålstjenlige tekster: Forskerlogg

Tema 2: Vitenskapsteori

- Induktiv og deduktiv tilnærming
- Naturvitenskapelig og humanistisk forskningsparadigme
- Hermeneutikk

Tema 3: Metode

- Innhenting av data: Observasjon, intervju, spørreskjema, elevprodukter/dokumentanalyse
- Analyse av data: tolkning av kvalitative og kvantitative data
- Forskningas troverdighet og relevans

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om sentrale vitenskapsteoretiske spørsmålsstillinger i utdanningsforskning
- har innsikt i sentrale spørsmål knyttet til forskningsmetoder med relevans for studier av virksomhet i og omkring skolen
- har kunnskap om sentrale praktiske, faglige og pedagogiske utfordringer i grunnskolens virksomhet som er utviklet gjennom bacheloroppgaven
- har inngående kunnskap om det emnet som den enkelte har fordypet seg i gjennom bacheloroppgaven

Ferdighet

Studenten

- kan kritisk analysere relevant forskning om læringsarbeid og hvilken betydning denne kan ha for undervisningen og for alle elevers læring
- kan planlegge og delta i utviklings- og endringsprosesser i skolen, og kan kritisk vurdere disse i etterkant
- kan anvende vitenskapsteoretisk og metodisk kunnskap i utformingen av en egen bacheloroppgave
- har tilegnet seg ferdigheter i akademisk skriving

Generell kompetanse

Studenten

- kan vise et faglig engasjement i viktige spørsmål om skole og opplæring, og på et forskningsmessig grunnlag kunne analysere og formidle et sammensatt fagstoff på en overbevisende måte
- kan selvstendig forholde seg til forskningsetiske problemstillinger

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Å skrive bacheloroppgave er det faglige kravet dette semesteret. Veiledning både i gruppe og individuelt vil være hovedarbeidsform. En del av veiledninga vil bli organisert som arbeidsseminarer med krav til obligatorisk deltakelse. I tillegg vil det være forelesninger i vitenskapsteori og metode.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Arbeidet med bacheloroppgaven starter allerede i høstsemesteret med innsirkling av tema og problemstilling.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	- Obligatorisk tilstedeværelse på 2 oppgaveseminarer	
	- Innlevering av førsteutkast til bacheloroppgaven	
	- 1 obligatorisk veiledning på bacheloroppgaven	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes til godkjent/ikke godkjent.	
	Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell bacheloroppgave.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Det arrangeres utsatt eksamen/ny eksamen påfølgende semester for studenter som henholdsvis hadde gyldig fravær eller ikke besto ved siste ordinære eksamen. Ved ikke bestått bacheloroppgave gjelder forskrift om studier og eksamen ved HiST § 5-4.					

LÆREMIDLER

Bjørndal, C. R. P. (2011). *Det vurderende øyet: observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og veiledning* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk. s. 32-63.

Finnes også som:

Bjørndal, C. R. P. (2002). *Det vurderende øyet: observasjon, vurdering og utvikling i undervisning og veiledning*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Christoffersen, L., & Johannessen, A. (2012). *Forskningsmetode for lærerutdanningene*. Oslo: Abstrakt forlag. 178 s.

Elstad, J. I. (2010). Spørreskjemaundersøkelsens fallgruber. I D. Album, M. N. Hansen & K. Widerberg (red.), *Metodene våre: eksempler fra samfunnsvitenskapelig forskning* (s. 155-169). Oslo: Universitetsforlaget.

Klette, K. (1998). Klasseromsforskning - i spenningsfeltet mellom systematisk observasjon og etnografiske nærstudier. I K. Klette (red.), *Klasseromsforskning på norsk* (s. 13-35). Oslo: Ad notam Gyldendal.

Kvale, S. (2005). Om tolkning af kvalitative forskningsinterviews. *Nordisk pedagogik*, 25(1), 3-15:

Tilgjengelig fra:

http://www.idunn.no/ts/np/2005/01/om_tolkning_af_kvalitative_forskningsinterviews

Nilsen, S. E., & Wasenden, W. (2005). Kvantitative metoder for datainnsamling og analyse. I A. Howe, K. Høium, G. Kvernmo & I. R. Knutsen (red.), *Studenten som forsker i utdanning og yrke: vitenskapelig tenkning og metodebruk* (Læremidler for profesjonsutdanning 4/2005, s. 246-268). Bekkestua: Høgskolen.

Nilssen, V. (2012). *Analyse i kvalitative studier: den skrivende forskeren*. Oslo: Universitetsforlaget.

Nyeng, F. (2012). *Nøkkelbegreper i forskningsmetode og vitenskapsteori*. Bergen: Fagbokforlaget.

Mulig bok for noen tema:

Askeland, N., Maagerø, E. & Aamotsbakken, B. (2013). *Læreboka: studier av ulike læreboktekster*. Trondheim: Akademika. (290 s.)

Selvalgt pensum i tilknytning til oppgaven kommer i tillegg.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Vurderes individuelt

LGU1301P PRAKSIS, GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING (1-7) 3. STUDIEÅR

Emnenavn (en)	Field practice, Teacher education level (1-7) year 3
Emnenavn (nn)	Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 3. studieår
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen

Praksis fra andre studieår må være godkjent og bestått før første praksisperiode dette studieåret.

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

I tredje studieår vil studentene arbeide videre med hovedtemaene fra første og andre studieår. Et nytt hovedtema for praksisopplæringen for tredje og studieår er skolen som organisasjon og samarbeid med foresatte og andre sentrale instanser utenfor skolen. Dette omhandler:

- Lærerarbeidet på organisasjonsnivå og i profesjonelle fellesskap
- Samarbeid med foresatte, PPT og andre aktører
- Skole- og elevdemokrati, foresatte og elevers rettigheter
- Kvalitetssystem som verktøy for læring og skoleutvikling
- Overganger mellom trinnene
- Forskningsbasert kunnskap som utgangspunkt for endring og utvikling i skolen
- Lokalt læreplan- og utviklingsarbeid på praksisskolen

Forventet læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om kvalitetssystem som verktøy for læring og skoleutvikling
- har kunnskap om lærerarbeidet på organisasjonsnivå
- har kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid i praksisskolen
- har kunnskap om skolen som organisasjon og samfunnsinstitusjon

FERDIGHET

Studenten

- kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning for elevgrupper av ulik størrelse på 3. og/eller 4. trinn
- kan planlegge undervisning med utgangspunkt i planer for ulike perioder for elever på 3. og/eller 4. trinn
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere foreldremøter
- kan samhandle med kolleger, skoleledelse, foresatte og andre aktører i skolen
- kan med basis i teori og forskning identifisere mobbing og trakassering og drøfte måter dette kan håndteres på

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan vurdere skolen i forhold til samfunnsmandatet
- har utviklet læreridentitet basert på profesjonelle og yrkesetiske perspektiver
- har kunnskap, engasjement og metoder for å videreutvikle seg selv, sitt yrke og framtidig arbeidsplass gjennom kollegialt samarbeid og samhandling med eksterne aktører

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Praksis er en studie-, utprøvnings- og læringsarena. Emneinnholdet og arbeidet med bacheloroppgave krever at det settes av god tid til praksis som studiearena. Studentenes forståelse for skolen som organisasjon og skolens endrings- og utviklingsprosesser må utfordres gjennom observasjon, diskusjon og refleksjon.

Gjennom observasjon, egen undervisning, veiledning og refleksjon skal studentene bli kjent med elevers læring og utvikling på 3. – 4. trinn samt utvikle sin lærerrolle i et læringsfellesskap. Studentene skal få undervise i egne studiefag, men praksisstudiene kan for øvrig foregå innenfor den totale fagkretsen i 3.- 4. trinn.

Skriving er et viktig redskap i studentenes lærings- og kommunikasjonsprosesser i praksisopplæringa. Bruken av ulike skriftlige dokumenter må ses i sammenheng med før- og etterveiledning. Arbeidsformer og læringsaktiviteter:

Studentene skal

- observere og kartlegge særtrekk ved skolen som organisasjon og praksisskolens utviklingsarbeid
- stille kritiske spørsmål til skolens og egen virksomhet som grunnlag for eget bachelorprosjekt
- planlegge, gjennomføre og vurdere variert undervisning for elevgrupper av ulik størrelse med utgangspunkt i ukeplaner/halvårsplaner/årsplaner for elever i 3. – 4. trinn
- delta i teammøter, møter med foresatte og, om mulig møter, med skolens eksterne samarbeidspartnere
- bruke planleggingsdokumentet basert på didaktisk relasjonstenkning som redskap i planlegging og vurdering av undervisning
- skrive logg som refleksjon over erfaringer og se disse i lys av teori, egen profesjonsetikk og gjeldende læreplan
- gjennomføre praksisoppgaver knyttet til fagstudiene

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Praksis	Obligatoriske arbeidskrav	
	All praksis er obligatorisk, men fravær inntil 15 % på grunn av sykdom dokumentert med egenmelding eller innvilget permisjon tillates uten at studenten må gjennomføre tilleggspraksis.	
Kommentar til arbeidskrav:	Permisjon innvilges kun i særskilte tilfeller. Som særskilt tilfelle regnes eksempelvis deltaking i organisasjonsarbeid på nasjonalt eller internasjonalt nivå (eller f.eks. representasjonsoppgaver på landslagsnivå i idrett), alvorlig sykdom eller dødsfall i nær familie. Studenttillitsvalgte kan ved studentpolitisk arbeid nasjonalt eller regionalt etter søknad være fraværende inntil 2 dager per studieår.	
	Hvis studenten har fravær ut over 15 prosent på grunn av sykdom eller innvilget permisjon, legges det opp til tilleggspraksis, slik at studenten får godkjent praksis før første praksisperiode neste studieår. Tilleggspraksis legges normalt til studentens praksisskole og til samme praksislærer. Studenten søker til praksisadministrasjonen som avgjør saken i samråd med praksislærer.	
	Hvis permisjonen gjelder mer enn 15 prosent av praksistida i et studieår, kan det kreves økonomisk kompensasjon for høgskolens eventuelle ekstrautgifter ved gjennomføring av nødvendig tilleggspraksis.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
--------------------------	--------	-----------------

Ved ugyldig fravær i praksistiden i et studieår, blir studiedeltaking i praksis ikke godkjent og vurdering ikke gitt. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen gjennomføres ordinært.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier	Individuell			Bestått / ikke bestått	100 %	Nei
	Praksisstudiet skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering (Se forskrift om studier og eksamen ved HiST, § 5-2 (1).					
	Vurdering bestått/ikke bestått fastsettes av praksislærer etter drøfting med oppfølgingslærer. Vurderingskriterier for praksis og prosedyreregler for vurdering av studentene i praksis er i henhold til Forskrift om studier og eksamen ved HiST og Retningslinjer for gjennomføring og vurdering av praksisstudier ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.					
Kommentar til vurdering:	Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått, jf. forskrift til rammeplan for utdanningen og høgskolens utfyllende bestemmelser.					
	En student kan ikke klage på karakter i praksis (jfr. Universitets og høgskoleloven og Forskrift om studier og eksamen ved HiST). Studenten kan derimot klage på formelle feil i vurderingsprosessen.					
	Studenten skal få en formell vurdering av praksis uttrykt med karakteren bestått/ikke bestått					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Det er bare anledning til å gjennomføre hvert praksisemne to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan avdelingen innvilge dispensasjon, jf. bestemmelsene i forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU1402P PRAKSIS, GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING (1-7) 4. STUDIEÅR

Emnenavn (en)	Field practice, Teacher education level (1-7) year 4
Emnenavn (nn)	Praksis, Grunnskolelærerutdanning (1-7) 4. studieår
Omfang	0 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	<p>Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen</p> <p>Praksis fra tredje studieår må være godkjent og bestått før første praksisperiode dette studieåret</p>
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>I fjerde studieår vil studentene arbeide videre med hovedtemaene fra første, andre og tredje studieår. Et nytt hovedtema for praksisopplæringen for fjerde studieår er skolen som organisasjon og det profesjonelle fellesskapet. Dette omhandler:</p> <ul style="list-style-type: none">- Lærerens rettigheter og plikter- Kvalitetssystem som verktøy for læring og skoleutvikling- Forskningsbasert kunnskap som utgangspunkt for endring og utvikling i skolen- Lokalt læreplan- og utviklingsarbeid
Forventet læringsutbytte	<p>KUNNSKAP Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• har kunnskap om kvalitetssystem som verktøy for utvikling i studiefagene• har kunnskap om lærerens rettigheter og plikter• har kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid i skolen <p>FERDIGHET Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• kan selvstendig og sammen med andre planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning for elevgrupper av ulik størrelse på 1.-7. trinn• kan planlegge, gjennomføre og vurdere opplæring i fagene på 1.-7. trinn• kan planlegge undervisning med utgangspunkt i planer for ulike perioder for elever på 1.-7. trinn

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere utviklingssamtaler med elever
- kan delta i lokalt læreplanarbeid
- kan med basis i teori vurdere og bidra til utvikling av skolens læringsmiljø

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har utviklet kommunikasjons- og relasjonskompetanse
- har kritisk distanse til egen yrkesutøvelse
- har kunnskap, engasjement og metoder for å videreutvikle seg som profesjonell lærer i et praksisfelleskap

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Praksis er en studie-, utprøvnings- og læringsarena. Gjennom observasjon, egen undervisning, veiledning og refleksjon skal studentene bli kjent med elevens læring og utvikling på 1.-7. trinn samt utvikle sin lærerrolle i et læringsfelleskap. Studentene skal ha planleggings- og undervisningsoppgaver innenfor egne studiefag. For å utnytte praksisfeltet som studiearena kan studentene også måtte delta i andre skolefag og aktiviteter.

Skriving er et viktig redskap i studentenes lærings- og kommunikasjonsprosesser i praksisopplæringa. Bruken av ulike skriftlige dokumenter må ses i sammenheng med før- og etterveiledning. Arbeidsformer og læringsaktiviteter:

Studentene skal

- observere og kartlegge praksisskolens kvalitetssystem som verktøy for læring og faglig utvikling
- delta i praksisskolens lokale læreplanarbeid
- planlegge, gjennomføre og vurdere variert og utforskende undervisning i fagene i relasjon til ukeplaner/halvårsplaner/årsplaner for elever i 1.-7.trinn
- vurdere og bidra til utvikling av skolens læringsmiljø gjennom deltakelse i teammøter
- planlegge, gjennomføre og vurdere utviklingssamtaler med elever
- bruke planleggingsdokumentet basert på didaktisk relasjonstenkning som redskap i planlegging og vurdering av undervisning
- skrive refleksjonslogg med kritisk distanse til egen virksomhet, teori, gjeldende læreplan og egen yrkesidentitet
- gjennomføre praksisoppgaver knyttet til fagstudiene

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	All praksis er obligatorisk. Kun sykdom eller forhåndsgodkjent permisjon er gyldig fravær.	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
		<p>Regler for gyldig og ugyldig fravær: Inntil 15% fravær krever dokumentasjon. Gyldig dokumentasjon er egenmelding for maks 3 dager, legemelding ved sykdom, eller forhåndsinnvilget permisjon av praksiskontoret. Gyldig fravær ut over 15% skal kompenseres med ekstradager i praksis. Ugyldig fravær blir vurdert til ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen neste gang denne praksisen arrangeres ordinært.</p> <p>Varighet praksis 4. studieår er 2 + 1 uke.</p>

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Praksisstudier	Individuell			Bestått / ikke bestått	50 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1: Praksis i første semester, 4.studieår Vurdering til bestått/ikke bestått fastsettes av praksislærer etter drøfting med oppfølgingslærer.					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier	Individuell			Bestått / ikke bestått	50 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2: Praksis i andre semester, 4.studieår Vurdering til bestått/ikke bestått fastsettes av oppfølgingslærer. Begge vurderingsdeler må være bestått for å få emnet bestått.					
Tillatte hjelpemidler:						
Praksisstudier					%	Nei
Kommentar til vurdering:	Praksisstudiet skjer under veiledning og kontinuerlig vurdering. Studenter som har fått innpasset/forhåndsgodkjent fag fra andre læresteder, kan få mulighet til 3 uker praksis i høstsemesteret. Dette gjelder kun dersom lærestedet ikke tilbyr praksis i det faget som det søkes forhåndsgodkjenning for. Når studenten står i fare for ikke å bestå, skal studenten varsles innen fastsatt frist og opplyses om hva som er påkrevd for å kunne bli vurdert til bestått. En student kan ikke klage på karakter i praksis. Studenten kan derimot klage på formelle feil i vurderingsprosessen.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
-----------	----------------	------	----------	---------------	-------	--------------------

Studenten får en formell vurdering av praksis uttrykt med karakteren bestått/ikke bestått.

Alle punkter er forankret i lover, forskrifter og reglement; nasjonale og ved HiST. Se <http://hist.no/lover>

Tillatte hjelpemidler:

**NY / UTSATT
EKSAMEN**

Det er kun anledning til å gjennomføre hvert praksisemne to ganger. Bare i særskilte tilfeller kan avdelingen innvilge dispensasjon, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

VALGEMNER GLU 1-7 2.STUDIEÅR

Oversikten viser planlagte emner de ulike årene. Endelig studietilbud for et skoleår vedtas av avdelingsstyret i høstsemesteret foregående år. Igangsetting av emner er avhengig av tilstrekkelig antall studenter.

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING				
	Avsl. Eks.	SP	2013 Vår	2013 Høst	2014 Vår
4EN1 1-7E1 Engelsk 1 1-7		30	15	7,5	7,5
4KØ1 1-7E1 Kroppsøving 1 1-7		30	15	7,5	7,5
4KH1 1-7E1 Kunst og håndverk 1 (1-7)		30	15	7,5	7,5
LGU12006 Musikk 1 (1-7) emne 2: Komposisjon og fagdidaktiske emner		15		7,5	7,5
4NA1 1-7E1 Naturfag 1 for 1-7		30	15	7,5	7,5
Sum		135	60	37,5	37,5

4EN1 1-7E1 ENGELSK 1 1-7

Emnenavn (en)	English 1 1-7
Emnenavn (nn)	Engelsk 1 1-7
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	
Forkunnskapskrav	Ingen utover opptakskravene til studieprogrammet.
Anbefalte forkunnskaper	Gode engelskkunnskaper fra videregående skole.
Emneinnhold	Engelsk 1 for 1-7 er inndelt i fire emneområder: <ul style="list-style-type: none">• Den første opplæringen i lesing, skriving og muntlige ferdigheter

- Lesing, skriving og muntlige ferdigheter for 4.-7. trinn
- Kunnskap om språk
- Arbeid med tekster: litteratur og kultur

I første studieår legges vekten på 4.-7. trinn og emneområdet "Lesing, skriving og muntlige ferdigheter for 4.-7. trinn". Andre studieår vektlegger 1.-3. trinn og tar for seg emneområdet "Den første opplæringen i lesing, skriving og muntlige ferdigheter". "Kunnskap om språk" og "Arbeid med tekster: litteratur og kultur" behandles i begge studieår. Emneområdene er innholdsmessig forankret i læringsutbytteformuleringene for Engelsk 1 for 1-7. Som del av emneområdene "Kunnskap om språk" og "Arbeid med tekster: litteratur og kultur" arrangeres det i andre studieår en studietur på inntil 14 dager til det norske studiesenteret i York, Storbritannia. Studieturen er ikke obligatorisk og den finansieres av studentene selv. I forbindelse med studieturen inngår et prosjektarbeid. Studenter som ikke deltar på studieturen gjennomfører et prosjektarbeid ved høgskolen. Det ferdige prosjektarbeidet inngår som en obligatorisk tekst i mappen for andre studieår.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om lydsystemet i engelsk, ordtilfanget og språkets grammatiske struktur med vekt på forskjeller og likheter mellom engelsk og norsk, samt innsikt i kulturelle konvensjoner for språkbruk
- har kunnskap om begynneropplæring i engelsk og utfordringer vedrørende overgangen fra begynnerstadiet til barnetrinnets siste del
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheters betydning for læring og utvikling og om prosesser som kan fremme disse i engelskfaget
- har kunnskap om barns språklæring i et andrespråksperspektiv, språklæringsteorier samt strategier, metoder, vurderingsverktøy og vurderingsformer som fremmer språkutvikling
- har kjennskap til gjeldende læreplan for engelskfaget i skolen og forholdet til det europeiske rammeverket for språk
- har kjennskap til ulike læremidler og lærebøker som kan brukes i opplæringen
- har kunnskap om ulike internasjonale og nasjonale prøver og kartleggingsverktøy
- har kunnskap om tilpasset språkopplæring for den aktuelle aldersgruppen
- har kunnskap om levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land med vekt på tekster for barn og unge som fremmer interkulturell læring, samt innsikt i språkstimulerende bruk av tekster i undervisningen
- har kjennskap til sjangere og deres sentrale kjennetegn, samt normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern
- har forståelse for læringspotensialet som ulike læringsarenaer, eksempelvis digitale media, bidrar til på barnetrinnet

Ferdigheter

Studenten

- kan bruke engelsk sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig tilpasset målgruppen i ulike situasjoner og være en god språkmodell for elevene
- kan planlegge, lede og vurdere elevs læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen når det gjelder ulike behov og ulike kulturell og språklig bakgrunn
- kan veilede elever i deres språkutvikling gjennom å gjøre dem bevisst hvordan språket er bygd opp, slik at de kan gjøre seg nytte av forskjeller og likheter mellom morsmålet og engelsk
- kan legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert, differensiert og meningsfylt læringsarbeid som fremmer utvikling av lytting, skriving, lesing og tale og et gradvis større ordforråd for alle elever
- kan utøve en helhetlig og læringsorientert vurderingspraksis
- kan anvende fagkunnskap didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende læreplan for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning

- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan legge til rette for elevers arbeid med engelskspråklige tekster og utforskning av levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land sett i relasjon til egen kultur, med hovedvekt på skriftlige, muntlige og sammensatte tekster for barn
- kan bruke digitale verktøy i arbeidet med å fremme språklæring og formidling av fagstoff

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen
- kan reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningsøktene vil bli delt mellom lærerstyrt klasseromsundervisning og arbeid i mindre grupper. Det blir i tillegg muntlige presentasjoner av studentene om tema knyttet til undervisningen, pensumlitteraturen og praksis. Skriftlige innleveringsoppgaver vil ta for seg emner innenfor litteratur og samfunn, samt språklige emner fra grammatikk og fonologi.

Det forutsettes at studenter tilegner seg lærestoff gjennom selvstudium utenom den organiserte undervisningstida, gjennom arbeid i grupper og gjennom den digitale læringsplattformen.

Engelsk er undervisnings- og kommunikasjonsspråk. Det forventes at studentene bruker språket aktivt i undervisning og i skriftlig og muntlig kommunikasjon med medstudenter og faglærere. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning.

Studentene skal i løpet av studiet samle tekster i forskjellige sjangrer til en mappe. Gjennom prosess- og produktorientert arbeid med tekstene og egenvurdering av disse, samt framføringer og aktiv deltaking i undervisningen, sikres studenten både medvirkning og veiledning i sin studieprogresjon. Praksisplanen angir omfang for praksis første og andre studieår og hvilke emneområder som vektlegges de enkelte studieårene. Et overordnet fokusområde for praksis i engelsk i første studieår er observasjon og vurdering av engelskfaget i småskolen med vekt på Lesing, skriving og muntlige ferdigheter for 4.- 7. trinn. For andre studieår er et overordnet fokusområde Den første opplæringen i lesing, skriving og muntlige ferdigheter.

Engelskfaget er sammensatt av mange ulike deler som er tett knyttet til hverandre. For å oppnå fullt læringsutbytte må studentene ha innsikt i delene og forståelse for sammenhengene mellom dem. Faglig og didaktisk kunnskap fra første studieår er derfor en nødvendig del av refleksjonsgrunnet i andre studieår. Studieplanen forutsetter aktiv deltakelse gjennom hele studieprosessen.

4KØ1 1-7E1 KROPPSØVING 1 1-7

Emnenavn (en)	Physical Education 1 1-7
Emnenavn (nn)	Kroppsøving 1 1-7
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk

Organisasjonstilhørighet

GLU1-7

Emneansvarlig**Forkunnskapskrav**

Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskrav til studieprogrammet.

Anbefalte forkunnskaper**Emneinnhold**

Kroppsøving 1 er en innføring i det å være lærer i kroppsøving i de første sju trinnene i grunnskolen. Det legges vekt på kroppsøving som en del av begynneropplæringen med særlig ansvar for organisering av aktivitet, allsidig kroppslig utvikling, glede, mestring, opplevelse og læring. Kroppsøving i ulike bevegelsesmiljø, tilrettelegging for lek og begynneropplæring i idrett, svømming, dans og friluftsliv står sentralt. Studiet skal gi grunnlag for å forstå fysisk aktivitet og kroppsøving i et helsefremmende perspektiv. Studiet skal utvikle studentenes kompetanse for å vurdere kulturelle og utviklingsmessige forutsetninger for å delta i ulike former for fysisk aktivitet. Studentene skal få kjennskap til hvordan internasjonale og nasjonale kulturer og verdier bidrar til å skape og utvikle fysisk aktivitet, og hvordan et flerkulturelt samfunn gir muligheter og utfordringer i kroppsøvingsfaget.

Fagdidaktikken i emnet bygger på en eksemplarisk og praktisk tilnærming. Studentene får erfaring med utprøving av ulike bevegelsesaktiviteter og varierte arbeidsmåter egnet til å fremme kroppslig utvikling, læring, kreativitet og bevegelsesglede for alle elever. Kjennskap til alderstypiske trekk og samarbeid med praksis om å møte eleven og elevgrupper i kroppsøving er av vesentlig betydning for å nå målsetningene i emnet. Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Forventet læringsutbytte**Kunnskap****Studenten**

- har kunnskap om kroppsøvingsfagets egenart og hvordan kroppsøving sammen med andre skolefag bidrar til elevens allmenndanning
- har kunnskap og ferdighet for å forstå, utøve og utvikle egen identitet og profesjonalitet som kroppsøvingslærer
- har kunnskap og ferdighet for å gjøre faglige og fagdidaktiske overveielser knyttet til undervisning og læring i kroppsøving for elever på trinn 1-7
- har kunnskap om eleven med utgangspunkt i teorier om fysisk og motorisk utvikling, betydning av kjønn, sosial bakgrunn, etnisitet, evne og funksjonsnivå knyttet til kroppsøving og læring
- har kunnskap om hvordan kroppsøving kan bidra til å stimulere de grunnleggende ferdighetene (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy) i begynneropplæringen, og hvordan det er naturlig å inkludere disse i kroppsøving
- har kunnskap om fysisk aktivitet, motorisk læring og betydningen av dette for barns helse og utvikling

Ferdigheter**Studenten**

- har ferdigheter i å legge til rette for og lede læringsarbeid med lek, idrett, dans, svømming, friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer i barns læring generelt og i 1. – 7. trinn i grunnskolen spesielt.
- kan observere og vurdere elevenes bevegelsesmønster og forutsetninger som grunnlag for å gi tilpasset opplæring, læringsfremmende tilbakemelding og legge til rette for elevenes egenvurdering
- kan anvende ulike digitale verktøy for å samle inn, bearbeide, presentere informasjon innenfor kroppsøvingsfaget

- kan utvikle mål for opplæringa og vurdere elevens måloppnåelse og begrunne vurderingene
- kan identifisere farer og ivareta elevenes sikkerhet i ulike aktiviteter og bevegelsesmiljø
- kan livreddende førstehjelp, svømme og utføre livredning i vann

Generell kompetanse

Studenten

- kan ta ansvar for kontinuerlig utvikling av egen profesjonalitet ut fra lovverk, gjeldende læreplan og profesjonsetiske krav
- har forståelse for kroppen og bevegelsesformer som symbol i dagens samfunn med vekt på hvordan dette kommer til uttrykk i barnekultur og i et helseperspektiv
- kan bidra til skoleutvikling i praksisfeltet med utgangspunkt i kroppsøving
- kan kommunisere med elever, foreldre og kolleger om problemstillinger knyttet til kroppsøving og helhetlig læring

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisningen vil det bli benyttet et bredt spekter av arbeidsformer og læringsaktiviteter. Studentaktive arbeidsformer er sentralt i faget, og studentenes deltakelse vil være viktig for å gjennomføre aktivitetene. Det vil være noen forelesninger i sentrale tema, mens mye av undervisningen vil bestå av praktisk aktivitet med felles refleksjon. Noe arbeid vil være individuelt, noe vil være gruppearbeid i ulike former og med varierende gruppesammensetning. Noe av undervisningen foregår på studiestedet, mens andre deler foregår på andre egnede arenaer; f.eks svømmehall, skogsområder osv. Møte med elever i praksis og kroppsøvingssammenheng utover vanlig praksis er en viktig del av studiet. Studentene skal i dette emnet bruke digitale verktøy interaktivt slik at de selv skal kunne ta i bruk slike som hjelpemiddel i sin undervisning på en reflektert måte.

4KH1 1-7E1 KUNST OG HÅNDVERK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Art and crafts 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Kunst og handverk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	
Forkunnskapskrav	I studieemnet kunst og håndverk kreves det ingen forkunnskaper utover opptakskrav til studieprogrammet.
Anbefalte forkunnskaper	Forkunnskaper i fagområdene kan være en fordel, men er ingen forutsetning

Emneinnhold

Kunst og håndverk 1 (1-7) gir en innføring i bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk. Studenten skal få erfaring med varierte arbeidsmåter og ulike materialer som

gir læringsutbytte i forhold til kravene i gjeldende læreplan for 1. – 7. trinn i grunnskolen.

Studenten skal arbeide med praktiske, skapende prosesser for å bli en god veileder for elevene, og kunne bruke ulike vurderingsformer som bidrar til elevenes læring.

Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Faget består av seks områder

Bilde er utforskning av bilde som visuelt, estetisk og kommunikativt uttrykk. Praktisk arbeid med todimensjonal form og digitale bildemedier vektlegges. Form, farge, komposisjon og symbolbehandling er sentrale tema.

Skulptur omfatter utforskning av og arbeid med skulptur som estetisk, visuelt, taktilt og kommunikativt uttrykk, - både gjennom ulike typer skulptur, installasjon og landskapskunst.

Design utfordrer til arbeid med problemstillinger knyttet til design og hverdageestetikk. Studentene skal arbeide med designprosesser knyttet til produkter som primært dekker praktiske behov.

Arkitektur fokuserer på opplevelse av inne- og uterom som påvirker vår hverdag.

Kunnskap om lokal byggeskikk og nasjonale stilretninger er sentralt. Undersøkende og skapende arbeid knyttes til nærmiljøet. Tegning og bygging av ulike typer modeller, øker bevissthet om tredimensjonale rom fra tegninger og dataanimasjoner.

Kunst og formkultur fra de siste 200 år er en av hovedkildene i studiet med lokal, nasjonal og internasjonal kunst, design og arkitektur som grunnlag og utgangspunkt for eget skapende arbeid. Området gir grunnlag for planlegging av undervisning, opplevelse og utvikling av kunnskaper og bevissthet om ulike perioders og kulturers foruttrykk. Gjennom utforskning av ulike kulturuttrykk kan en se seg selv og andre i en historisk og kulturell sammenheng.

Fagdidaktikk er en integrert del av arbeidet i faget og tar for seg organisert læring i kunst og håndverk, fagets historiske utvikling, relevans og legitimering som allmenndannende fag i skolen. Studenten skal arbeide med praktiske, skapende prosesser for å bli en god veileder for elevene, og kunne bruke ulike vurderingsformer som bidrar til elevenes læring.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er
- vanlige i arbeid med bilder, skulptur, design og arkitektur har kunnskap om kunstteorier og hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur, og utvikling av moderne kunsthåndverk, design og arkitektur
- har kunnskap om hvordan uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt kan være ressurs for eget skapende arbeid og læring

- har kunnskap om hovedtrekkene i fagets historie, begrunnelse, innhold og metoder
- har kunnskap om sentrale teorier om barns to- og tredimensjonale formspråkutvikling og barnekulturens visuelle ytringsformer, estetisk opplevelse, lek og kreativitet
- har kunnskap om gjeldende regler om opphavsrett og personvern ved bruk av kilder, bilder og andre ressurser til undervisning
- har kunnskap om hvordan den estetiske dimensjonen kan inngå i tverrfaglige sammenhenger
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter i faget

Ferdigheter

Studenten

- kan utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- kan bruke tegning i arbeid med bilde, skulptur, design og arkitektur
- kan eksperimentere med og bruke sentrale materialer, redskaper, virkemidler og teknikker i arbeid med bilder, skulptur, design og arkitektur
- kan bruke enkle analyseverktøy i arbeid med bilde, skulptur, design og arkitektur
- kan formidle kunst og formkultur på varierte måter, og se sammenheng mellom ulike kulturuttrykk, barns skapende virksomhet og eget arbeid
- kan velge ut hensiktsmessige materialer, teknikker og håndverktøy som egner seg for oppgaver på barnetrinn, vedlikeholde redskaper og enkle maskiner og kjenne sikkerhetsrutiner (HMS-rutiner)
- kan arbeide med bilder ved hjelp av enkle digitale verktøy
- kan bruke nærmiljøet som kilde til opplevelse og innhenting av kunnskap som utgangspunkt for eget arbeid og som ressurs for elevoppgaver
- kan organisere enkle utstillinger, lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av egne og andres arbeider og produkter
- kan planlegge og gjennomføre undervisning, og tilrettelegge for tilpasset opplæring for alle elever
- kan gjennomføre læringsorientert vurdering
- kan vurdere læremidler i kunst og håndverk for barnetrinnet

Generell kompetanse

Studenten

- kan ta i bruk kulturelle forskjeller i elevgruppa som ressurs
- kan utnytte variasjoner i visuelle uttrykk som utgangspunkt for oppgaver og faglig samtale
- kan bruke digitale læringsarenaer til innhenting og formidling av fagstoff
- kan utnytte fagets muligheter til å fremme gjenbruk og bærekraftig utvikling

- kan bruke kunst og håndverk i tverrfaglige tema- og prosjektarbeid og ivareta den estetiske dimensjonen i opplæringen i samhandling med andre fag og begynneropplæringen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Delemne 1: Bilde, skulptur, kunst og formkultur og fagdidaktikk i andre semester.

Delemne 2: Design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk i tredje og fjerde semester.

Studiet er harmonisert med arbeidsmåtene i gjeldende læreplan for grunnskolen.

Teoriundervisning vil hovedsakelig skje i samlet gruppe, mens praktisk undervisning foregår i mindre grupper eller samlet gruppe. Det praktiske individuelle arbeidet i materialene vil foregå på verkstedene, under lærer- eller studentstyrt veiledning.

Det kreves en betydelig arbeidsinnsats gjennom selvstudium organisert i egne perioder hvor studentene arbeider med oppgaver i forlengelse av selvvalgte problemstillinger. Studiet vil bestå av en veksling mellom eget praktisk skapende arbeid, møte med kunst og formkultur, teoretiske studier og samarbeid med praksisfeltet. Refleksjon rundt eget og andres arbeid står sentralt.

Studentene skal arbeide med faglige og dagsaktuelle problemstillinger. Dokumentasjon av arbeidsprosesser kan skje gjennom for eksempel analoge eller digitale logger.

Flere mindre ekskursjoner til utstillinger og samlinger i Trøndelagsfylkene er viktig innhold i Studiet.

Til utprøving og mindre oppgaver har avdelingen nødvendige materialer, og studentene betaler materialpenger pr. studieår.

LGU12006 MUSIKK 1 (1-7) EMNE 2: KOMPOSISJON OG FAGDIDAKTISKE EMNER

Emnenavn (en)	Music 1 (1-7) subject 2: Composition and Didactics
Emnenavn (nn)	Musikk 1 (1-7) emne 2: Komposisjon og fagdidaktiske emne
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Anne-Lise Heide

Forkunnskapskrav

Studierettskrav:

Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen

Anbefalte forkunnskaper

Musikk (1–7) emne 1

Emneinnhold

Musikk 1 1-7, emne 2, har disse hovudkomponentane: Grunnleggande opplæring i utøvande og skapande verksemd, innføring i musikkfaget sine deldisiplinar og innføring i skolefaget musikk slik det er forma for trinna 1-7 i gjeldane læreplan.

Dei fagdidaktiske delane av studiet er i særleg grad sikta inn mot musikk læraren sitt arbeid med elevar si faglege læring på trinna 1-7.

Undervisningsstoff og arbeidsmåtar i praksisopplæringa skal også gi studentane ferdigheiter, kunnskap og erfaring som gjer at dei kan leie og instruere song – og musikkaktivitetar tilrettelagt for elevar på trinna 1-7.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggande kunnskap om norsk og internasjonal musikk frå ulike sjangrar og musikkhistoriske epokar, om norsk og samisk tradisjonsmusikk og om musikk frå ulike kulturar
- har kunnskap om grunnleggande musikkteori og ulike former for musikkanalyse
- har kunnskap om korleis musikk blir brukt og integrert i ulike former for samfunnsuttrykk, t.d. i film og media, og om korleis musikk kan vere eit formande element i slike samanhengar
- har kunnskapar om musikkfaget si historie og rolle i samfunnet, læreplanar i faget og faget si læreplanhistorie

Ferdigheiter

Studenten

- kan lytte aktivt og reflekterande til eit representativt utval av musikk frå ulike sjangrar, historiske periodar og ulike kulturar
- kan vise kunnskap om musikken gjennom verbale og andre kunstrelaterte uttrykksformer, t.d. dans/rørsle og drama
- kan instruere og leie eit repertoar av songdansar og eit representativt utval av tradisjonelle og moderne dansar frå ulike kulturar til bruk i musikkundervisning på trinna 1-7
- kan skape musikk på varierte måtar, improvisere med instrument og stemme og kunne leie improvisasjons- og komposisjonsprosessar for elevar på trinna 1-7
- kan bruke analoge og digitale musikkinstrument og tekniske og elektroniske hjelpemiddel med tanke på musikalsk skaping, formidlingsverksemd og musikkopplæring
- kan ta i bruk og vurdere varierte arbeidsformer, metodar og læringsmateriell for skolefaget musikk for trinna 1-7
- kan gjennomføre tilpassa opplæring for elevar med ulik bakgrunn, ulike føresetnader og interesser.

Generell kompetanse

Studenten

- kan initiere fagleg samarbeid og bruke musikk både som regifag og støttefag i fleirfaglege tema- og prosjektarbeid
- kan reflektere over samanhengen mellom mål og innhald i musikkfaget, andre fagområde og læreplanverk for trinna 1-7

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningsformene varierer mellom gruppeundervisning, førelesningar, gruppearbeid og praktisk musisering. Studentane skal delta i ein læringsprosess der dei i arbeid med produksjon, tolking og formidling av musikk der dei utviklar kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse i faget. Dette omfattar stor grad av eigeninnsats. Studentane vil få rettleiing på deler av arbeidet individuelt og gruppevis. Det vert lagt vekt på ei prosessorientert undervisning med studentaktive arbeidsformer med det musiske og skapande i sentrum

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

UNDERVISNINGSEMESTER Studiet går i haust – og vårsemester 2.studieår

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Studentane skal</p> <ul style="list-style-type: none">• arbeide med 8 praktiske og skriftlege oppgåver innan musikkorientering, fagdidaktikk og komposisjon <ul style="list-style-type: none">o Lyttetesto Dansetesto Songtesto Teoritesto Fagdidaktikko Musikkorienteringo Komposisjono Ein ekskursjon	<p>Dei skriftlege bidraga vert utgangspunkt for vidare arbeid fram mot eksamensmappa som inngår som vurderingsgrunnlaget. Obligatorisk arbeidskrav blir vurdert godkjent/ikkje godkjent.</p>
Oppmøte til undervisning		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>OBLIGATORISK STUDIEDELTAING</p> <p>Aktivitetar som krev samhandling,</p> <ul style="list-style-type: none">• Instruksjon kor; 80% av samla timetal	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
	<ul style="list-style-type: none"> • Instruksjon og samspelaktivitetar av band/ensemble; 80% av samla timetal • Fagdidaktikk; dans,klassemusikk og anna gruppearbeid 80% av samla timetal • Musikkorientering i samband med didaktiske gruppeaktivitetar; 80% av samla timetal • Komposisjon og utprøving i grupper siste del av semesteret; 80% av samla timetal • Gruppeframlegg og individuelle testar; 100% 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Tidsfrist:</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må vere godkjende før ein kan framstille seg til eksamen.</p> <p>I samsvar med Forskrift om studier og eksamen ved HiST § 5-3 skal obligatoriske arbeidskrav vurderast etter fastsett frist. Kandidatar som står i fare for å bli nekta å gå opp til eksamen pga. manglande arbeidskrav, skal varslast seinast 3 veker før den aktuelle eksamen og få ein endeleg frist for å oppfylle krava.</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	100 %	Nei
	Mappe med 3 bidrag som er utarbeidde i løpet av studieprosessen.					
	Krav til innhald og omfang av mappa:					
Kommentar til vurdering:	<ul style="list-style-type: none"> • 2 skriftlege arbeid i fagdidaktikk og musikkorientering • 1 eigen komposisjon for ei definert instrument/songsamasetjing med <ul style="list-style-type: none"> a) utskrift av digitalt partitur og b) i innspelt versjon 					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny eksamen er for studentar som ikkje har bestått siste ordinære eksamen, mens utsett eksamen blir arrangert for studentar som hadde gyldig fråvær ved siste ordinære eksamen, jf. § 1-2 (3) forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

Liste over pensumlitteraturen blir lagt ut på biblioteket si heimeside.

www.hist.no/alt-pensum

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
--------------	-------------

Vurderes individuelt

4NA1 1-7E1 NATURFAG 1 FOR 1-7

Emnenavn (en)	Science 1 for 1-7
Emnenavn (nn)	Naturfag 1 for 1-7
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	
Forkunnskapskrav	Det er ingen forkunnskapskrav utover opptakskrav til studieprogrammet.
Anbefalte forkunnskaper	Det er ikke formelle krav til forkunnskaper, men noen bakgrunn i biologi, fysikk, kjemi og geofag vil være en fordel.
Emneinnhold	<p>Naturfag henter sine kunnskaper fra naturfagdidaktikk, biologi, fysikk, kjemi, geofag, astronomi og teknologi. Grunnskolelæreren på 1. til 7. trinn skal kunne planlegge og gjennomføre undervisningen som et helhetlig fag tilpasset alle elever.</p> <p>Emnet skal gi faglig trygghet i noen relevante områder av grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Det legges vekt på å utvikle kunnskaper om bærekraftig utvikling og kompetanse i å introdusere de yngste elevene for nye emner i naturfaget og legge til rette for videre faglig utvikling. Det å kunne videreutvikle elevenes sansing, oppdagerglede, undring, naturglede og naturfagspråk, er en vesentlig del av denne kompetansen. Emnet skal gi</p>

grunnlag for å kunne bruke elevaktive læringsformer på ulike læringsarenaer. Emnet dekker ikke hele den faglige bredden i grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Bredden kan oppnås gjennom å ta naturfag 2.

Emnet skal gi faglig og fagdidaktisk grunnlag for å undervise naturfag på grunnskolen 1.-7. trinn. Utdanningen skal være knyttet til praksisfeltet, og gi studentene grunnlag for på egen hånd og i samarbeid med andre å utvikle sine kunnskaper og arbeidsmåter. Det legges vekt på forskningsbasert kunnskap om elevenes faglige utvikling gjennom hele grunnskolen. Utdanningen skal gi erfaring med varierte arbeidsformer og didaktisk refleksjon som forbereder til en lærerrolle som fremmer elevenes læring og utvikling av grunnleggende ferdigheter; uttrykke seg muntlig og skriftlig, lese og regne og bruke digitale verktøy. Videre skal emnet stimulere til undring, interesse for og positiv opplevelse av naturfaget. Grunnskolelæreren skal kunne ta utgangspunkt i elevenes hverdags erfaringer i planlegging av undervisning og bruke nære og lokale læringsarenaer på en slik måte at fagstoffet konkretiseres og støtter utviklingen av det naturfaglige språket. Læreren skal også kunne ivareta flerkulturelle perspektiver i naturfagundervisningen og bidra til respekt for samers og andre urfolks tradisjonskunnskap om naturen og bruk av naturressursene.

Naturfag 1 for 1.-7. er inndelt i fire temaer, inspirert av historiske oppfatninger av naturen: Jord, Vann, Luft og Ild. Temaene fungerer som overbygning for læringsutbytte-formuleringer fra nasjonale retningslinjer der naturfagets moderne forståelse gjenfinnes.

Temaene Jord, Vann og Luft søker å dekke biotiske og abiotiske faktorer, prosesser knyttet til elementene og livsformers tilpasninger til disse. Fenomener knyttet til elementene vil bli forklart ut fra kjemiske, fysiske og biologiske forklaringsmodeller. Temaet Ild vil ha et spesielt fokus på energibegrepet og livgivende prosesser.

Forventet læringsutbytte

Temaene jord, vann, luft og energi fordeler faglige læringsmål. Øvrige læringsmål er gjennomgående.

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om naturvitenskapens metoder og tenkemåter (inklusive forskerspiren)
- har kunnskap om naturfag for småskoletrinnet
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter i naturfag
- har kunnskap om hverdagsforestillinger knyttet til relevant fagstoff
- har kunnskap om vanlige begrunnelser for naturfagets plass i skolen

Tema: Jord

- har kunnskap om navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer på land, samt mineraler og bergarter
- har kunnskap om naturlige og menneskeskapt faktorer som former økosystemer, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler
- har kunnskap om hovedtrekk i den geologiske utviklingen på jorda
- har kunnskap om navnssettingsregler, oppbygning og egenskaper til vanlige kjemiske stoffer og hvordan periodesystemet kan brukes til å forklare dette
- har kunnskap om sentrale stoffers kretsløp i naturen
- har kunnskap om enkle kjemiske reaksjoner på makro- og mikronivå

Tema: Vann

- har kunnskap om navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer knyttet til vann
- har kunnskap om vanlige værelementer og lokale vær fenomener
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til vann
- har kunnskap om jordas årstids- og døgnvariasjoner, månefaser, sol- og måneformørkelse

Tema: Luft

- har kunnskap om hovedtrekk i den biologiske utviklingen av noen vanlige arter/grupper av organismer
- har kunnskap om hovedtrekk i den klimatiske utviklingen på jorda
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til luft og lyd
- har oversikt over kroppens organsystemer/hovedfunksjoner og sammenhengen mellom disse, inkludert menneskets sanser
- har kunnskap om sammenhenger mellom helse og livsstil
- har kunnskap om jordas årstids- og døgnvariasjoner, månefaser, sol- og måneformørkelse
- har kunnskap om begrepet bærekraftig utvikling og miljøutfordringer knyttet til biologisk mangfold
- har kunnskap om naturlige og menneskeskapte faktorer som former populasjoner og biotoper, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler

Tema: Ild (Energi)

- har oversikt over kroppens organsystemer/hovedfunksjoner og sammenhengen mellom disse, inkludert menneskets sanser
- har kunnskap om sammenhenger mellom helse og livsstil
- har kunnskap om menneskets utvikling fra befruktning til voksen
- har kunnskap om plantenes form og funksjon
- har kunnskap om sentrale stoffers kretsløp i naturen
- har kunnskap om energibegrepet og kan knytte det til konkrete eksempler fra naturvitenskapen
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til lyd og lys

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i naturfag
- kan anvende naturfaglig kunnskap i samtaler med elever om naturen og naturfaglige fenomener
- kan anvende relevant naturfagsutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter som støtte for elevers læring
- kan anvende varierte undervisningsmetoder inne og ute, som fremmer elevers undring og læring i naturfag
- kan tilrettelegge naturfagundervisning som fremmer alle grunnleggende ferdigheter
- kan vurdere elevenes måloppnåelse og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- har strategier for å avdekke og eventuelt endre elevenes hverdagsforestillinger
- kan drøfte problemstillinger i naturfagundervisningen knyttet til tilpasset opplæring og undervisning i et flerkulturelt miljø
- kan bruke resultater fra naturfagdidaktisk forskning i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- kan designe og lage teknologiske produkter, og vurdere produkter og prosesser
- kan bruke naturfag som støttfag i tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger
- kan bruke naturfag som utgangspunkt for utvikling av elevers kompetanse om bærekraftig utvikling og globale miljøutfordringer

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i hvordan gjeldende læreplan for grunnskolen kan brukes som utgangspunkt for naturfagundervisning
- har forståelse av sin egen rolle og praksis som naturfaglærer
- har innsikt i relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kjenner krav til sikkerhet i naturfagundervisningen, og kan anvende disse i undervisningen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet går over tre semestre, og det vil bli brukt varierte arbeidsformer tilpasset fagemnene. Erfaringsbasert og utforskende læring med utgangspunkt i studentaktive læringselementer som feltarbeid (observasjon, undersøkelser og kartlegging av vegetasjon, dyreliv og miljø- forhold) og laboratoriearbeid (forsøk og eksperimenter) og argumentering vil stå sentralt. Introduksjon og enkel bruk av IKT-verktøy, faglig og didaktisk, til animasjoner, simuleringer og modelleringer innenfor naturfaglige tema inngår i oppbygningen av studentenes digitale kompetanse. Forelesningsformen vil, sammen med samtaleundervisning i klasse, bli brukt til å gi oversikt, avklare faglige problem, presentere sentral kunnskap og arbeide eksempler og oppgaver. Studentaktive arbeidsformer med selvstudium, individuelt arbeid og arbeid i grupper med oppgaver og prosjekter er viktige deler av studiet. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek og andre kilder til informasjon og læring aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning. Studentenes arbeid med emnet vil bli vurdert med både formative og summative vurderingsformer.

Studentene vil i løpet av studiet bli gitt obligatoriske oppdrag, skriftlige og muntlige oppgaver og praktisk arbeid. Detaljene i forbindelse med organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

VALGEMNER GLU 1-7 3.STUDIEÅR

Oversikten viser planlagte emner de ulike årene. Endelig studietilbud for et skoleår vedtas av avdelingsstyret i høstsemesteret foregående år. Igangsetting av emner er avhengig av tilstrekkelig antall studenter.

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING			
	Avsl. Eks.	SP	2014 Høst	2015 Vår
LGU13005 Engelsk 2 (1-7)		30	15	15
LGU13004 Kroppsøving 2 (1-7)		30	15	15
LGU13010 Kunst og håndverk 2 (1-7)		30	15	15
LGU13006 Matematikk 2 (1-7)		30	15	15
LGU13003 Musikk 2 (1-7): Utøvende og skapende musikk, kultur og samfunn		30	15	15
LGU13007 Naturfag 2 1-7		30	15	15
LGU13008 Norsk 2 (1-7) emne 1: Språk-, tekst- og litteraturarbeid		15	15	
4NO2 1-7E2 Norsk 2, 1 – 7, Emne 2 Skrivning og tekstkulturer		15		15
Sum		210	105	105

LGU13005 ENGELSK 2 (1-7)

Emnenavn (en)	English 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Engelsk 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Eivind Nessa Torgersen Ingunn Ofte

Forkunnskapskrav

Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende.
Adgangsbegrensning, maks 35

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Anbefalte forkunnskaper

Gode engelskkunnskaper fra videregående skole og Engelsk 1 (1-7)

Emneinnhold

Engelsk 2 for 1-7 er inndelt i tre emneområder. Emneområdene er innholdsmessig forankret i læringsutbytteformuleringene for Engelsk 2 for 1-7:

1. Arbeid med tekster: litteratur og kultur
2. Kunnskap om språk
3. Engelsk som andrespråk – teorier og metoder

Engelsk 2 1-7 gir en grundig innføring i engelsk språk, litteratur og kultur fra hele det engelskspråklige området. Pensumlisten inneholder romaner, noveller, skuespill og dikt skrevet for barn og unge, samt for voksne for å bedre studentenes samfunns- og kulturforståelse. Tekstene vil bli gjennomgått i hele klassen og i mindre grupper. Vi vil bruke god tid på hver tekst for å utvikle studentenes leseferdigheter, samt forståelse av ord, språkbruk, sjanger, uttrykk og fortellerteknikker. Undervisningen i engelsk språk vil spesielt ta for seg spørsmål knyttet mot nasjonale kunnskapsmål og utvikling av lokale læreplaner.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har inngående kunnskap om ulike nyanser ved lydsystemet i engelsk, ordtilfanget og språkets grammatiske struktur, samt kulturelle konvensjoner for språkbruk
- har kunnskap om engelsk som verdensspråk og utviklingen av dets rolle som kontaktspråk for mennesker fra ulike land og kulturer og kjennskap til noen varianter av engelsk
- har innsikt i ulike tilnærminger og metoder i engelskopplæring i et samtidig og historisk perspektiv
- har kunnskap om hvordan læreplaner kan settes sammen
- har innsikt i ulike faktorer som kan hemme eller fremme barn og unges motivasjon for å lære et språk som engelsk og kjenne til hvordan man kan tilpasse opplæringen til alle elever
- har forståelse for betydningen av læringsfremmende vurdering, også sett i forhold til utvikling av de grunnleggende ferdighetene på barnetrinnet
- har innsikt i ulike læringsstrategier som kan bidra til at elevene kan ta hånd om egen språkutvikling
- har kunnskap om hvordan gjeldende læreplan for skolen gir ramme for faglig og praksisrettet utviklingsarbeid
- har kunnskap om teksters struktur og språklige virkemidler, og om kritiske og analytiske tilnærminger til litteratur og annen tekst
- har kunnskap om samfunnsliv, historie og kulturuttrykk i engelsktalende land med vekt på sentrale verk i engelskspråklig kulturtradisjon

Ferdigheter

Studenten

- kan bruke engelsk sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig i ulike situasjoner og sjangere, med sammenheng, flyt og presisjon
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning slik at det tas hensyn til mangfoldet i elevgruppen og kulturell og språklig bakgrunn
- kan planlegge undervisningsplaner og lokale læreplaner basert på gjeldende nasjonale retningslinjer
- kan veilede elever i deres språkutvikling ved å gjøre dem bevisst ulike trekk ved det engelske språket som skiller det fra morsmålet
- kan begrunne valg av læringsaktiviteter etter elevenes behov
- kan stimulere til lese- og skriveglede ved å sette i gang inspirerende og meningsfulle læringsaktiviteter i et trygt læringsmiljø
- kan legge til rette for elevenes selvstendige språklæring ved å utøve en helhetlig vurderingspraksis og gi rom for integrert opplæring i ulike læringsstrategier
- kan kritisk vurdere egen faglige praksis i forhold til gjeldende læreplan i engelsk for grunnskolen og gjennomføre et utviklingsorientert og praksisrettet fordypingsprosjekt
- har kunnskap om ulike måter å organisere opplæringen på
- kan tilrettelegge for elevenes læring om og videre utforskning av samfunnsliv, historie og kulturuttrykk i engelsktalende land med vekt på sammenlikning med egen kultur
- kan analysere, velge ut og tilrettelegge engelskspråklige tekster i ulike sjangere for barn og unge, samt anvende et presist og tilpasset begrepsapparat i arbeidet med tekst
- kan legge til rette for varierte og differensierte læringsaktiviteter som fremmer videre utvikling av elevenes reseptive og produktive språkferdigheter, blant annet gjennom pedagogisk bruk av digitale verktøy

Generell kompetanse

Studenten

- kan reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst i et historisk perspektiv
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget
- kan vedlikeholde og utvikle egen språklig kompetanse

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Engelskfaget er sammensatt av mange ulike deler som er tett knyttet til hverandre. For å oppnå fullt læringsutbytte må studentene ha innsikt i delene og forståelse for sammenhengene og progresjonen mellom dem. Studieplanen forutsetter aktiv deltakelse gjennom hele studieprosessen. Vi vil bruke mye av undervisningstiden i hele klassen, samt i mindre grupper til å:

- Drøfte språkbruk og andre karakteristika i forskjellige tekster
- Planlegge og utvikle undervisningsmateriale og undervisningsplaner
- Vurdere ulike typer litteratur for bruk i undervisningen
- Utvikle forskjellige aktiviteter knyttet til bruken av litteratur og andre media

Det forutsettes at studenter tilegner seg lærestoff gjennom selvstudium utenom den organiserte undervisningstida, gjennom arbeid i grupper og gjennom den digitale læringsplattformen. Studentene blir vurdert underveis i studiet, både individuelt og i grupper, og vil få skriftlige og muntlige tilbakemeldinger fra faglærer og medstudenter.

Engelsk er undervisnings- og kommunikasjonsspråk. Det forventes at studentene bruker språket aktivt i undervisning og i skriftlig og muntlig kommunikasjon med medstudenter og faglærere. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning.

Praksisplanen angir omfang og utbytteformuleringer for praksis i tredje studieår og hvilke emneområder som vektlegges. Et overordnet fokusområde for praksis i engelsk er arbeidet med muntlig og skriftlig engelsk i klasserommet forankret i et praksisprosjekt.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Underveis i studiet er det lagt inn obligatoriske arbeidskrav – både skriftlige, muntlige og digitale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 muntlige presentasjoner - 4 innleveringer av tekstoppgaver - 3 innleveringsoppgaver i grammatikk og fonologi - deltakelse i 16 responsarbeid i grupper på digital læringsplattform <p>Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1: Individuell muntlig eksamen i didaktikk og andrespråklæring					
Tillatte hjelpemidler:	Det er individuell forberedelsestid (30 minutter umiddelbart før eksamen).					
	Del 1: 5 A4-sider med egne notater til bruk i forberedelsestiden.					
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2: Individuell skriftlig eksamen i språk, litteratur og kultur.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
	Både del 1 og del 2 må være bestått for å få bestått i emnet. Både del 1 og del 2 arrangeres i emnets 2.semester.					
Tillatte hjelpemidler:	Del 2: Engelsk/engelsk ordbok og 5 A4-sider med egne notater.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
EN230 Engelsk 2	10

LGU13004 KROPPSØVING 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Physical Education 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Kroppsøving 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Øyvind Bjerke
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 25

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet

Anbefalte forkunnskaper

Kroppsøving 1 for GLU 1-7

Emneinnhold

Kroppsøving 2 bygger på, og er en videreutvikling av innholdet i, kroppsøving 1 med vekt på fordypning i et utvalg av bevegelsesaktiviteter og arbeidsmåter. Fagets legitimering og historie utdypes, og det arbeides med å se kroppsøving i tverrfaglige sammenhenger i skolen. I emnet inngår kunnskap om og erfaring med forskning og utviklingsarbeid knyttet til begynneropplæring og kroppsøving i de første sju trinnene i grunnskolen. Faget skal formidle og engasjere studentene til å arbeide med fysisk aktivitet i skolen med ulike metoder og arbeidsformer der de vitenskapelige arbeidsformer vektlegges. Kroppsøving 2 skal med ulike utforskende læringsprosesser fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Fagdidaktikken i emnet bygger for en stor del på en eksemplarisk og praktisk tilnærming. Studentene får erfaring med utprøving av ulike bevegelsesaktiviteter og varierte arbeidsmåter egnet til å fremme kroppslig utvikling, læring, kreativitet og bevegelsesglede for alle elever. Kjennskap til alderstypiske trekk og samarbeid med praksis om å møte eleven og elevgrupper i kroppsøving er av vesentlig betydning for å nå målsetningene i emnet.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om kroppsøvingfagets utvikling og legitimering
- har kunnskap om vurdering og dokumentasjon av læring i lys av kroppsøvingfagets egenart
- har kunnskap om forsknings- og utviklingsarbeid knyttet til kroppsøving
- har kunnskap for å utvide eget repertoar av aktiviteter og arbeidsmåter med tanke på undervisning i kroppsøving
- har kunnskap om trening, treningsprinsipper og treningsledelse egnet for ulike aldersgrupper
- har kunnskap om kroppen i bevegelse, spesielt med tanke på læring av kroppslige og idrettslige ferdigheter

Ferdighet

Studenten

- kan videreutvikle egne kunnskaper og ferdigheter i lek, idrett, dans, friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer med tanke på undervisning i kroppsøving
- kan vurdere bevegelsesmiljøer, aktivitet og trening egnet for ulike aldersgrupper og kunne skape gode læringssituasjoner
- kan vurdere fagdidaktiske problemstillinger og bruke relevant teori og forskning med sikte på å forbedre undervisning og læring i kroppsøving
- kan gjennomføre forsøks- og utviklingsarbeid knyttet til egen lærerkompetanse i kroppsøving

- kan utvide eget repertoar av aktiviteter og arbeidsmåter knyttet til egen lærerkompetanse i kroppsøving
- kan anvende ulike digitale verktøy for å samle inn, bearbeide, presentere informasjon innenfor kroppsøvingfaget
- kan utvikle mål for opplæringa og anvende læringsfremmende vurdering av elevens måloppnåelse

Generell kompetanse

Studenten

- kan arbeide tverrfaglig med utgangspunkt i kroppsøving
- kan bidra til nytenking og innovasjon i faget kroppsøving
- kan arbeide med fair play i et kroppsøving- og samfunnsperspektiv
- kan reflektere omkring kroppsøving som del av norsk kultur og i et flerkulturelt og internasjonalt perspektiv

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisningen vil det bli benyttet et bredt spekter av arbeidsformer og læringsaktiviteter. Studentaktive arbeidsformer er sentralt i faget, og studentenes deltakelse vil være viktig for å gjennomføre aktivitetene. Det vil være noen forelesninger i sentrale tema, mens mye av undervisningen vil bestå av praktisk aktivitet med felles refleksjon omkring egne og andres erfaringer. Noe arbeid vil være individuelt, noe vil være gruppearbeid i ulike former og med varierende gruppesammensetning. Noe av undervisningen foregår på studiestedet, mens andre deler foregår utenfor studiestedet og på egnede arenaer. Møte med elever i praksis og kroppsøvingssammenheng utover vanlig praksis er en viktig del av studiet. Studentene skal i dette emnet bruke digitale verktøy interaktivt slik at de selv skal kunne ta i bruk slike som hjelpemiddel i sin undervisning på en reflektert måte.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Noe av undervisningen foregår utenfor lærestedet og studentene må påregne å reise til andre undervisningssteder, for eksempel skisteder og ekskursjonsområder. Det vil derfor være noe ulik undervisningsbelastning fra uke til uke. Semesterplanen angir når undervisningen finner sted. Kostnader knyttet til ekskursjoner osv må dekkes av studentene selv.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav er alle former for arbeider og krav som settes som vilkår for å fremstille seg til eksamen, og disse obligatoriske arbeidskravene er knyttet til praktisk-muntlig eksamen. I kroppsøving 2 er det følgende obligatoriske arbeidskrav:	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
		<ul style="list-style-type: none"> • Ett didaktisk arbeid knyttet til planlegging og gjennomføring av undervisning i friluftsliv. • To didaktiske arbeid knyttet til planlegging og gjennomføring av undervisning i idrettsaktivitet; en aktivitetsdag og selvvalgt undervisning. • Gjennomføring av et FoU-prosjekt • En skriftlig oppgave knyttet til læringsteorier • Ett didaktisk arbeid knyttet til praksis <p>Semesterplanene vil opplyse nærmere om hvor i studiet arbeidskravene ligger. Obligatoriske arbeidskrav vurderes med vurderingsuttrykkene godkjent/ikke godkjent, og teller ikke ved fastsettelse av endelig karakter. Endelig karakter blir ikke gitt før obligatoriske arbeidskrav er godkjent.</p>
Oppmøte til undervisning		
		<p>Obligatorisk tilstedeværelse</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praktiske aktiviteter med 80% deltakelse. Det gjelder 80% deltakelse i følgende tema: I: Basis, II: Uterom, III: Ball og Selvvalgt, IV: Snø og is - Delta på inntil 5 studentseminarer - Framlegg av eget FoU-prosjekt
Kommentar til arbeidskrav:		<p>Det er obligatorisk studiedeltakelse innen disse områdene fordi det vektlegges en erfaringsbasert kompetanse, og det er vanskelig å lese seg til det som kreves. Det vil være vurderinger og refleksjoner i studentgruppa som er viktig for studentenes utvikling og fagdidaktiske forståelse. Det gjøres vurderinger og sikringer av fysisk aktivitet i ulike miljø, samt refleksjoner om organisering og øvelsesutvalg for aktuelle trinn og aldersgrupper.</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til den praktisk-muntlige eksamenen.</p>
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<p>Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til praktisk/muntlig eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.</p>

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig	Gruppe			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Skriftlig gruppeoppgave om kroppslig læring. Oppgaven kan unntaksvis leveres individuelt.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
	Delvurdering 1 arrangeres i emnets 1.semester.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt på delvurdering 1					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: Individuell praktisk/muntlig fagdidaktisk eksamen. Eksamen består av en undervisningssituasjon som studentene skal redegjøre for muntlig.					
	Delvurdering 2 arrangeres i emnets 2.semester.					
Tillatte hjelpemidler:	På den muntlige eksamen er ingen hjelpemidler tillatt.					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Gruppe			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 3: 1 ekskursjon med muntlig framlegg i gruppe. Dette inkluderer også forarbeid og etterarbeid i forbindelse med ekskursjonen					
	Delvurdering 3 arrangeres i emnets 1.semester.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Gruppe			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 4: 1 ekskursjon med muntlig framlegg i gruppe. Dette inkluderer også forarbeid og etterarbeid i forbindelse med ekskursjonen					
	Delvurdering 4 arrangeres i emnets 2.semester.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

- Bjerke, Ø. & Kristensen, G.O. (2013). *Kompendium. Aktiviteter i snø og is*. Trondheim: Akademika forlag.
- Bjerke, Ø., & Vereijken, B. (2007). *Promoting motor skills in school children and adolescents*. I J. Liukkonen (red.), *Psychology for physical educators: student in focus* (2nd ed., s. 219-237). Champaign, Ill.: Human Kinetics.
- Breivik, G. (2013). *Jakten på et bedre liv: fysisk aktivitet i den norske befolkning 1985-2011*. Oslo: Universitetsforlaget. (s. 21-37).
- Csikszentmihalyi, M. (2008). Flyt og læring. I H. Sigmundsson (red.), *Læring og ferdighetsutvikling* (s. 119-129). Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Eide-Midsand, N. (2007). Boltrelek og lekeslåsning:II. Om å gi gutter rom til å være gutter. *Tidsskrift for norsk psykologforening*, 44(12), 1467-1474. Tilgjengelig fra: http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=35435&a=2
- Gallahue, D. L., & Donnelly, F. C. (2003). *Developmental physical education for all children* (4th ed.). Champaign, Ill.: Human Kinetics (s 57-71,447-587,666-687).
- Gjerde, S. (2003). *Coaching hva-hvorfor-hvordan*. (s.64-103). Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke AS.
- Helsedirektoratet (2008) *Fysisk aktivitet blant barn og ungdom*. Kortversjon.
Hentet fra: <http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/fysisk-aktivitet-blant-barn-og-ungdom-kortversjon/Publikasjoner/fysisk-aktivitet-blant-barn-og-ungdom-kortversjon.pdf>
- Høigaard, R. (2008). *Gruppedynamikk i idrett* (s. 27-33, 61-67, 124-157). Kristiansand: Høyskoleforlaget.
- Jakobsen, A. M. (2012) *Motivasjonsteori som utgangspunkt for å skape et best mulig læringsmiljø i kroppsøving*. Hentet fra: <http://idrottsforum.org/jakobsen121010/>
- Jenssen, A. R. (2010). Ballbasis. I Ø. Bjerke, & A.R. Jenssen, *Kompendium i Basis*. Trondheim: Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.
- Jenssen, A. R (2013). Ball K2. Trondheim. Its learning Forlag
- Klafki, W. (2011). *Dannelsesteori og didaktik- nye studier*. (s 59-101). Århus: Forlaget Klim.
- Klomsten, A.T. (2012) Kjønnsdelt idrett og kjønnsblandet kroppsøving – hvorfor? Hentet fra: <http://idrottsforum.org/articles/klomsten/klomsten120418.html>
- Kristensen,G.O, Vedul-Kjelsås,V., & Østerlie, O. (2014). *Basis II*, HiST, In press
- Loland. S. (2003). *Kroppsyn, idrett og mosjon*: http://idrottsforum.org/articles/loland/loland031009_1.pdf
- Lyngstad, I. (2010). Bevegelsesgleden i kroppsøving. I M. Stene (red.), *Forskning Trøndelag 2010* (s. 65-78). Trondheim: Tapir akademisk forlag.
- Moen, K. M., & Green, K. (2012). Refleksjoner over oppnåelser og utfordringer i kroppsøvlingslærerutdanningen (i Norge). *Kroppsøving*, 62(4), 10-15.
- Olympiatoppen (2013) *Idrettsspesifikk basistrening*. Hentet fra: <http://www.olympiatoppen.no/fagomraader/trening/basistrening/ldrettsspesifikkeovelsler/page111.html>
- Olympiatoppen (2013) *Kick off videoer basistrening*. Hentet fra: <http://www.olympiatoppen.no/fagomraader/trening/basistrening/kickoffvideoerbasistrening/page2076.html>

- Ommundsen, Y. (2013). Fysisk-motorisk ferdighet gjennom kroppsøving: et viktig bidrag til elevenes allmenndanning og læring i skolen. *Norsk pedagogisk tidsskrift*, 97(2), 155-166.
- Patel, R., & Davidson, B. (1995). *Forskningsmetodikkens grunnlag: å planlegge, gjennomføre og rapportere en undersøkelse*. Oslo: Universitetsforlaget.
Tilgjengelig som e-bok: http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2008032704032
- Peitersen, B. (2008). Leg. I H. Rønholt & B. Peitersen (red.), *Idrætsundervisning: en grundbog i idrætsdidaktik* (s. 163-171). København: Institut for Idræt.
- Ronglan, L. T. (2009). Situert læring: om laget som praksisfellesskap. I L. T. Ronglan, A. Halling, & G. Teng (red.), *Ballspill over grenser: skandinaviske tilnærminger til læring og utvikling* (s. 35-47). Oslo: Akilles.
- Rønholt, H. (2008). Dannelse og kompetence. I H. Rønholt & B. Peitersen (red.), *Idrætsundervisning: en grundbog i idrætsdidaktik* (s. 41-53). København: Institut for Idræt.
- Rose, D.J & Christina, R.W. (2006). *A Multilevel Approach to the study of Motor Control and Learning*. 2nd Ed. San Fransisco: Pearson, Benjamin Cummings (s 1-92, 127-389).
- Rustad, M.C (2010): Parkour. I Gymnos Tema. 02 2010.
- Sandseter, E. B. H., & Kennair, L. Edward O. (2011). Children's Risky Play from an Evolutionary Perspective: The Anti-Phobic Effects of Thrilling Experiences. *Evolutionary Psychology*, 9(2), 257-284.
Tilgjengelig fra: <http://www.epjournal.net/wp-content/uploads/EP092572842.pdf>
- Schmidt, L. (2004). *Skolegården, jungel eller luftgård?: en studie av nærmiljøanlegg, barn og fysisk aktivitet i skolegården* (NIBR-rapport, 2004:1). Oslo: NIBR. (s. 134-155).
- Sigmundsson, H., & Haga, M. (red.). (2004). *Motorikk og samfunn: en samfunnsvitenskapelig tilnærming til motorisk atferd*. Oslo: Sebu forlag. kap.1, 2, 3, 5, 6, 7 (94 s.)
- Sosial- og helsedirektoratet (2003). Fysisk aktivitet i skolehverdagen.
Hentet fra: <http://www.helsedirektoratet.no/publikasjoner/fysisk-aktivitet-i-skolehverdagen/Publikasjoner/fysisk-aktivitet-i-skolehverdagen.pdf>
- Steinsholt, K & Gurholt, K. P. (red.), *Aktive liv: idrettspedagogiske perspektiver på kropp, bevegelse og dannelse*. Trondheim: Tapir akademisk.
- Titman, W. (1994). *Special places; special people. The hidden curriculum of school grounds*. World Wide Fund for Nature - UK, Surrey (England); Learning through Landscape Trust, Winchester (England). s. 23-54, 79-90.
Finnes her: <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED430384.pdf>
- Wirhed, R. (2012). *Anatomi med rörelselära och styrketräning*. 4.utg. Bjursås: Harpoon Publications AB.
- Whithead, M. (2014). Physical Literacy, kroppsøvingfaget og kroppsøvingslæreren. I I. M. Vingdal (red.), *Fysisk aktiv læring* (s. 81-95). Oslo: Gyldendal akademisk.

Støttelitteratur:

- Mathisen, G. (2006). Teorier om læring av motoriske ferdigheter – utvikling og konsekvenser. Lastes ned frå: <http://munin.uit.no/bitstream/handle/10037/2304/article.pdf?sequence=1>

I tillegg kommer litteratur/presentasjoner gjennomgått forbindelse med undervisning, studentoppgaver og studentframlegg. Disse legges i egen mappe som kalles Litteratur på Its learning.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Kroppsøving 2 for allmennlærerutdanning (KØ130)	20

LGU13010 KUNST OG HÅNDVERK 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Art and crafts 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Kunst og handverk 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Errol Fyrileiv
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende <p>Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet</p>
Anbefalte forkunnskaper	Kunst og håndverk 1 (1-7) 30 stp eller tilsvarende

Emneinnhold

Kunst og håndverk 2 (1-7) bygger på kunst og håndverk 1 (1-7) og gir fordypet kunnskap gjennom skapende arbeid, fagdidaktisk refleksjon og utvidet innsikt i fagets visuelle og materielle kulturforankring. Gjennom studiet skal studenten videreutvikle egen praktisk ferdighet i faget og få erfaring med et utvalg av materialer og arbeidsmåter som gir læringsutbytte i forhold til læreplan for grunnskolen med særlig vekt på trinnene 1-7. Forholdet mellom læreplan og praksis problematiseres gjennom kritisk gransking av oppgaver, undervisning, veiledning og vurdering.

Emnet skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Emnet består av seks områder:

Bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst- og formkultur og fagdidaktikk.

Områdene bygger på og er en videreføring av arbeidet i kunst og håndverk 1 (1-7). Gjennom arbeid med områdene videreutvikler studenten egen kompetanse i faget i dybde og bredde.

Bilde er utforsking av bilde som visuelt, estetisk og kommunikativt uttrykk. Praktisk arbeid med todimensjonal form og digitale bildemedier vektlegges. Form, farge, komposisjon og symbolbehandling er sentrale tema.

Skulptur omfatter utforsking av og arbeid med skulptur som estetisk, visuelt, taktilt og kommunikativt uttrykk - både gjennom ulike typer skulptur, installasjon og landskapskunst.

Design utfordrer til arbeid med problemstillinger knyttet til design og hverdagsestetikk. I arbeidet med å skape gjenstander som primært dekker praktiske behov, jobber vi med egnede materialer og teknikker.

Arkitektur fokuserer på opplevelse av inne- og uterom som påvirker vår hverdag samt kunnskap om lokal byggeskikk og nasjonale stilretninger. Undersøkende og skapende arbeid knyttes til nærmiljøet. Gjennom tegning og bygging av ulike typer modeller, økes bevissthet om tredimensjonale rom.

Kunst og formkultur fra oldtid til i dag, med særlig fokus på oldtid til rokokko i norsk og internasjonal kunst, design og arkitektur er en av hovedkildene i studiet. Området gir grunnlag for planlegging av undervisning, opplevelse og utvikling av kunnskaper og bevissthet om ulike perioders og kulturers formuttrykk. Gjennom utforsking av ulike kulturuttrykk kan en se seg selv og andre i en historisk og kulturell sammenheng.

Fagdidaktikk er integrert i faget og tar for seg organisert læring i kunst og håndverk, relevans og legitimering som allmenndannende fag i skolen. Studenten skal arbeide med praktiske, skapende prosesser for å bli en god veileder for elevene, og kunne bruke ulike vurderingsformer som bidrar til elevenes læring.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap
Studenten

- har kunnskap om bildekunst, skulptur, design og arkitektur og hvordan disse temaene kan brukes i arbeid med barn i 1-7 trinn
- har kunnskap om bilder som språklige uttrykk, barns bruk av bilder og symboler som en måte å forstå sin omverden på, og kjennskap til arbeidsmåter i begynneropplæringen som støtter barns bildespråklige læring
- har kunnskap hvordan ulike uttrykksformer kan stimulere til barns lek og kreativt skapende arbeid

- har kunnskap om barns romlige lek og hvordan denne kan knyttes til arbeid med arkitektur i nærmiljøet
- har kunnskap om lærings- og erkjennelsesformer knyttet til kunst og håndverk som estetisk skapende, praktisk handlende og visuelt kommunikativt fag
- har kunnskap om psykologiske og kulturelle faktorer som virker inn på utviklingen av barns formspråk, identitet og kreativitet

Ferdigheter

Studenten

- kan velge ut og utnytte materialers bruksegenskaper og estetiske uttrykkskvaliteter i praktisk skapende arbeid og utøve bevisst skjønn ved bruk av estetiske virkemidler
- kan bruke metoder for problemløsning i faget og inspirere elevene til å utforske egne ideer i møte med materialer, teknikker og arbeidsmåter i faget
- kan analysere og vurdere kunst og hverdagsestetikk og sette ulike kulturuttrykk inn i en kunsthistorisk sammenheng
- kan være bevisst sin rolle som kulturformidler og bruke nærmiljø, museer og samlinger i elevers læringsarbeid og eget skapende arbeid
- kan benytte ulike skrifttyper og layout i egen og andres visuell kommunikasjon
- kan bruke fagspråk sikkert og funksjonelt, og veilede elever i utviklingen av fagbegreper i arbeidet med bilder, skulptur, design og arkitektur
- kan planlegge og organisere læring i kunst og håndverk med utgangspunkt i elevenes livsverden og fremme samarbeid og likestilling mellom kjønn og kulturer
- kan lage lokale planer for kunst og håndverk og utnytte relevant teori i arbeid med tilpasset opplæring for elever med spesielle evner, interesser eller utfordringer
- kan beskrive måloppnåelse i kunst og håndverk, gi læringsfremmende tilbakemeldinger og bidra til at elever kan vurdere egen læring
- kan vurdere kvalitet og velge læremidler knyttet til gjennomføring av undervisning i kunst og håndverk
- kan vurdere estetiske kvaliteter i skolens inne- og uterom
- kan organisere hensiktsmessige verksteder for undervisning i kunst og håndverk tilpasset barnetrinnet
- kan arbeide to og tredimensjonalt med digitale verktøy

Generell kompetanse

Studenten

- kan stimulere til opplevelse, skapende uttrykk og refleksjon og veilede eleven i arbeidsmetoder som fremmer kreativitet og nyskaping
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring i kunst og håndverksfaget
- kan bruke gjeldende læreplaner for grunnskolen som utgangspunkt for faglig utviklingsarbeid med en systematisk og forskningsmessig tilnærming og kjenne normer for ansvarlig bruk av innsamlet informasjon

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studiet er harmonisert med arbeidsmåtene i gjeldende læreplan for grunnskolen. Teoriundervisning vil hovedsakelig skje i samlet gruppe, mens praktisk undervisning foregår i mindre grupper. Det praktiske individuelle arbeidet i materialene vil foregå på verkstedene, under lærer- eller studentstyrt veiledning.

Det kreves en betydelig arbeidsinnsats gjennom selvstudium organisert i egne perioder hvor studentene arbeider med oppgaver i forlengelse av selvvalgte problemstillinger. Studiet vil bestå av en veksling mellom eget praktisk skapende arbeid, møte med kunst og formkultur, teoretiske studier og samarbeid med praksisfeltet. Refleksjon rundt eget og andres arbeid står sentralt.

Studentene skal arbeide med en fordypningsoppgave som har et omfang på en fjerdedel av studiet. Fordypningen vektlegger utforskende og praktisk skapende arbeid innen et selvvalgt område. Utgangspunktet for arbeidet kan være et tema, en epoke eller et kunstverk, et målområde, et eller flere materialer, teknikk/utstyr, estetiske virkemidler og lignende.

Eget skapende arbeid og tilhørende referansemateriale knyttes til didaktisk refleksjon. Arbeidet skal dokumenteres med en skriftlig rapport som inngår i vurderingen.

Studentene skal arbeide med faglige og dagsaktuelle problemstillinger. Dokumentasjon av arbeidsprosesser kan skje gjennom for eksempel analoge eller digitale logger.

Flere mindre ekskursjoner til utstillinger og samlinger i Trøndelagsfylkene kan være viktig innhold i studiet. I tillegg arrangeres en ekskursjon i 3-5 dager til en europeisk storby.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Til utprøving og mindre oppgaver har avdelingen nødvendige materialer, og studentene betaler materialpenger pr studieår .

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
		<ul style="list-style-type: none">· En praktisk-estetisk gruppeoppgave innenfor et avtalt tema som skal presenteres i form av en utstilling· Innføring og oppsummering i områdene: bilde, skulptur, design og arkitektur (2 økter pr. område)· 5 ekskursjoner· Innføring i bruk av maskiner, verktøy og utstyr på treverkstedet (1 økt)· Veiledning av fordypningsoppgave (minimum 1 veiledning)
Kommentar til arbeidskrav:	Ved fravær fra ekskursjon blir det gitt kompensatorisk arbeid.	
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Individuell utstilling En utstilling bestående av minst ett svar på alle oppgaver i skapende arbeider fra områdene bilde, skulptur, design og arkitektur. Studentens praktiske arbeid og skriftlig rapport i tilknytning til fordypningen er del av utstillingen.					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen					
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: Individuell skriftlig eksamen Den skriftlige eksamen skal dokumentere kunnskaper innenfor områdene bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk. Både del 1 og del 2 må være bestått for å få bestått karakter i emnet. Både del 1 og del 2 arrangeres i emnets 2.semester.					
Tillatte hjelpemidler:	Læreplanen i kunst og håndverk i kunnskapsløftet (LK06). Kandidaten er selv ansvarlig for å medbringe hjelpemidlet til skriftlig eksamen.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

Kunnskapskilder og litteraturliste

I tillegg til listen kommer tekstsider utdelt i undervisningen.
Kunnskapskilder er også kunstmuseer, verksteder, gallerier, internett, video og film.

Danbolt, Gunnar (2009). *Norsk kunsthistorie: bilde og skulptur frå vikingtida til i dag* (3. utg.). Oslo: Samlaget. (s.4-152)

Gombrich, E. H. (2007). *Kunstens historie* (Ny rev. og utvidet utg.). København: Gyldendal.
Finnes også som:

Gombrich, E. H. (2003). *Verdenskunsten* (4. utg.). Oslo: Aschehoug.

Finnes også som:

Gombrich, E. H. (1996). *Verdenskunsten* (3. rev. utg.) Oslo: Aschehoug.

Finnes også som:

Gombrich, E. H. (1992). *Verdenskunsten* (Ny utg.). Oslo: Aschehoug.

Halvorsen, E. M. (2007). *Kunstfaglig og pedagogisk FoU: nærhet, distanse, dokumentasjon*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (165 s.)

Hauffe, T. (1996). *Design*. Oslo: Cappelen.

(150 s.)

Tilgjengelig som e-bok:

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2010091403053

Høisæther, O. R. (2009). *Design på norsk* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Lundberg, H. S. (2011). *Ull: gamle teknikker på nye måter*. Oslo: Cappelen Damm.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Læreplan i kunst og håndverk. 17 s.

Tilgjengelig fra:

<http://www.udir.no/kl06/KHV1-01/>

Mattsson, A., & Nilsson, S. (2000). *Tré og metall: materialer, verktøy, metoder*. Oslo: Landbruksforlaget.

(170 s.)

Finnes også som:

Mattsson, A., & Nilsson, S. (1999). *Tré och metall: material, verktyg, metoder*. Stockholm: Natur och Kultur/LT.

Nielsen, L. M. (2009). *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går, i dag, i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget.

Thiis-Evensen, T. (1995). *Europas arkitekturhistorie: fra idé til form* (Bokmålutg.). Oslo: Gyldendal.

(160 s.)

Finnes også som:

Thiis-Evensen, T. (1995). *Arkitekturhistoria i Europa: frå idé til form* (Nynorskutg.). Oslo: Gyldendal.

Artikler/enkeltkapitler kan komme i tillegg.

Selvalgt pensum, ca 100 s. til fordyningsoppgaven. Denne litteraturen må godkjennes av faglærer.

Anbefalt tilleggs litteratur

Eeg, C., & Sørheim, E. (2006). *Med egne øyne: B. 1. Om formidling av samtidskunst*. Oslo: Gan forlag.

(84 s.)

Högvist, S. (2006). *Med egne øyne: B. 2. Om formidling av videokunst*. Oslo: Gan forlag. (38 s.)

Klingenberg, I. Aa. (2001). *Kunsthåndverk og design i Norge*. Oslo: Gyldendal fakta.

Meyer, S. (2009). *Hva er et bilde: om visuell kultur*. Oslo: Pax. (127 s.)

Veiteberg, J. (2005). *Kunsthåndverk: frå tause ting til talande objekt*. Oslo: Pax. (75 s.)

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Vurderes individuelt

LGU13006 MATEMATIKK 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Mathematics 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Matematikk 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Torkel Haugan Hansen
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35 Prioritering ved opptak: 1. Studierett ved GLU m/realfag gjennom ordinært opptak til NTNU. 2. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU.

3. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge.
4. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Anbefalte forkunnskaper

Matematikk 1 1-7 i grunnskolelærerutdanning eller tilsvarende.

Emneinnhold

I Matematikk 2 1-7 vil blir det arbeidet grundig med noen utvalgte matematikkfaglige områder som er sentrale på barnetrinnet, som for eksempel geometri, tallforståelse og tidlig algebra. Fagdidaktiske emner vil være knyttet til å identifisere, karakterisere og forstå fenomener og prosesser som kan inngå i undervisning og læring av matematikk på barnetrinnet, spesielt innenfor de matematikkfaglige områdene som behandles på studieenheten. Resonnering og matematisk argumentasjon vil ha en sentral rolle under arbeidet med alle de matematikkfaglige emnene. Praksisfeltet som læringsarena vil spille en sentral rolle. Det er derfor nødvendig at studentene har tilknytning til grunnskolen slik at de kan prøve ut aktuelle opplegg og teorier. Det er et mål at studentene gjennom egne erfaringer i praksis skal få konkretisert og utviklet den fagdidaktiske teorien som emnet bygger på.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om matematikdidaktisk forskning med relevans for utvikling av undervisningskunnskap i matematikk og elevers læring på barnetrinnet
- har inngående undervisningskunnskap knyttet til progresjonen i matematikkopplæringen gjennom grunnskolen: begynneropplæring, overgangen fra barnehage til skole, og overganger mellom trinnene i skolen.
- har undervisningskunnskap i og om matematisk teoridannelse knyttet til den systematiske oppbygningen av matematiske emner, blant annet plangeometri og tallteori
- har kunnskap om hvordan viten i matematikk utvikles gjennom undersøkelser og eksperimenter og påfølgende bevisføring
- har kunnskap om ulike typer matematiske bevis, argumentasjonsformer og modeller innen blant annet algebra, funksjonslære og statistikk
- har kjennskap til kvantitative og kvalitative metoder som er relevante i matematikdidaktisk forskning

Ferdigheter

Studenten

- kan formidle spesialkunnskap innen et utvalgt matematikdidaktisk og/eller matematikkfaglig emne relevant for trinn 1-7
- kan bruke kvantitative og kvalitative forskningsmetoder til å gjennomføre matematikdidaktiske undersøkelser
- kan arbeide teoriforankret og systematisk med kartlegging av matematikkvansker og opplæring tilpasset elever som har matematikkvansker, for eksempel gjennom strategiopplæring
- kan bidra i lokalt læreplanarbeid
- kan vurdere elevenes læring i faget som grunnlag for tilrettelegging av undervisning og tilpasset opplæring
- kan bruke varierte undervisningsformer forankret i teori og egen erfaring, herunder valg, vurdering og utforming av oppgaver og aktiviteter

Generell kompetanse

Studenten

- kan initiere og lede lokalt utviklingsarbeid knyttet til matematikkundervisning
- kan delta og bidra i FoU-prosjekter og andre samarbeidsprosjekter med tanke på å forbedre matematikkfagets praksis

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisninga vil det bli benyttet ulike og varierte arbeidsformer der stor grad av studentaktivitet er sentral. Arbeidsformene vil blant annet omfatte diskusjoner, forelesninger, gruppearbeid, praksisoppdrag, presentasjoner og bruk av digitale verktøy. Læreryrket innebærer å være i stand til å benytte innspill fra elevene i undervisningen og i planlegging av undervisning. Det er derfor viktig at studentene opparbeider faglig trygghet slik at de kan oppmuntre elevene til å utvikle egne tanker og resonneringer og være i stand til å veilede elevene i deres matematiske utvikling. På studiet vil det legges vekt på at studentene skal delta aktivt i matematiske og matematikdidaktiske diskusjoner.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Gjennom matematikkfaget for trinn 1-7 skal studentene utvikle undervisningskunnskap i matematikk. Dette innebærer at de må ha en solid og reflektert forståelse for den matematikken elevene skal lære og hvordan denne utvikles videre på de neste trinnene i utdanningssystemet. Videre kreves matematikkfaglig kunnskap som er særegen for lærerprofesjonen. Slik kunnskap omfatter, i tillegg til selv å kunne gjennomføre og forstå matematiske prosesser og argumenter, også å kunne analysere slike som foreslås av andre med tanke på å vurdere deres holdbarhet og eventuelle potensial. Undervisningskunnskap innebærer også å ha didaktisk kompetanse som gjør at studentene kan sette seg inn i elevenes perspektiv og læringsprosesser, og gjennom variasjon og tilpasning kunne tilrettelegge matematikkundervisning for elever med ulike behov og med ulik kulturell og sosial bakgrunn på en slik måte at matematikk framstår som et meningsfullt fag for alle elever. I Matematikk 2 1-7 fordypes studenten seg i noen av temaene fra Matematikk 1 1-7. Fokus er her mer konsentrert og forskningsrettet.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	I løpet av studiet vil det bli gitt et visst antall arbeidsoppdrag av ulik karakter: <ul style="list-style-type: none">• 2 skriftlige innleveringer, én må være godkjent• 2 muntlige presentasjoner, én må være godkjent• 2 praksisoppdrag, begge må være godkjente• 6 verksteder på studiestedet, obligatorisk deltagelse på 4 av dem• 1 fagtekst (fordypningsoppgave), må være godkjent	
Kommentar til arbeidskrav:	Semesterplanene vil opplyse nærmere hvor i studiet de ulike arbeidskravene ligger.	
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Emnet avsluttes med en individuell, muntlig eksamen i emnets 2.semester					
Tillatte hjelpemidler:	Før muntlig eksamen vil det etter at oppgaven er trukket, være en forberedelsestid, der alle skriftlige hjelpemidler tillatt, som bøker, artikler, notater osv. Bare notater laget under forberedelsestiden, kan benyttes under selve eksamen. Studentene er selv ansvarlige for å ta med seg eventuelle hjelpemidler til forberedelsestiden.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

Carpenter, T. P., Franke, M. L. & Levi, L. (2003). *Thinking mathematically: integrating arithmetic and algebra in elementary school*. Portsmouth, N.H.: Heinemann.

Fosnot, C. T., & Dolk, M. (2002). *Young mathematicians at work: constructing fractions, decimals, and percents*. Portsmouth, N.H.: Heinemann.

Skott, J., Jess, K., & Hansen, H. C. (2008). *Matematik for lærerstudierende: Delta: fagdidaktik*.

Frederiksberg: Forlaget Samfundslitteratur.

Artikler/enkeltpitler kan komme i tillegg

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
MX230	15
MX230(D)	15
MX230(E)	30

LGU13003 MUSIKK 2 (1-7): UTØVENDE OG SKAPENDE MUSIKK, KULTUR OG SAMFUNN

Emnenavn (en)	Music 2 (1-7): Performing and creative music, culture and society
Emnenavn (nn)	Musikk 2 (1-7): Utøvande og skapande musikk, kultur og samfunn
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Bjørn Terje Bandlien
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20</p> <p>Prioritering ved opptak: 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende</p> <p>Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet</p>
Anbefalte forkunnskaper	Musikk 1 eller tilsvarende. Til dømes videregående skule med studiespesialisering innan musikk, folkehøgskule med musikkfag el.l. Kunnskaper innan musisering, song, dans noteteori, komposisjon og leing.

Emneinnhold

Musikk 2 har desse hovudkomponentane: Allsidig opplæring i musikalsk leing og utøvande og skapande verksemd; grunnleggande innføring i ulike sider ved musikk, kultur og samfunn, innføring i kunsthøgskulebasert forskings og utviklingsarbeid.

Studiet dreier seg om korleis musikkfaget kan bidra til personleg vekst og danning for elevar på 1.-7. trinn, samstundes som studentane skal vidareutvikle ferdigheiter og kunnskapar i musisering og dans/rørsle, lytting og komponering.

Musikk 2 er elles i særleg grad innsikta mot skolen som læringsmiljø og læringsfellesskap i eit fleirkulturelt samfunn. Sentrale tema vil vere kulturelt og musikalsk fellesskap og læring, t.d. i det frivilljuge musikklivet; uformell musikkopplæring, t.d. gjennom media og internett, og ulike former for musikalsk læringsarbeid knytt til instansar utanom skolen.

Musikk 2 omfattar norsk og internasjonal forskingsbasert kunnskap knytt til musikkopplæring for elevar på 1.-7. trinn, og relevante metodar for fagdidaktisk forskings- og utviklingsarbeid

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har solid kunnskap om læringsressursar og læringsmateriell til bruk i skolefaget på 1.-7. trinn og til uformelle læreprosessar utanom skolen, t.d. på internett, og kunne vurdere desse kritisk
- har kunnskap om kjenneteikn på eit mangfaldig og inkluderande læringsmiljø og fellesskap for musikalsk læring for trinna 1-7
- har kunnskap om musikalsk sjanger-, komposisjons- og formlære, og om representativ musikk frå ulike tider og i ulike kulturar
- har kunnskap om historia til profesjonsrelevante sider av musikkfaget som vitskaps- og utøvingsfag
- har kunnskap om musikk og følelseskunnskap og om ulike sider ved musikkens verknad på sinn og kropp

Ferdigheiter

• Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere ulike læreprosessar knytt til musikk, dans/rørsle og skolekonsertar for trinna 1-7 og drøfte korleis skolen og samfunnet kan leggje til rette for slike opplevingar som del av musikkopplæring
- kan framføre et variert repertoar av musikk, musikalsk og uttrykksfullt, åleine, og i samspel med andre i skolen og på andre opplæringsarenaer
- kan improvisere, komponere, arrangere og produsere, utøve og leie, og framføre musikk på konsertar og i andre offentlege rom
- kan vise eit godt utvikla musikkgeør som kan danne grunnlag for musikalsk forståing, eiga musisering og skaping
- kan notere eigne komposisjonar og leggje til rette musikalsk materiale for ulike framføringsføremål og for musikkundervisning og læreprosessar på trinna 1-7
- kan reflektere over og drøfte musikkens rolle i det fleirkulturelle samfunnet
- kan drøfte kva rolle uformelle opplæringsarenaer betyr for musikk- og danseopplæring av elevar på 1.-7. trinn og kva for verknad slike erfaringar kan ha for musikkopplæringa på skolen
- kan vurdere og analysere musikk med utgangspunkt i teori om estetikk og kulturutvikling
- kan vurdere, analysere og delta i varierte fagdidaktiske forskings- og utviklingsprosessar
- kan gjennomføre tilpassa opplæring for elevar med ulik bakgrunn, ulike føresetnader og interesser.

Generell kompetanse

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere ei heilskapleg musikkopplæring i samarbeid med skolen sine samarbeidspartnarar og i tråd med gjeldande læreplan for grunnskolen

- kan vurdere ulike verktøy for elevvurdering i musikkfaget og samanlikne med tilsvarande for andre fagområde, og kommunisere grunnlaget for vurdering til elevar, føresette, kollegaer og skoleleiing

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningsformane skiftar mellom gruppeundervisning i større og mindre grupper, førelesningar, gruppearbeid og praktisk musisering.

Studentane skal:

- jobbe med praktiske disiplinær og utvikle kunnskap og ferdigheiter i musisering, samspel, komposisjon, arrangering, musikkforståing, leiing og formidling.
- opparbeide kunnskap om ulike muikksgangrar, musikken sin verdi i samfunnet, og gjere seg kjent med kompositoriske virkemiddel i de ulike historiske epokar.
- jobbe med fagdidaktiske metoder særskilt tilrettelagt for elevar på 1.-7.trinn

Stor grad av eigeninnsats er nødvendig. Studentane vil få rettleiing på deler av arbeidet individuelt og gruppevis. Det vert lagt vekt på ei prosessorientert undervisning med studentaktive arbeidsformer med det musiske og skapande i sentrum.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Det legges til rette for studietur til utlandet. Studenten dekker selv utgiftene.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2 komposisjons-/arrangeringsoppgåver der den eine er tilrettelagt for målgruppa 1.-7.trinn. • Ei oppgåve i musikkorientering 	
	<ul style="list-style-type: none"> • Ei skriftleg oppgåve som omhandlar musikk som reiskap i eit inkluderande læringsfellesskap i eller utanfor skulen. • Ei gruppeoppgåve med framsyning av rørsle/dans basert på eigen koreografi til eit tildelt musikkstykke. • Ein ekskursjon 	
Oppmøte til undervisning		

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
	OBLIGATORISK STUDIEDELTAERING	
	Aktiviteter som krev samhandling:	
	• Øving og skaping til obligatorisk gruppeoppgåve i dans/rørsle, 16 timar	
	• Førebuing og utprøving av komposisjonsoppgåve i gruppe, 32 timar	
Kommentar til arbeidskrav:	For- og etterarbeid i samband med praksis, 16 timar	
	Gruppeframlegg og individuelle testar, 6 timar	
	Obligatoriske arbeidskrav vert vurdert med godkjent/ikkje godkjent	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Gruppe			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Vurderingsdel 1: Praktisk eksamen i musisering Gruppeeksamen med individuell karakter der instrumental og songleg ferdigheit og allsidigheit i ein samspelsituasjon blir vurdert. Valg av konsertform og formidlingevne har også innverknad på vurderingsgrunnlaget.					
Tillatte hjelpemidler:	Ved praktisk eksamen kan tekstar, partitur, eigne og avdelinga sine musikkinstrument nyttast.					
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Vurderingsdel 2: Mappe med 2 bidrag Krav til innhald og omfang av mappa: 1. Ein eigen komposisjon 2. Ei skriftleg oppgåve som omhandlar musikk som reiskap i eit inkluderande læringsfellesskap i eller utanfor skulen.					
	Både del 1 og del 2 arrangeres i emnets 2.semester.					
Tillatte hjelpemidler:	Ved mappeeksamen er alle hjelpemiddel tilletne.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
-----------	----------------	------	----------	---------------	-------	--------------------

NY / UTSATT EKSAMEN

Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.

LÆREMIDLER

Hovedlitteratur

Amsrud, A., & Bjørnstad, T. (2008). *Sang i Norge*. Oslo: Musikk i skolen.

Nettsted:

<http://www.sanginorge.no/>

Dugstad, R., Hagerup, G. B., & Smidt, M. (2011). *På kryss og ters: musikk fordypning 2*. Bergen: Fagbokforlaget.

Hjorthaug, S. (2002). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Finnes også som:

Hjorthaug, S. (1999). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Johnsen, B. (2013). *Musikkfaget på ungdomstrinnet: en invitasjon til mestring*. Bergen: Fagbokforlaget.

Kotarba, J. A., Merrill, B., Williams, P. J., & Vannini, P. (2013). *Understanding society through popular music* (2nd ed.). New York: Routledge.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra:

<http://www.udir.no/kl06/MUS1-01/>

Olsen, E., & Hovdenak, S. S. (red.). (2007). *Musikk - mulighetenes fag*. Bergen: Fagbokforlaget.

Ruud, E. (2013). *Musikk og identitet* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Diverse notemateriell som avtales med faglærer.

Tilleggs litteratur

Hesmondhalgh, D. (2013). *Why music matters*. Chichester: Wiley Blackwell.

Turino, T. (2008). *Music as social life: the politics of participation*. Chicago: University of Chicago Press.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Vurderes individuelt	

LGU13007 NATURFAG 2 1-7

Emnenavn (en)	Natural Science 2 1-7
Emnenavn (nn)	Naturfag 2 1-7
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ruth Grütters
Forkunnskapskrav	Ingen forkunnskaper ut over opptakskravet for studieprogrammet
Anbefalte forkunnskaper	Naturfag 1, 1-7 eller tilsvarende
Emneinnhold	<p>I dette emnet legges det vekt på å utvikle kunnskaper om bærekraftig utvikling og kompetanse i å introdusere de yngste elevene for utforskende naturfag. Det å kunne utvikle elevenes sansing, oppdagerglede, undring, naturglede og naturfagspråk er en vesentlig del av denne kompetansen. Emnet skal gi grunnlag for å kunne bruke elevaktive læringsformer på ulike læringsarenaer.</p> <p>Hver av de to delene av emnet har en overordnet tematikk, Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag. Temaene fungerer som overbygning for læringsutbytteformuleringer fra nasjonale retningslinjer.</p> <p>Tema Bærekraftig utvikling vil legge vekt på å arbeide med naturfaglige problemstillinger som møter oss alle i hverdagen, og spesielt behandle disse i et perspektiv knyttet til miljø- og ressursproblematikk og bærekraftig utvikling.</p> <p>Tema Utforskende naturfag vil legge vekt på utforskende læringsaktiviteter med barn og unge, og spesielt legge vekt på å sette slike aktiviteter inn i et naturfaglig perspektiv som gjenspeiler den komplekse hverdagen som møter dagens oppvoksende slekt. Dette gjelder både teknologiske, samfunnsmessige, miljømessige og etiske forhold.</p> <p>Emnet bygger på og videreutvikler fagkompetansen fra første 30 studiepoengs emne, for å øke faglig trygghet på hele bredden av grunnskolefaget 1.-7. trinn. På noen sentrale faglige og fagdidaktiske områder skal det også utvikles dypere kunnskap. Det legges vekt på å fortsette utviklingen av</p>

kompetansen i å undervise barn så de videreutvikler sansing, oppdagerglede, undring og natur-glede. Emnet skal gi økt erfaring i å bruke elevaktive læringsformer på flere ulike læringsarenaer.

Forventet læringsutbytte

Temaene Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag fordeler faglige læringsmål. Øvrige læringsmål er gjennomgående.

Bærekraftig utvikling

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til relevant naturfagdidaktisk forskning, med spesiell vekt på naturvitenskapen i samfunnet og som argumenterende forskerfelleskap
- har kjennskap til eksempler på hvordan naturvitenskapene har utviklet seg gjennom historien
- har oversikt over cellens oppbygging og hovedfunksjoner og hvordan egenskaper påvirkes av arv og miljø
- forstår hvordan naturlig seleksjon kan gi tilpasninger og hvordan denne og andre mekanismer kan føre til evolusjonær endring av arter og populasjoner
- har kjennskap til hovedtypene av kjemiske reaksjoner på makro- og mikronivå, og hvordan disse kan relateres til fenomener i hverdagen og i naturen
- har oversikt over oppbygning og egenskaper av de viktigste organiske stoffgruppene
- har kunnskaper om energibevaring, energikvalitet, fornybare og ikke-fornybare energikilder
- har gode kunnskaper om global oppvarming og noen andre miljøutfordringer knyttet til kjemiske stoffers innvirkning på miljøet, samt konsekvenser av disse miljøutfordringene

Utforskende naturfag

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til relevant naturfagdidaktisk forskning, med spesiell vekt på prosess og metodedelen ved naturvitenskapen
- har oversikt over cellens oppbygging og hovedfunksjoner og hvordan egenskaper påvirkes av arv og miljø
- har kjennskap til kroppens organsystemer med spesielt fokus på helsemessige aspekter
- har oversikt over virkninger av rusmidler og rusmiddelrelaterte helseskader
- har kunnskaper om grunnleggende mekanikk, elektrisitet og magnetisme, og kjenner relevante forsøk og enkle beregninger
- har kunnskaper om energibevaring, energikvalitet, fornybare og ikke-fornybare energikilder
- har kjennskap til utviklingen av universet og vårt solsystem

Ferdigheter

Studenten

- kan utvikle undervisningsopplegg som fremmer elevs undring og læring i naturfag
- kan anvende relevant naturfagutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter
- kan utøve en helhetlig vurderingspraksis og gi tilpasset tilbakemelding
- kan finne, vurdere og henvise til naturfaglig informasjon og fagstoff, og anvende det i undervisning og drøftinger med kolleger
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere teknologi- og designprosjekter med et flerfaglig perspektiv, med problemstillinger knyttet til utnyttelse og

overføring av energi

- kan bruke emnet som regifag i tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger

Generell kompetanse, gjelder både tema Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag.

Studenten

- har god forståelse av rolle, praksis og utviklingsmuligheter som naturfagslærer
- kan ta stilling til relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger og evner å løse dem i et sosialt miljø

Senest ved oppstart av undervisningen vil det gis beskjed om hvilke deler av emnet som undervises de enkelte semestre.

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet går over to semestre, og det vil bli brukt varierte arbeidsformer tilpasset fagemnene. Erfaringsbasert og utforskende læring med utgangspunkt i studentaktive læringsselementer som feltarbeid (observasjon, undersøkelser og kartlegging av vegetasjon, dyreliv og miljø-forhold) og laboratoriearbeid (forsøk og eksperimenter) og argumentering vil stå sentralt. Introduksjon til, og enkel bruk av IKT-verktøy, faglig og didaktisk, til animasjoner, simuleringer og modelleringer innenfor naturfaglige tema inngår i oppbygningen av studentenes digitale kompetanse. Forelesningsformen vil, sammen med samtaleundervisning i klasse, bli brukt til å gi oversikt, avklare faglige problem, presentere sentral kunnskap og arbeide eksempler og oppgaver. Studentaktive arbeidsformer med selvstudium, individuelt arbeid og arbeid i grupper med oppgaver og prosjekter er viktige deler av studiet. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek og andre kilder til informasjon og læring aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning. Studentenes arbeid med emnet vil bli vurdert med både formative og summative vurderingsformer. Studentene vil i løpet av studiet bli gitt et antall obligatoriske oppdrag, skriftlige og muntlige oppgaver og praktisk arbeid. Detaljene i forbindelse med organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Kostnader inntil kr. 2000 må påregnes ved ekskursionsjoner og feltaktiviteter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Oppmøte til undervisning		
	Det er krav om 80 % tilstedeværelse på fysikkverksted og praktisk arbeid i fysikk.	
Kommentar til arbeidskrav:	Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
Rapport(er)	5	5

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	Innleveringer/tester som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer og/eller rapporter (muntlig, digital eller skriftlig) fra feltarbeid/ekskursjoner og laboratoriearbeid.	
Muntlig fremlegg	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Muntlig fremlegg som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		2 Dager	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Skriftlig individuell eksamen med alle hjelpemidler tillatt, «hjemme-eksamen». 2 dagers varighet og elektronisk innlevering. Nærmere instruks om omfang og form på eksamensbesvarelsen vil foreligge senest 3 uker før eksamen i form av eget skriv.					
Tillatte hjelpemidler:	Til hjemmeeksamen tillates alle hjelpemidler.					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: Ekskursjon: «Naturfag i skolen» Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt i forbindelse med en ekskursjon knyttet tematisk til barnetrinnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 3: Ekskursjon i biologi Praktisering av feltarbeidsmetoder, registrering av arter og naturtyper.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 4: En test innenfor ferdigheter og kompetanse Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt i klasserommet med elever fra barnetrinnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 5: Teknologi og design Seminar med avsluttende presentasjon Alle deler av vurdering må være bestått for å få bestått karakter i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

Foreløpig pensumlitteratur

A. Faglitteratur

Callin, P. et al. (2012). Ergo: [Fysikk 1] (2. utg.). Oslo: Aschehoug.

Finnes også som:

Callin, P. et al. (2007). Ergo: Fysikk 1: Grunnbok. Oslo: Aschehoug.
Grindeland, J. M., Lyngved, R., & Tandberg, C. (2012). Biologi for lærere. Oslo: Gyldendal akademisk.
Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2011). Kjemi for lærere. Oslo: Gyldendal akademisk.
Haugan, J. og Aamot, E. (2009). Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2. Oslo: Gyldendal undervisning.
Steen, B.-G. (2009). Gyldendals tabeller og formler i kjemi: kjemi 1 og kjemi 2. Oslo: Gyldendal undervisning.
Knain, E. & Kolstø, S. D. (red.). (2011). Elever som forskere i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget.
Mork, S. M., & Erlien, W. (2010). Språk og digitale verktøy i naturfag. Oslo: Universitetsforlaget.

Artikler og liknende hentet fra nettet eller forfattet av faglærerne og publisert på It's learning.
Digitale kompendier i naturfagsdidaktikk/kjemi/biologi/fysikk. HiST ALT.

C. Anbefalt støttelitteratur

Brady, J. E. (2004). Generell kjemi: grunnlag og prinsipper (2. utg.). Trondheim: Tapir akademisk forlag.
Eller:
Sire, J. (1998). Chemica: lærebok i generell kjemi for universiteter og høyskoler (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget
Hågvar, E. B. (2010). Det zoologiske mangfoldet: dyregruppenes systematikk, bygning og levevis (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
Finnes også som:
Hågvar, E. B. (1998). Det zoologiske mangfoldet: dyregruppenes systematikk, bygning og levevis (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.
Marion, P. v., & Strømme, A. (red.).(2008). Biologididaktikk. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
Ridpath, I. (2000). Stjerner og planeter. Oslo: Teknologisk forlag.
Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). Grunnleggende fysikk for universitet og høgskole. Oslo: Cappelen Damm.
Angell, C., Flekkøy, E. G., & Kristiansen, J. R. (2011). Fysikk for lærere. Oslo: Gyldendal akademisk.
Angell, C. B., Berit, Henriksen, E. K., Kolstø, S. D., Persson, J., & Renstrøm, R. (2011). Fysikkdidaktikk. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2006). Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen (2.utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.
Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., & Bjålie, J. G. (2006). Menneskekroppen: fysiologi og anatomi (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.
Wedøe, L. (2005). Fysikkaktiviteter i barnehage og småskole (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag.
Øgrim, O., & Andersen, S. L. (2005). Eksperimentboka: 191 forsøk fra Fysikk på roterommet. Oslo: Kolofon.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Emnet gir 100 % reduksjon i studiepoeng for avlagt eksamen i Naturfag 2/Natur- og miljøfag 2.

Andre kurs vurderes etter søknad

LGU13008 NORSK 2 (1–7) EMNE 1: SPRÅK-, TEKST- OG LITTERATURARBEID

Emnenavn (nn)	Norsk 2 (1–7) emne 1: Språk-, tekst- og litteraturarbeid
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ann Sylvi Larsen
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	Norsk 1 (1–7)
Emneinnhold	<p>Teoriar om lesing, leseutvikling og ulike didaktiske innfallsvinklar til arbeid med sakprosa og skjønnlitteratur er sentrale tema i dette emnet. Studentane skal gjere seg kjende med nyare barne- og ungdomslitteratur frå Norden og med barnelitteraturens historie. Det blir arbeidd med ulike sjangrar innanfor sakprosa og skjønnlitteratur, og lesing og skriving blir sett i samanheng.</p> <p>Emneområdet gir kunnskapar om norsk språk, både når det gjeld oppbygging, system og bruk. Eit sentralt arbeidsområde handlar om korleis ein kan bruke språk- og tekstkunnskap aktivt i rettleiing av elevvar i lese- og skriveprosessen. Vidare blir det arbeidd med vurdering og kartlegging av lesing og skriving som grunnlag for å fremje fagleg utvikling hos elevane. Norsk som andrespråk, dialektologi, sosiolingvistikk, munnlege og skriftlege sjangrar og kjennskap til nabospråk kjem også inn under dette emneområdet.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskapar Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan gjere greie for norsk litteraturhistorie, har kunnskapar om sentrale verk i norsk fiksjonslitteratur og sakprosa • kan greie ut om språklege endringsprosessar, i fortid og samtid, om normeringsspørsmål i moderne norsk og kan gjenkjenne sentrale teikn ved norske dialektar • forstår og kan diskutere kva for funksjonar lesing har hatt og har i kulturen vår • kan gjere greie for korleis ein kan fremje lese- og skriveutvikling hos elevvar med norsk som andrespråk • har inngåande kjennskap til teoriar om lesing, særleg knytt til den andre leseopplæringa

Ferdigheiter

Studenten

- er ein stø språkbrukar
- kan analysere og vurdere lærebøker og andre læremiddel
- har utvida kunnskap om norsk språk – oppbygging, system og bruk
- kan setje barne- og ungdomslitteratur frå Norden inn i ein historisk samanheng, tolke den og sjå den i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i norskfaget ut frå forskning og i høve til fagets historie og kan reflektere kritisk og konstruktivt ut frå eit historisk perspektiv på faget

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studentane vil møte varierte arbeidsformer og både formative og summative vurderingsformer. Undervisninga vil i stor grad bli seminarbasert, der det blir arbeid konsentrert med eit tema i to til tre veker, med framlegg til slutt. Studiet fordrar derfor stor eigenaktivitet av studentane.

Det er ein føresetnad at studentane tileignar seg lærestoff gjennom sjølvstudium utanom den organiserte undervisningstida, og gjennom arbeid i grupper og gjennom læringsplattforma. Studentane skal gjennom heile studiet bruke språket aktivt i skriftleg og munnleg kommunikasjon med medstudentar og faglærarar. Vidare er det forventat at studentane brukar biblioteket aktivt og møter førebudde til undervisninga.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	<ul style="list-style-type: none">- Ein individuell fagtekst (omfang: 7 – 10 sider)- Respons på ein fagtekst skrive av ein medstudent, innlevering av den responsen som er motteke- Munnleg framlegg i gruppe- Deltaking i kurs i munnleg forteljning	
Kommentar til arbeidskrav:		
	Det blir ikkje gitt kompensatorisk arbeid for manglande obligatorisk oppmøte, men det blir arrangert ei ekstra økt for dei som var fråverande på eitt eller fleire av dei obligatoriske oppmøta.	
	Obligatoriske arbeidskrav vert vurdert med godkjent/ikkje godkjent	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		2 Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Heimeeksamen. Opplysingar om omfang og krav kjem ved semesterstart.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemiddel er tillatne					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

* Tekstene blir lagt ut i it's learning.

Emneområde A: Muntlig fortelling og muntlige aktiviteter i norskfaget

*Bettelheim, B. (1991). Kampen for mening i livet. I *Eventyrets fortryllelse: i psykoanalytisk belysning*. 1 (s. 15-36). København: Schönberg.

Karsrud, F. T. (2010). *Muntlig fortelling i norskfaget: en vei til tekst- og tolkningskompetanse*. Oslo: Cappelen Akademisk.
(140 s.)

Skjelbred, A. H. B. (1998). *Fortellinger om huldra - fortellinger om oss*. Oslo: Tano Aschehoug.
Tilgjengelig som e-bok:
<http://www.nb.no/nbsok/nb/19799be74acc96bf25ec53f1b4e93546.nbdigital?lang=no>
s. 27-44 (17 s.)

Solberg, O. (2007). *Inn i eventyret: norsk og europeisk forteljekunst*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.
Kapitlene: «Eventyret som genre» og «Eventyrtolkning og eventyrteoriar».
s. 13-52 (39 s.)

*Skardhamar, A.K. (2007). Lyrikk. I *Kunsten å lese skjønnlitteratur : Om lesestimulering og lesekompetanse*. Oslo: Universitetsforlaget, s. 117-145. (Brukes også i emneområde C)

Litteratur:

*Voluspå og Trymskvida fra *Edda*.

*En samling eventyr, sagn, myter og legender

Emneområde B: Lesing, litteraturarbeid og litteraturhistorie

Andersen, P. T. (2012). *Norsk litteraturhistorie* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Les om de forfatterne og periodene vi arbeider med. (ca 80 s.)

Andersen, P. T. (2011). Hva skal vi med skjønnlitteraturen i skolen? *Norsklæreren*, 35(2), 15-22.

Aristoteles (2004). *Om diktekunsten*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

s. 30-57 (28 s.)

Tilgjengeleg som e-bok:

http://um.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2010091403047

Birkeland, T., Risa, G., & Vold, K. B. (2005). *Norsk barnelitteraturhistorie* (2. utg.). Oslo: Samlaget.

(Utdrag ca. 80 s.)

*Chambers, A. (1990). Den implisitte lesaren. I Birkeland, T. og Risa, G. (red.) *Litteratur for barn : Ariklar om barns bøker og lesing*. Oslo: LNU/Cappelen, s. 23 – 37 (14 s).

*Fosse, J. (1998). All-alder-litteratur. I: *Årboka litteratur for barn og unge 1998* s. 72-75. Oslo: Samlaget (4 s).

Hennig, Å. (2010). *Litterær forståelse: innføring i litteraturdydidaktikk*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hele boka unntatt kap. 9, 10 og 14 (ca 200 s.).

Kverndokken, K. (2012). *101 måter å lese leseleksa på: om lesing, lesebestillinger og tekstvalg*. Bergen:

Larsen, A. S., & Wicklund, B. (2013). "Det var ikke Den hellige ånd. Det var bæsj". *Norsklæreren*, 37(2), 45-53..

Skarøhamar, A.-K. (2011). *Litteraturundervisning: teori og praksis* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

(170 s.)

Litteratur:

Basso, A. (2012). *Inn i elden*. Oslo: Samlaget.

Egeland, T. (2013). *Katakombens hemmelighet*. Oslo: Aschehoug.

Egner, T. (1949/1974). *Karius og Baktus*. Oslo: Cappelen.
+ et utvalg Egner-viser.

Eriksen, E. L. (2012). *Den sommeren pappa ble homo*. Oslo: Aschehoug.

Grøntvedt, N. E. (2012). *Hei, det er meg!: ikke la meg bli alene igjen her- : (PS: Alt jeg nå skal fortelle deg, er 110\% sant!!!)*. Oslo: Omnipax.

Gudmundsson, E.M. (2000). *Universets engler*. Oslo: Cappelen.

Horst, J. L. (2012). *Salamandergåten*. Oslo: Kagge.

Loe, E. (2008). *Kurtby*. Oslo: Cappelen.

Løland, R. Vårblomsten (1906). I *Kvitebjørnen*.

Tilgjengelig som e-bok:

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2008100700061

Nilsson, P. (1997/2007). *Hjärtans fröjd*. Stockholm: Rabén & Sjögren.

Njålssoga (2007). Omsett av Aslag Liestøl. Ny og fullstendig utgåve ved Jan Ragnar Hagland. Oslo: Det Norske Samlaget.

Sivle, P. Berre ein hund (1887). I *Sogor* (1887).

Tilgjengelig fra:

<http://www-bib.hive.no/tekster/ekstern/sogor/>

eller som e-bok:

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2006082100018

Sunne, L. T. (2012). *Lille ekorn*. Oslo: Gyldendal.

*Vestly, A.C. En bok eller en fortelling.

*Et utvalg barneviser (bl.a. Alf Prøysen, Margrethe Munthe, Astrid Lindgren, Thorbjørn Egner)

Sakprosa:

Ewo, J. (2011). *Vikinger*. Oslo: Cappelen Damm.

Frank, A. (1947/2007). *Anne Franks dagbok*. Oslo: Aschehoug.

Tilgjengelig som e-bok:

<http://www.nb.no/nbsok/nb/9468a6fec071a3bfd88eab1326e4af38.nbdigital>

*Snorre Sturlasson (2012). Fortellingen om Håkon Jarl fra Olav Tryggvasons saga. Til norsk ved Kjell Arild Pollestad.

En biografi for barn

Emneområde C: Språklige endringsprosesser

Aurstad, B. (2012.) Det nordiske perspektivet i norskfaget. I *Nynorskopplæring nr. 17 Tospråk og danning*. (6 s.)

Tilgjengelig fra:

<http://www.nynorsksenteret.no/blad>

Leitre, A., Lundeby, E., & Torvik, I. (1991). *Språket vårt før og nå: språkhistorie, norrønt, dialekter* (3. utg.). Oslo: Gyldendal. s. 168-190 (22 s.)

Mæhlum, B., Røynealand, U., Akselberg, G., & Sandøy, H. (2008). *Språkmøte: innføring i sociolingvistik* (2. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag. s. 11-63, 89-126.

Torp, A. (2004). Nordiske språk i fortid og nåtid. I I. S. Sletten (red.), *Nordens språk med røtter og føtter*. København: Nordisk ministerråd. (15 s.)

Tilgjengelig fra:

<http://eplads.norden.org/nordenssprak/kap2/2a/01.asp>

Litteratur:

Lindgren, A. (1981). *Ronja rövardotter*. Stockholm: Rabén & Sjögren.

*Hassan, Y. (2013). *Digte*. København: Gyldendal. (Et utvalg)

Emneområde D: Grammatikk i praksis

Hilditch, G., & Aarsæther, F. (2008). Andrespråkeleven og målspråket I M. E. Nergård & I. Tonne (red.), *Språkdidaktikk for norsklærere: mangfold av språk og tekster i undervisningen* (s. 43-65). Oslo: Universitetsforlaget. (22 s.)

Kulbrandstad, L. A. (2005). *Språkets mønstre: grammatiske begreper og metoder* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. s. 179- 283. (104 s.)

Lyster, S.-A. H. (2009). Ordforråd og leseutvikling. I J. Frost (red.), *Språk- og leseveiledning: i teori og praksis* (s. 231-251). Oslo: Cappelen akademisk forlag. (21 s.)

Malmo, G. (2004). Mellomspråk og mellomspråksanalyse. I I. Moslet & P. H. Bjørkeng (red.), *Norskdidaktikk: tekstnær og elevnær undervisning* (2. utg., s. 431-443). Oslo: Universitetsforlaget. (12 s.)

Malmo, G. (2004). Norsk i kontrastivt perspektiv. I I. Moslet & P. H. Bjørkeng (red.), *Norskdidaktikk: tekstnær og elevnær undervisning* (2. utg., s. 408-430). Oslo: Universitetsforlaget. (22 s.)

Wold, A. H. (2008). Utvikling av ordforråd med fokus på norsk som andrespråk. I E. Selj, & E. Ryen (red.), *Med språklige minoriteter i klassen: språklige og faglige utfordringer* (2. utg., s. 195-218). Oslo: Cappelen Damm.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Norsk 2 mot 5. – 10. trinn	7,5

4NO2 1-7E2 NORSK 2, 1 – 7, EMNE 2 SKRIVING OG TEKSTKULTURER

Emnenavn (en)	Norwegian 2, 1-7, module 2: Writing and Text Culture
Emnenavn (nn)	Norsk 2, 1 – 7, Emne 2 Skrivning og tekstkulturar
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ann Sylvi Larsen
Forkunnskapskrav	Det er ikkje krav om forkunnskapar ut over opptakskravet til studieprogrammet
Anbefalte forkunnskaper	Norsk 1, 1 – 7 4NO1 1 – 7
Emneinnhold	<p>I dette emneområdet blir moglegheiter og utfordringar innfor skriftlege sjangrar og teksttypar utforska, og det blir arbeidd med analyse og vurdering av elevtekstar frå ulike trinn. Studentane si eiga skrivning blir også tematisert, m.a. gjennom ulike former for respons og vurdering, revisjon og utprøving. Samanhengar mellom lesing og skrivning, og mellom munnleg og skriftleg bruk av språket, blir vektlagt også her. Målet er at studentane som norsklærarar skal kunne arbeide kreativt og systematisk med skrivning og leggje til rette for varierte skrivesituasjonar, slik at elevar med ulike føresetnader kan utvikle tekstkompetansen sin.</p> <p>Sentrale tekstar frå norsk skjønnlitteratur og sakprosa blir sette inn i ein historisk samanheng, og ulike teksttypar frå ulike medium blir studerte og vurderte. Det blir arbeidd med adaptasjon av barnelitterære tekstar til filmmediet, og både film, teater og medietekstar blir sette inn i ein norskfagleg kontekst. Studentane skal også få kunnskap om språkleg kommunikasjon i ulike medium og teoretisk kunnskap om samansette og digitale tekstar.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskapar Studenten</p> <ul style="list-style-type: none">• forstår og kan diskutere sentrale teoriar om skrivning• kjenner til teoriar om samansette tekstar

- kan forklare kva som kjenneteiknar språkleg kommunikasjon i ulike medium
- har utvida kunnskapar om munnlege og skriftlege sjangrar og har innsikt i korleis elevar frå 1.–7. trinn utviklar kunnskapar om desse og kan nytte dei i eige tekstarbeid
- forstår og kan diskutere kva som skjer når ein barnelitterær tekst vert overført frå eit medium til eit anna (adaptasjon)
- forstår og kan diskutere kva for funksjonar skrivning har hatt og har i kulturen vår
- har inngåande kjennskap til teoriar om skrivning, særleg knytt til den andre skriveopplæringa

Ferdigheiter

Studenten

- meistrar begge målformene
- kan organisere og drive tilpassa skriveopplæring for 1.–7. trinn etter fagleg grunngitte prinsipp, også for elevar med norsk som andrespråk
- kan bruke språk- og tekstkunnskap aktivt i rettleiing av elevar
- kan leggje til rette for den munnlege språkutviklinga til elevane
- kan rettleie elevar i arbeidet med tekstar slik at dei kan utvikle seg sjølve, skaffe seg kunnskapar og førebu seg for aktiv deltaking i offentlege rom og samfunnet som heile
- kan setje sentrale norske tekstar inn i ein historisk samanheng, tolke dei og sjå dei i lys av nordisk og annan internasjonal litteratur
- kan lese, analysere, tolke og vurdere samansette tekstar og setje dei inn i ein større kulturell og offentleg samanheng

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere eigen praksis som norsklærer og grunngi vurderingane
- har eit medvite forhold til korleis samtalen mellom lærar og elevar, og samtalen elevane imellom, kan fungere som reiskap for læring

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studentane vil møte varierte arbeidsformer og læringsaktiviteter. Undervisninga vil veksle mellom førelesingar, diskusjonar, seminar- og verkstadarbeid. Undervisninga vil i stor grad bli seminarbasert, der det blir arbeidd konsentrert med eit tema i to til tre veker, med framlegg til slutt. Studiet fordrar derfor stor eigenaktivitet av studentane.

Det er ein føresetnad at studentane tileignar seg lærestoff gjennom sjølvstudium utanom den organiserte undervisningstida, også gjennom arbeid i grupper og gjennom læringsplattforma. Studentane skal gjennom heile studiet bruke språket aktivt i skriftleg og munnleg kommunikasjon med medstudentar og faglærarar. Vidare er det forventa at studentane brukar biblioteket aktivt og møter førebudde til undervisninga.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
	- Ein individuell fagtekst (omfang: 7 – 10 sider, nynorsk) - munnleg framlegg i gruppe - Filmprosjekt i gruppe - Deltaking på læringsplattforma med minst 6 bidrag/innlegg	
Kommentar til arbeidskrav:	Det blir ikkje gitt kompensatorisk arbeid for manglande obligatorisk oppmøte, men det blir arrangert ei ekstra økt for dei som var fråverande på eitt eller fleire av dei obligatoriske oppmøta.	
	Obligatoriske arbeidskrav vert vurdert med godkjent/ikkje godkjent	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuelt munnleg framlegg med påfølgjande eksaminering. Retningsliner for munnleg eksamen blir gitt ved semesterstart					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemiddel er tillatne i førebuingstida					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med forskrift om studier og eksamen ved HiST.					

LÆREMIDLER

FAGLITTERATUR

Andersen, P. T. (2012) *Norsk litteraturhistorie* (2.utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (jf. litteratur og forfattarar på pensum, nærare beskjed frå faglærar).

Bakken, J. (2014). *Retorikk i skolen* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. (120 s., dvs. heile boka)

Engelstad, A., & Tønnesen, E.S. (2011). *Film: En innføring*. Oslo: Cappelen Damm. kap. 2 og 3 og halve kap. 6, dvs. s. 27–120 og s. 210–233 (116 s.)

Engelstad, A. (2013). *Fra bok til film: Om adaptasjoner av litterære tekster* (2. utg.). Oslo: Cappelen akademisk. kap. 6 og 7.

Hennig, Å. (2010). *Litterær forståelse: Innføring i litteraturredidaktikk*. Oslo: Universitetsforlaget.

Korsgård, K., Vitger, M., & Hannibal, S. (2011). *Oppdagende skriving*. Oslo: Cappelen Damm. (160 s.)

Larsen, A.S (2012). Skrekk og gru i barnelitteraturen. *Norsk læreren*, 36(3), 36-48. (12 s.)

Larsen, A. S.(2010). "Det skumle huset": barns fascinasjon av skrekksjangeren – i lesing og skriving. I J.

Smidt, I. Folkvord & A. J. Aasen (red.), *Rammer for skriving: om skriving i skole og yrkesliv: skriveopplæring og skriveforskning* (s. 153-173). Trondheim: Tapir Akademisk forlag. (20 s.)

Løvland, A. (2010). *På jakt etter svar og forståing: Samansette fagtekstar i skulen*. Oslo: Fagbokforlaget. (171 s.)

Matre, S., Sjøhelle, D.K., & Solheim, R. (red.) (2012). *Teorier om tekst i møte med skolens lese- og skrivepraksiser*. Oslo : Universitetsforlaget.
4 kapittel:

Aase, L. Skriveprosesser som danning, s. 48–58. (10 s.)

Dyson, A.H. Ethical worlds of school children's writing cultures: individualism meets dialogism, s. 93-100. (8 s.)

Iglund, M-A. og Sundbye, H. Argumentasjon i skriveopplæringa: en praksisarena for meningsbryting og dialog, s. 123–136. (14 s.)

Matre, S., Sjøhelle, D.K. og Solheim, R. (2012). Ekspressive tekstar av unge skrivarar: om kjensleutløp, identitetsarbeid og skriveutvikling. (12s.)

Tønnessen, E. S., & Vollan, M. (2010). *Begynneropplæring i en sammensatt tekstkultur*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. (240 s.)

Smidt, J., Solheim, R., Aasen, A.J. (red.) (2011). *På sporet av god skriveopplæring*. Trondheim: Tapir.
8 kapittel:

Smidt, J. Ti teser om skriving i alle fag, s. 9–41. (31 s.)

Solheim, R. Kvifor skriv vi? Og kva brukar vi skrivinga til?, s. 43–52. (10 s.)

Kvithyld, T. og Aasen, A. J. Fem teser om funksjonell respons på elevtekster, s. 87–98. (10 s.)

Wicklund, B. Hvordan kan vi lære elever å skrive fortellinger?, s. 99–114 (14 s.)

Larsen, A. S. «Fin fortelling. Godt jobba! J» Om respons på norskfaglige tekster, s. 115–126. (11 s.)

Sjøhelle, D. K. Om gråræin, bebifugler og ufoer. Barn lager sammensatte tekster, s. 127–146. (19 s.)

Nome, S. og Aasen, A. J. Skriving av digitale, sammensatte tekster, s. 147–160. (13 s.)

Torvatn, A. C. Ulike tilnærmingar til undervisning i sakpreget skriving, s. 241–250. (9 s.)

Vinje, E. (2005). Om kanon i litteraturundervisninga. I B. K. Nicolaisen, L. Aase & L. J. Larsen (red.) *Kultur møte i tekster: Litteraturdidaktiske perspektiv* (s. 72-87). Oslo: Det norske Samlaget. (15 s.)

SKJØNNLITTERATUR

Aamodt, I. (2010). *Dukken*. Marg & Bein. Oslo: Damm.

Hamsun, K. (1894). *Pan*. Oslo, Gyldendal.

Hamsun, K. (1968/1939). Fra det ubevisste sjeleliv. Oslo. Gyldendal, s.33-44. (Artikkel/manifest)

Tilgjengeleg frå: <http://www.fag.hiof.no/lu/fag/norsk/2/202/lev/Sult/Fra%20det%20ubevidste%20Sj%C3%A6leliv5.htm>

Hellstenius, Axel. 2001. *Titanics ti liv*. Leseløve. Oslo: Damm. (Både bok og film vil bli brukt i undervisninga)

Kellerman, M. Striper frå *Rocky*

Satrapi, Marjane (2005). *Persepolis*. Oslo, No Comprendo Press.

I tillegg:

3 – 4 noveller etter avtale med faglærer

2 – 3 nye bildebøker/teikneserieromanar etter avtale med faglærer

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Norsk 2 mot 5. – 10. trinn 4NO130	7,5

VALGEMNER GLU 1-7 HØST 4.STUDIEÅR

Oversikten viser planlagte emner de ulike årene. Endelig studietilbud for et skoleår vedtas av avdelingsstyret i høstsemesteret foregående år. Igangsetting av emner er avhengig av tilstrekkelig antall studenter.

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING			
	Avsl. Eks.	SP	2015 Høst	2016 Vår
LGU14009 Kroppsøving 1 (1-7)		30	30	
LGU14004 Kunst og håndverk 1 (1-7)		30	30	
LGU14003 Musikk 1 (1-7): Instruksjon, ledelse, komposisjon og fagdidaktiske emner		30	30	
LGU14021 Naturfag 1 (1-7)		30	30	
LGU14001 Religion, livssyn og etikk 1 (1-7)		30	30	
LGU14002 Samfunnsfag 1 (1-7): Samfunn, kultur og sosial ulikhet		30	30	
LGU14006 Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk med hovedvekt på atferdsproblemer (1-7)		30	30	
LGU14027 Tegnspråk 1 (1-7)		30	30	
Sum		240	240	

LGU14009 KROPPSØVING 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Physical Education 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Kroppsøving 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Geir Olav Kristensen Ove Østerli

Forkunnskapskrav

Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende.
Adgangsbegrensning, maks 25

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Kroppsøving 1 er en innføring i det å være lærer i kroppsøving i de første sju trinnene i grunnskolen. Det legges vekt på kroppsøving som en del av begynneropplæringen med særlig ansvar for organisering av aktivitet, allsidig kroppslig utvikling, glede, mestring, opplevelse og læring. Kroppsøving i ulike bevegelsesmiljø, tilrettelegging for lek og begynneropplæring i idrett, svømming, dans og friluftsliv står sentralt. Studiet skal gi grunnlag for å forstå fysisk aktivitet og kroppsøving i et helsefremmende perspektiv. Studiet skal utvikle studentenes kompetanse for å vurdere kulturelle og utviklingsmessige forutsetninger for å delta i ulike former for fysisk aktivitet. Studentene skal få kjennskap til hvordan internasjonale og nasjonale kulturer og verdier bidrar til å skape og utvikle fysisk aktivitet, og hvordan et flerkulturelt samfunn gir muligheter og utfordringer i kroppsøvingsfaget.

Fagdidaktikken i emnet bygger på en eksemplarisk og praktisk tilnærming. Studentene får erfaring med utprøving av ulike bevegelsesaktiviteter og varierte arbeidsmåter egnet til å fremme kroppslig utvikling, læring, kreativitet og bevegelsesglede for alle elever. Kjennskap til alderstypiske trekk og samarbeid med praksis om å møte eleven og elevgrupper i kroppsøving er av vesentlig betydning for å nå målsetningene i emnet. Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om kroppsøvingsfagets egenart
- har kunnskap i lek, idrett, svømming, dans friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer i barns oppvekst
- har kunnskap og ferdighet for å forstå, utøve og utvikle egen identitet og profesjonalitet som kroppsøvingslærer
- har kunnskap og ferdighet for å gjøre faglige og fagdidaktiske overveielser knyttet til undervisning og læring i kroppsøving for elever på trinn 1-7
- har kunnskap om eleven med utgangspunkt i teorier om fysisk og motorisk utvikling, betydning av kjønn, sosial bakgrunn, etnisitet, evne og funksjonsnivå knyttet til kroppsøving og læring
- har kunnskap om hvordan kroppsøving kan bidra til å stimulere de grunnleggende ferdighetene (uttrykke seg muntlig, lese, uttrykke seg skriftlig, regne, bruke digitale verktøy) i begynneropplæringen, og hvordan det er naturlig å inkludere disse i kroppsøving
- har forståelse for kroppen som symbol i dagens samfunn med vekt på hvordan dette kommer til uttrykk i barnekultur
- har kunnskap om fysisk aktivitet og kroppsøving i et folkehelseperspektiv

- har kunnskap om fysisk aktivitet, motorisk læring og betydningen av dette for barns helse og utvikling
- har kunnskap om hvordan jobbe med motivasjon for fysisk aktivitet og bevegelsesglede

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og kritisk vurdere undervisning i kroppsøving ut fra lovverk, gjeldende læreplan og profesjonsetiske krav
- har ferdigheter i å legge til rette for og lede læringsarbeid med basis, lek, idrett, dans, svømming, friluftsliv og tidsaktuelle bevegelsesformer i barns læring generelt og i 1. – 7. trinn i grunnskolen spesielt.
- kan observere og vurdere elevenes bevegelsesmønster og forutsetninger som grunnlag for å gi tilpasset opplæring, læringsfremmende tilbakemelding og vurdering i kroppsøving
- kan anvende ulike digitale verktøy for å samle inn, bearbeide, presentere informasjon innenfor kroppsøvingsfaget
- kan utvikle mål for opplæringa og vurdere elevens måloppnåelse og begrunne vurderingene
- kan identifisere farer og ivareta elevenes sikkerhet i ulike aktiviteter og bevegelsesmiljø
- kan utføre livreddende førstehjelp, svømme og utføre livredning i vann

Generell kompetanse

Studenten

- kan vurdere analytisk og kritisk hvordan kroppsøving sammen med andre skolefag bidrar til elevens allmenndanning
- kan ta ansvar for kontinuerlig utvikling av egen profesjonalitet
- kan bidra til skoleutvikling med utgangspunkt i kroppsøving
- kan kommunisere med elever, foresatte og kolleger om problemstillinger knyttet til kroppsøving og kroppslig læring
- kan forstå, utøve og utvikle egen profesjonalitet som kroppsøvingslærer

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisningen vil det bli benyttet et bredt spekter av arbeidsformer og læringsaktiviteter. Studentaktive arbeidsformer er sentralt i faget, og studentenes deltakelse vil være viktig for å gjennomføre aktivitetene. Det vil være noen forelesninger i sentrale tema, mens mye av undervisningen vil bestå av praktisk aktivitet med felles refleksjon. Noe arbeid vil være individuelt, noe vil være gruppearbeid i ulike former og med varierende gruppesammensetning. Noe av undervisningen foregår på studiestedet, mens andre deler foregår på andre egnede arenaer; f.eks svømmehall, skogsområder osv. Møte med elever i praksis og kroppsøvingssammenheng utover vanlig praksis er en viktig del av studiet. Studentene skal i dette emnet bruke digitale verktøy interaktivt slik at de selv skal kunne ta i bruk slike som hjelpemiddel i sin undervisning på en reflektert måte.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Noe av undervisningen foregår utenfor lærestedet og studentene må påregne å reise til andre undervisningssteder, f.eks svømmehall og ekskursjonsområder. Det vil derfor være noe ulik undervisningsbelastning fra uke til uke. Semesterplanen angir når undervisningen finner sted. Kostnader knyttet til ekskursjoner osv må dekkes av studentene selv.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none"> • Ett didaktisk arbeid knyttet til læringslandskap i kroppsøving. • Inntil 5 forskjellige didaktiske prøver. • En gruppeoppgave innen fysisk aktivitet og helse. • Godkjent prøve i livredning og hjerte-lungeredning • Ett didaktisk arbeid knyttet til praksisfeltet 	
Ferdighetstrening		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Obligatorisk studiedeltaking</p> <ul style="list-style-type: none"> • Praktiske aktiviteter med 80% deltakelse. Det gjelder 80% deltakelse i følgende tema: I: Leik, ball og dans, II: Basis og turn, III: Orientering og Løp-Hopp-Kast, IV: Svømming og skøyter • Tilrettelegge og gjennomføre en økt med motorikk 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig	Gruppe			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1. Skriftlig gruppeoppgave i Basis.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	51 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
	Del 2. Individuell praktisk/muntlig fagdidaktisk eksamen.					
Kommentar til vurdering:	Denne eksamen innledes med en praktisk gruppeoppgave. Oppgave og opplegg skal individuelt forsvares muntlig sammen med pensumsrelaterte spørsmål. Karakteren er individuell.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt i gruppeoppgaven i den praktisk-muntlige delen av eksamenen. Ingen hjelpemidler er tillatt i den muntlige delen.					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
	Del 3. Ekskursjon høst med overnatting(er), inklusive forarbeid og etterarbeid					
Kommentar til vurdering:	Alle delvurderinger må være bestått for å få karakter i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Bøker/Kompendier:

Bjerke, Ø & Kristensen, G.O. (2013). *Kompendium - Aktiviteter på snø og is*, HiST. Akademia.

Brattenborg, S & Engebretsen (2013). *Innføring i kroppsøvingdidaktikk* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm akademisk..

Gjerset, A., Holmstad, P., Raastad, T., Haugen, K., & Giske, R. (2012). *Treningslære* (4. utg.). Oslo: Gyldendal undervisning.

Hollekim og Vingdal (2000). *Mestring og glede: fra grunnleggende bevegelser til idrett og dans*. Oslo Gyldendal Undervisning.

Kristensen G. O., Østerlie O. (2015): *Artikkelkompendium K1 4.klasse*. HiST. Akademia.

Madsen, Ø., & Irgens, P. (2013). *Slik lærer du å svømme*. Bergen: Bodoni forlag.

Moen, E., Jacobsen, K. B., & Sivertsen, A. (2007). *Skrutt for skritt: fysisk fostring/kroppsøving i barnehage og grunnskole* (5. utg.). Nesbru: Vett & viten.

Nordbotten, G.L.N. (2014) *Barns fysiske utvikling: hvordan stimulere barns fysiske utvikling?* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Steinsland, I., & Fjeld, J. (2002). *Fra lek til friidrett*. Bergen: Fagbokforlaget.

Vingdal, I. M., & Hollekim, I. (2010). *Barn i naturen: utfordringer, opplevelse, læring*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Østerlie, O. (2014). *Dans i kroppsøving: Kompendium i dans, GLU1-7 og 5-10*, HiST. Akademia.

Internett:

Utdanningsdirektoratet. (2012). Læreplan i kroppsøving. (<http://data.udir.no/kl06/kro1-03.rtf>).

NOF (2007). Bedre løyper for de yngre [http://www.orientering.no/arrangor/loypelegging/Documents/L%C3%B8ypelegging%20for%20yngre%20\(brosjyre\).pdf](http://www.orientering.no/arrangor/loypelegging/Documents/L%C3%B8ypelegging%20for%20yngre%20(brosjyre).pdf)

Norsk orientering: Nettorientering. Lastes ned her: <http://www.nof-orientering.org/innhold.php>

Norsk resuscitasjonsråd. (2014). *Retningslinjer 2010 Basal HLR- barn*. Hentet fra: http://nrr.org/images/nedlasting/pdf/HLR_barn.png

Rundskriv: 08–2012 - Informasjon om endringer i faget kroppsøving i grunnskolen og videregående opplæring (<http://www.udir.no/Upload/Rundskriv/2012/Udir-8-2012-kroppsoving.pdf?epslanguage=no>)

Helsedirektoratet. (2014). *Anbefalinger om kosthold, ernæring og fysisk aktivitet*. Rapport IS-2170. Hentet fra: <http://helsedirektoratet.no/publikasjoner/anbefalinger-om-kosthold-ernering-og-fysisk-aktivitet/Publikasjoner/anbefalinger-om-kosthold-ernering-og-fysisk-aktivitet.pdf>

The Definition and Selection of Key Competences. Executive Summary (<http://www.oecd.org/dataoecd/47/61/35070367.pdf>)

Utdanningsdirektoratet. (2008). *Rundskriv 1- 2008 Forsvarlig svømme- og livredningsopplæring i grunnskoleopplæringen*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. Hentet fra: <http://www.svomming.no/getfile.php/3434/Nytt%20rundskriv%202008.pdf>

Nyheim, May Britt (2010). Fra lek til friidrett basistrening med tilpasninger for barn og unge med spesielle behov. <http://www.idrett.no/SiteCollectionDocuments/2010Hefte%20-%20friidrett%20for%20funksjonshemmede.pdf>

Its learning:

Bjerke, Ø. & Jenssen, A.R. (2010). *Kompendium i Basis*. HiST, ALT, Trondheim.

Jenssen, A. R. (2014). *Sentrale ballspill: Hvordan gjennomføre i skolen*. Trondheim: Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning.

Jenssen, A.R. (2014). *Leik i skolen*.

Støttelitteratur:

O-skolen: <http://www.o-skolen.no/index.php?lag=1&krets=3&forbund=38&nyttlag=38&nykrets=3&nyttforbund=1>

Utdanningsdirektoratet. (2008). *Svømme- og livredningsopplæring: støttemateriell for lærere og instruktører i grunnskolen*. Oslo: Utdanningsdirektoratet. Hentet fra: http://www.udir.no/PageFiles/Fysisk%20aktivitet/2/Udir_svømme_livredding_net.pdf

Irgens, P. & Larsen, R. (2014). *Veien mot svømmedyktighet: timeopplegg for skoleverket*. Hentet fra: <http://skolesvømmen.no/brosjyrer/nsfsvømmeundervisning.html>

Jagtøien, G. L. & Hansen, K. (2000) *I bevegelse: sansemotorikk, leik, observasjon*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag. (s. 157-199).

Utdanningsdirektoratet (2012). *Vurdering i skolen. Intensjoner og forståelser*. Delrapport 1 fra prosjektet Forskning på individuell vurdering i skolen (FIVIS, s142-144) <http://www.udir.no/Upload/Rapporter/2012/fivis.pdf?epslanguage=no>

Utdanningsdirektoratet (2013). *Vurdering i skolen. Operasjonaliseringer og praksiser*. Delrapport 2 fra prosjektet Forskning på individuell vurdering i skolen (FIVIS2, s83-98) <http://www.udir.no/Upload/Rapporter/2013/FIVIS2.pdf?epslanguage=no>

I tillegg kommer litteratur/presentasjoner gjennomgått i forbindelse med undervisning, studentoppgaver og studentframlegg. Disse legges i egen mappe som kalles Litteratur på Its learning.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSE

2015-03-27, G.Sande

LGU14004 KUNST OG HÅNDVERK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Art and crafts 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Kunst og handverk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Errol Fyrileiv
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende <p>Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet</p>
Anbefalte forkunnskaper	Forkunnskaper i fagområdene kan være en fordel
Emneinnhold	<p>Kunst og håndverk 1 (1-7) gir en innføring i bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk. Studenten skal få erfaring med varierte arbeidsmåter og ulike materialer som gir læringsutbytte i forhold til kravene i gjeldende læreplan for 1. – 7. trinn i grunnskolen.</p> <p>Studenten skal arbeide med praktiske, skapende prosesser for å bli en god veileder for elevene, og kunne bruke ulike vurderingsformer som bidrar til elevenes læring.</p> <p>Emnet skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.</p> <p>Emnet består av seks områder: Bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk.</p>

Bilde er utforsking av bilde som visuelt, estetisk og kommunikativt uttrykk. Praktisk arbeid med todimensjonal form og digitale bildemedier vektlegges. Form, farge, komposisjon og symbolbehandling er sentrale tema.

Skulptur omfatter utforsking av og arbeid med skulptur som estetisk, visuelt, taktilt og kommunikativt uttrykk, - både gjennom ulike typer skulptur, installasjon og landskapskunst.

Design utfordrer til arbeid med problemstillinger knyttet til design og hverdageestetikk. Studentene skal jobbe med designprosesser knyttet til produkter som primært dekker praktiske behov.

Arkitektur fokuserer på opplevelse av inne- og uterom som påvirker vår hverdag. Kunnskap om lokal byggeskikk og nasjonale stilretninger er sentralt. Undersøkende og skapende arbeid knyttes til nærmiljøet. Tegning og bygging av ulike typer modeller, øker bevissthet om tredimensjonale rom fra tegninger og dataanimasjoner.

Kunst og formkultur fokuserer på norsk og internasjonal kunst fra nyklassisismen til i dag, i tillegg til kunsthåndverk, design og arkitektur fra historismen til i dag. Området gir grunnlag for planlegging av undervisning, opplevelse og utvikling av kunnskaper og bevissthet om ulike perioders og kulturers formuttrykk. Gjennom utforsking av ulike kulturuttrykk kan en se seg selv og andre i en historisk og kulturell sammenheng.

Fagdidaktikk er integrert i faget og tar for seg organisert læring i kunst og håndverk, fagets historiske utvikling, relevans og legitimering som allmenndannende fag i skolen. Studenten skal arbeide med praktiske, skapende prosesser for å bli en god veileder for elevene, og kunne bruke ulike vurderingsformer som bidrar til elevenes læring.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om materialer, teknikker, redskaper og estetiske virkemidler som er vanlige i arbeid med bilder, skulptur, design og arkitektur
- har kunnskap om kunstteorier og hovedretninger innenfor bildekunst og skulptur, og utvikling av moderne kunsthåndverk, design og arkitektur
- har kunnskap om hvordan uttrykksformer fra ulike kulturer nasjonalt og internasjonalt kan være ressurs for eget skapende arbeid og organisert læring
- har kunnskap om hovedtrekkene i fagets historie, begrunnelse, innhold og metoder
- har kunnskap om sentrale teorier om barns to- og tredimensjonale formspråkutvikling og barnekulturens visuelle ytringsformer, estetisk opplevelse, lek og kreativitet
- har kunnskap om gjeldende regler om opphavsrett og personvern ved bruk av kilder, bilder og andre ressurser til undervisning
- har kunnskap om hvordan den estetiske dimensjonen kan inngå i tverrfaglige sammenhenger
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheter i faget

Ferdigheter

Studenten

- kan utvikle en idé til ferdig form, dokumentere og vurdere egen skapende prosess, vise praktisk håndlag og være en god rollemodell for elevene
- kan bruke tegning i arbeid med bilde, skulptur, design og arkitektur
- kan eksperimentere med og bruke sentrale materialer, redskaper, virkemidler og teknikker i arbeid med bilder, skulptur, design og arkitektur
- kan bruke enkle analyseverktøy i arbeid med bilde, skulptur, design og arkitektur

- kan formidle kunst og formkultur på varierte måter, og se sammenheng mellom ulike kulturuttrykk, barns skapende virksomhet og eget arbeid
- kan velge ut hensiktsmessige materialer, teknikker og håndverktøy som egner seg for oppgaver på barnetrinn, vedlikeholde redskaper og enkle maskiner og kjenne sikkerhetsrutiner (HMS-rutiner)
- kan arbeide med bilder ved hjelp av enkle digitale verktøy
- kan bruke nærmiljøet som kilde til opplevelse og innhenting av kunnskap som utgangspunkt for eget arbeid og som ressurs for elevoppgaver
- kan organisere enkle utstillinger, lage ulike typer presentasjoner og aktivisere elever i arbeid med utstilling av egne og andres arbeider og produkter
- kan planlegge og gjennomføre undervisning, og tilrettelegge for tilpasset opplæring for alle elever
- kan gjennomføre læringsorientert vurdering
- kan vurdere læremidler i kunst og håndverk for barnetrinnet

Generell kompetanse

Studenten

- kan ta i bruk kulturelle forskjeller i elevgruppa som ressurs
- kan utnytte variasjoner i visuelle uttrykk som utgangspunkt for oppgaver og faglig samtale
- kan bruke digitale læringsarenaer til innhenting og formidling av fagstoff
- kan utnytte fagets muligheter til å fremme gjenbruk og bærekraftig utvikling
- kan bruke kunst og håndverk i tverrfaglige tema- og prosjektarbeid og ivareta den estetiske dimensjonen i opplæringen i samhandling med andre fag og begynneropplæringen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Studiet er harmonisert med arbeidsmåtene i gjeldende læreplan for grunnskolen.

Teoriundervisning vil hovedsakelig skje i samlet gruppe, mens praktisk undervisning foregår i mindre grupper eller samlet gruppe. Det praktiske individuelle arbeidet i materialene vil foregå på verkstedene, under lærer- eller studentstyrt veiledning.

Det kreves en betydelig arbeidsinnsats gjennom selvstudium organisert i egne perioder hvor studentene arbeider med oppgaver i forlengelse av selvvalgte problemstillinger. Studiet vil bestå av en veksling mellom eget praktisk skapende arbeid, møte med kunst og formkultur, teoretiske studier og samarbeid med praksisfeltet. Refleksjon rundt eget og andres arbeid står sentralt.

Studentene skal arbeide med faglige og dagsaktuelle problemstillinger. Dokumentasjon av arbeidsprosesser kan skje gjennom for eksempel analoge eller digitale logger.

Flere mindre ekskursjoner til utstillinger og samlinger i Trøndelagsfylkene, samt en ekskursjon til for eksempel Oslo er viktig del av studiet.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Til utprøving og mindre oppgaver har avdelingen nødvendige materialer, og studentene betaler materialpenger pr studieår.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<ul style="list-style-type: none">• En praktisk-estetisk gruppeoppgave innenfor et avtalt tema som skal presenteres i form av en utstilling• En gruppeoppgave i fagdidaktikk med utgangspunkt i barns utvikling i arbeid med todimensjonale uttrykk• En gruppeoppgave i fagdidaktikk og kunst og formkultur knyttet til bilde, skulptur, design eller arkitektur
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<p>Følgende aktiviteter er obligatoriske:</p> <ul style="list-style-type: none">• Innføring og oppsummering i områdene: bilde, skulptur, design og arkitektur (2 økter pr. område)• 5 ekskursjoner• Innføring i bruk av maskiner, verktøy og utstyr på treverkstedet (1 økt) <p>Ved fravær fra ekskursjon blir det gitt kompensatorisk arbeid. Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse med unntak av ekskursjoner.</p>
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<p>Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.</p>

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1 Individuell utstilling En utstilling bestående av skapende arbeider fra områdene bilde og skulptur, design og arkitektur.					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen hjelpemidler					
Muntlig	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2 Individuell muntlig eksamen Den muntlige eksamen skal dokumentere kunnskaper innenfor områdene bilde, skulptur, design, arkitektur, kunst og formkultur og fagdidaktikk. Både del 1 og del 2 må være bestått for å få karakter i delemnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen hjelpemidler					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Kunnskapskilder

I tillegg til listen kommer tekstsider utdelt i undervisningen.

Kunnskapskilder er også kunstmuseer, verksteder, gallerier, internett, video og film.

Danbolt, G.(2002). *Blikk for bilder: om tolkning og formidling av billedkunst*. Oslo:

Abstrakt forlag.

Finnes også som:

Danbolt, Gunnar (1999). *Blikk for bilder: formidling av billedkunst til barn og ungdom*. Oslo, Norsk kulturråd.

Danbolt, Gunnar (2009). *Norsk kunsthistorie: bilde og skulptur frå vikingtida til i dag* (3. utg.). Oslo: Samlaget. s.153-472.

Hauffe, T. (1996). *Design*. Oslo: Cappelen.
150 s.

Haabesland, A. Å., & Vavik, R. E. (2000). *Kunst og håndverk: hva og hvorfor*. Bergen: Fagbokforlaget.
261 s., unntatt s. 88-127 (L97 og undervisning i kunst og håndverk)

Lepperød, J., Kallestad, T., & Gilje, Ø. (2013). *Kunst, håndverk, teknologi og design*. Bergen: Fagbokforlaget.
s. 4-345.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra:

<http://www.udir.no/kl06/KHV1-01/>

Nielsen, L. M. (2009). *Fagdidaktikk for kunst og håndverk: i går, i dag, i morgen*. Oslo: Universitetsforlaget.
124 s.

Stilhistorie for arkitektur: <http://www.miljolare.no/tema/kulturminner/artikler/stilhistorie.php>

Thiis-Evensen, T. (1995). *Europas arkitekturhistorie: fra idé til form* (Bokmålutg.). Oslo: Gyldendal.
s. 116-167

Finnes også som:

Thiis-Evensen, T. (1995). *Arkitekturhistoria i Europa: frå idé til form* (Nynorskutg.). Oslo: Gyldendal.

Timenes, K. (1997). *Tekstil: teknikker og oppgaver*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
40 s.

Tilgjengelig som e-bok:

http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2010040605062

Utdanningsdirektoratet: Den generelle delen av læreplanen, 1993.

Tilgjengelig fra:

http://www.udir.no/Upload/larerplaner/generell_del/generell_del_lareplanen_bm.pdf?epslanguage=no

22 s.

Tilleggs litteratur

Bagnall, B. (1987). *Tegne - male: et komplett kurs*. Oslo: Teknologisk forlag.
100 s.

Breiset, R., & Gunnerød, A. G. (2001). *Telgje spikke smi: med kvass kniv i rått tre*. Oslo: Norges husflidslag.

Danbolt, G. (2014). *Frå modernisme til det kontemporære: tendensar i norsk samtidskunst etter 1990*. Oslo: Samlaget.

Danbolt, G., & Meyer, S. (1989). *Når bilder formidler: en bok om visuell kommunikasjon: studiebok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Dæhlin, E. (1990). *Norsk samtidskunst*. Oslo: Teknologisk forlag.

Fjørtoft, M. (2008). *Digital fotografi i praksis* (4. utg.). Tingvoll: Abrakadabra.

Grønli, A., & Fredriksen, G. B. (2001). *Skulpturguiden for Trondheim: en håndbok om utendørs skulpturer og kunstnerisk utsmykning*. Trondheim: Tapir.

Høisæther, O. R. (2009). *Design på norsk* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm. 120 s.

Mørstad, E. (2000). *Visuell analyse: metode og skriveråd*. Oslo: Abstrakt forlag. 105 s.

Opdahl, A. B. (2008). *Klær: fra kast til bruk*. Oslo: Boksenteret.

Solberg, H. (red.) (1999). *Arkitektur i 1000 år: en arkitektuguide for Trondheim*. Trondheim: Trondhjems arkitektforening.

Teigen, T. (1992). *Frihåndstegning*. Oslo: Ad Notam Gyldendal. 50 s.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne

Studiepoeng

Studiepoengsreduksjon vurderes i hvert enkelt tilfelle ved for eksempel en student med 15 stp i tilsvarende enhet kan få godkjent overlappende del av fagområde som er mindre enn 20%.

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14003 MUSIKK 1 (1-7): INSTRUKSJON, LEDELSE, KOMPOSISJON OG FAGDIDAKTISKE EMNER

Emnenavn (en)

Music 1 (1-7): Instruction, Performance, Composition and Didactics

Emnenavn (nn)	Musikk 1 (1-7): Instruksjon, leiing, komposisjon og fagdidaktiske emne
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Anne-Lise Heide
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende <p>Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet</p>
Anbefalte forkunnskaper	Ferdigheter i song, spel og kjenskap til notar
Emneinnhold	<p>Musikk 1 1-7, emne har desse hovudkomponentane: Grunnleggande opplæring i utøvande og skapande verksemd, innføring i musikkfaget sine deldisiplinar og innføring i skolefaget musikk slik det er forma for trinna 1-7 i gjeldane læreplan.</p> <p>Dei fagdidaktiske delane av studiet er i særleg grad sikta inn mot musikk læraren sitt arbeid med elevar si faglege læring på trinna 1-7.</p> <p>Undervisningsstoff og arbeidsmåtar i praksisopplæringa skal også gi studentane ferdigheiter, kunnskap og erfaring som gjer at dei kan leie og instruere song – og musikkaktivitetar tilrettelagt for elevar på trinna 1-7.</p> <p>Emnet skal også gjere studentane fortrulege med dei grunnleggjande dugleikane Å kunne uttrykke seg munnleg og skriftleg, å kunne lese og regne, å kunne bruke digitale verktøy slik desse er utforma i gjeldande musikk læreplan for grunnskulen.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om dei særprega lærings- og erkjeningsformene som er knytt til kunstnarleg, estetisk og musikalsk verksemd • har kunnskap om psykologiske og kulturelle faktorar som verkar inn på utviklinga av barn og unges musikalitet, uttrykksformer, kreativitet og identitet • har kunnskapar om musikk læraren som leiar og tilretteleggjar for musikkopplæring for trinna 1-7 • har grunnleggande kunnskap om norsk og internasjonal musikk frå ulike sjangrar og musikkhistoriske epokar, om norsk og samisk tradisjonsmusikk og

om musikk frå ulike kulturar

- har kunnskap om grunnleggjande musikkteori og ulike former for musikkanalyse
- har kunnskap om korleis musikk blir brukt og integrert i ulike former for samfunnsuttrykk, t.d. i film og media, og om korleis musikk kan vere eit formande element i slike samanhengar
- har kunnskapar om musikkfaget si historie og rolle i samfunnet, læreplanar i faget og faget si læreplanhistorie

Ferdigheiter

Studenten

- kan syngje og bruke stemma på varierte måtar, uttrykkje seg musikalsk og meningsfullt på eige hovudinstrument og akkompagnere song på piano, gitar eller anna akkordinstrument
- kan leike og danse til og med musikk og meistre eit representativt utval av tradisjonelle og moderne dansar frå ulike kulturar til bruk i musikkundervisning på trinna 1-7
- kan leie og instruere song-, samspel-og danseprosessar med medstudentar og med elevar på trinna 1-7
- kan meistre ulike innfallsvinklar til begynnaropplæring i musikkfaget og vere fortrulege med grunnleggjande ferdigheiter i skolefaget musikk
- kan leggje til rette for musikalsk opplæring og utvikling for elevar med spesielle evner eller vanskar
- kan lytte aktivt og reflekterande til eit representativt utval av musikk frå ulike sjangrar, historiske periodar og ulike kulturar
- kan vise kunnskap om musikken gjennom verbale og andre kunstrelaterte uttrykksformer, t.d. dans/rørsle og drama
- kan skape musikk på varierte måtar, improvisere med instrument og stemme og kunne leie improvisasjons- og komposisjonsprosessar for elevar på trinna 1-7
- har god praktisk dugleik i grunnleggjande ferdigheiter i munnleg og skriftleg kommunikasjon i musikkfaget og kompetanse til å fremje slike dugleiker hos elevane.
- kan bruke analoge og digitale musikkinstrument og tekniske og elektroniske hjelpemiddel med tanke på musikalsk skaping, formidlingsverksemd og musikkopplæring
- kan ta i bruk og vurdere varierte arbeidsformer, metodar og læringsmateriell for skolefaget musikk for trinna 1-7
- kan gjennomføre tilpassa opplæring for elevar med ulik bakgrunn, ulike føresetnader og interesser.

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i og kan drøfte musikkens rolle som identitetsskapar, kommunikasjonsmedium og kulturuttrykk i skolekvardagen og i eit fleirkulturelt samfunn
- kan aktivisere og stimulere elevane si evne til å skape, oppleve, uttrykke og reflektere
- kan initiere fagleg samarbeid og bruke musikk både som regifag og støttefag i fleirfaglege tema- og prosjektarbeid
- kan reflektere over samanhengen mellom mål og innhald i musikkfaget, andre fagområde og læreplanverk for trinna 1-7

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningsformene skiftar mellom gruppeundervisning, førelesningar, gruppearbeid og praktisk musisering. Studentane skal delta i ein læringsprosess der dei i arbeid med produksjon, tolking og formidling av musikk der dei utviklar kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse i faget. Dette omfattar stor grad av eigeninnsats. Studentane vil få rettleiing på deler av arbeidet individuelt og gruppevis. Det vert lagt vekt på ei prosessorientert undervisning med studentaktive arbeidsformer med det musiske og skapande i sentrum

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	9	9
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Studentane skal øve inn eit song- og bandrepertoar som dei både skal framføre i grupper og instruere enkeltvis arbeide med 8 praktiske og skriftlege oppgåver innan musikkorientering, fagdidaktikk og komposisjon:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lyttetest • Dansetest • Songtest • Teoritest • Fagdidaktikk • Musikkorientering • Komposisjon 1 • Komposisjon 2 • En ekskursjon <p>Dei skriftlege bidraga vert utgangspunkt for vidare arbeid fram mot eksamensmappa som inngår som vurderingsgrunnlaget.</p>	
Oppmøte til undervisning		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Aktivitetar som krev samhandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Instruksjon kor; 80% av samla timetal • Instruksjon og samspelaktivitetar av band/ensemble; 80% av samla timetal • Fagdidaktikk; dans,klassemusikk og anna gruppearbeid; 80% av samla timetal • Musikkorientering i samband med didaktiske gruppeaktivitetar; 80% av samla timetal • Komposisjon og utprøving i gruppe; 80% av samla timetal • Gruppeframlegg og individuelle testar; 100% av samla timetal 	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Obligatoriske arbeidskrav vert vurdert med godkjent/ikkje godkjent.</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må vere godkjende før ein kan framstille seg til eksamen. Kandidatar som står i fare for å bli nekta å gå opp til eksamen pga. manglande arbeidskrav, skal varslast om dette, jf. gjeldande studieforskrift ved HiST.</p>	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Praktisk eksamen i vokal- og bandinstruksjon					
Tillatte hjelpemidler:	Ved praktisk eksamen kan tekstar, partitur og skolen sine instrument nyttast.					
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Mappe med 3 bidrag som er utarbeidde i løpet av studieprosessen • 2 skriftlege arbeid i fagdidaktikk og musikkorientering • eigen komposisjon for ei definert instrument/songsamasetjing med a) partitur i digitalt format etter nærmere spesifikasjon b) i innspelt versjon Dei skriftlege mappebidraga blir vekta likt.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemiddel er tillatne ved mappeeksamen.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsett eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldande studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Hovedlitteratur

Amsrud, A., & Bjørnstad, T. (2008). *Sang i Norge*. Oslo: Musikk i skolen.

Nettsted:

<http://www.sanginorge.no/>

Djupdal, K. (1999). *Musikkteori*. (3. rev. utg.). Oslo: Ad notam Gyldendal.

Espeland, M. (2004). *Lyttemetodikk: Ressursbok*. Bergen: Fagbokforlaget.

Hanken, I. M. & Johansen, G. (rev.utg.2013). *Musikkundervisningens didaktikk*. Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Hjorthaug, S. (2002). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
Finnes også som:
Hjorthaug, S. (1999). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.
Tilgjengelig fra:
<http://www.udir.no/kl06/MUS1-01/>

Johansen, K. L. (2005). *Komponering: kunnskap & kreativitet: idésamling og lærebok for lærere og lærerstudenter*. Oslo: Musikk i skolen.

Tilleggs litteratur

Benestad, F. (2009). *Musikklære: en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.

Blokhus, Y., & Molde, A. (2004). *Wow!: populærmusikkens historie*. Oslo, Universitetsforlaget.
Finnes også som:
Blokhus, Y., & Molde, A. (1996). *Wow!: populærmusikkens historie*. Oslo, Universitetsforlaget.

Bøe, O.-M., & Johansen, K. L. (2006). *Musikkisum 7: lærerens bok*. Oslo: Cappelen.

Bøe, O.-M. (2009). *Musikklærerens lokale læreplan*. Trondheim: Høgskolen i Sør-Trøndelag.
Tilgjengelig fra:
http://brage.bibsys.no/hist/handle/URN:NBN:no-bibsys_brage_9342

Nagelhus, L. Aa. (2004). *Musikkens epoker*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Nagelhus, L. Aa. (2004). *Norsk musikk*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU14021 NATURFAG 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Natural Science 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Naturfag 1 (1-7)

Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ruth Grüters
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	Det er ikke formelle krav til forkunnskaper, men noen bakgrunn i biologi, fysikk, kjemi og geofag vil være en fordel.
Emneinnhold	<p>Naturvitenskap og teknologiske nyvinninger har vært en grunnleggende forutsetning for utviklingen av vår sivilisasjon. Vi står i dag overfor utfordringer i samfunn og miljø der kunnskap i naturvitenskapsfagene vil være avgjørende både nasjonalt og globalt. Utdanning for bærekraftig utvikling krever at grunnskolelærere har kunnskaper om både lokale og globale miljøutfordringer. De må kunne tilrettelegge for læring som fremmer elevenes naturglede og ansvarsfølelse og som etter hvert utvikles til kunnskap og engasjement for miljøet. Emnet skal vise at naturvitenskapelige og teknologiske vurderinger gjøres i forhold til etiske verdier og idealer. Emnet skal legge grunnlag for å se naturvitenskapens verdensbilde som et kulturprodukt, der observasjoner, eksperimenter, drøftinger og teorier gradvis endrer vår erkjennelse.</p> <p>Naturfag henter sine kunnskaper fra naturfagdidaktikk, biologi, fysikk, kjemi, geofag, astronomi og teknologi. Grunnskolelæreren på 1. til 7. trinn skal kunne planlegge og gjennomføre undervisningen som et helhetlig fag tilpasset alle elever.</p> <p>Emnet skal gi faglig trygghet i noen relevante områder av grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Det legges vekt på å utvikle kompetanse i å introdusere de yngste elevene for nye emner i naturfaget og legge til rette for videre faglig utvikling. Det å kunne videreutvikle elevenes sansing, oppdagerglede, undring, naturglede og naturfagspråk, er en vesentlig del av denne kompetansen. Emnet skal gi grunnlag for å kunne bruke elevaktive læringsformer på ulike læringsarenaer. Emnet dekker ikke hele den faglige bredden i grunnskolefaget for 1.-7. trinn. Bredden kan oppnås gjennom å ta Naturfag 2.</p> <p>Emnet skal gi faglig og fagdidaktisk grunnlag for å undervise naturfag på grunnskolen 1.-7. trinn. Utdanningen skal være knyttet til praksisfeltet, og gi studentene grunnlag for på egen hånd og i samarbeid med andre å utvikle sine kunnskaper og arbeidsmåter. Det legges vekt på forskningsbasert kunnskap om elevenes faglige utvikling gjennom hele grunnskolen. Utdanningen skal gi erfaring med varierte arbeidsformer og didaktisk refleksjon som forbereder til en lærerrolle som fremmer elevenes læring og utvikling av grunnleggende ferdigheter; uttrykke seg muntlig og skriftlig, lese og regne og bruke digitale verktøy. Videre skal emnet stimulere til undring, interesse for og positiv opplevelse av naturfaget. Grunnskolelæreren skal kunne ta</p>

utgangspunkt i elevenes hverdags erfaringer i planlegging av undervisning og bruke nære og lokale læringsarenaer på en slik måte at fagstoffet konkretiseres og støtter utviklingen av det naturfaglige språket. Læreren skal også kunne ivareta flerkulturelle perspektiver i naturfagundervisningen og bidra til respekt for samers og andre urfolks tradisjonskunnskap om naturen og bruk av naturressursene.

Temaene Jord, Vann og Luft søker å dekke biotiske og abiotiske faktorer, prosesser knyttet til elementene og livsformers tilpasninger til disse. Fenomener knyttet til elementene vil bli forklart ut fra kjemiske, fysiske og biologiske forklaringsmodeller. Temaet Ild vil ha et spesielt fokus på energibegrepet og livgivende prosesser.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har god kunnskap om naturfag på småskoletrinnet
- har kunnskap om artslærens betydning i grunnskolen
- har kunnskap om naturvitenskapens metoder og tenkemåter, samt hvordan man introduserer disse til barn på småtrinnet
- har forståelse for viktigheten av grunnleggende ferdigheter i naturfag
- har oversikt over begrunnelser for naturfagets plass i skolen
- har kunnskap om hverdagsforestillinger knyttet til relevant fagstoff

Naturfag 1 for 1.-7. er inndelt i fire temaer, inspirert av historiske oppfatninger av naturen: Jord, Vann, Luft og Ild.

Tema: Jord:

- har kunnskap om navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer på land, samt mineraler og bergarter
- har kunnskap om naturlige og menneskeskapte faktorer som former økosystemer, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler
- har kunnskap om hovedtrekk i den geologiske utviklingen på jorda
- har kunnskap om navnssettingsregler, oppbygning og egenskaper til vanlige kjemiske stoffer og hvordan periodesystemet kan brukes til å forklare dette
- har kunnskap om sentrale stoffers kretsløp i naturen
- har kunnskap om enkle kjemiske reaksjoner på makro- og mikronivå

Tema: Vann:

- har kunnskap om navn, egenskaper og karakteristiske trekk til noen vanlige arter/grupper av organismer knyttet til vann
- har kunnskap om vanlige værelementer og lokale værphenomener
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til vann
- har kunnskap om vannets kretsløp, ulike fasetilstander og energiformer

Tema: Luft:

- har kunnskap om hovedtrekk i den biologiske utviklingen av noen vanlige arter/grupper av organismer
- har kunnskap om hovedtrekk i den klimatiske utviklingen på jorda
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til luft og lyd
- har kunnskap om menneskets sanser

- har kunnskap om sammenhenger mellom helse og livsstil
- har kunnskap om jordas årstid- og døgnvariasjoner, månefaser, sol- og måneformørkelse
- har kunnskap om begrepet bærekraftig utvikling og miljøutfordringer knyttet til biologisk mangfold
- har kunnskap om naturlige og menneskeskapte faktorer som former populasjoner og biotoper, og kan ta utgangspunkt i lokale eksempler

Tema: Ild (Energi):

- har oversikt over kroppens organsystemer/hovedfunksjoner og sammenhengen mellom disse
- har kunnskap om sammenhenger mellom helse og livsstil
- har kunnskap om menneskets utvikling fra befruktning til voksen
- har kunnskap om plantenes form og funksjon
- har kunnskap om energibegrepet og kan knytte det til konkrete eksempler fra naturvitenskapen
- har kunnskap om fysiske fenomener på makro- og mikronivå knyttet til lyd og lys

Ferdigheter

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning i naturfag
- kan anvende naturfaglig kunnskap i samtaler med elever om naturen og naturfaglige fenomener
- kan anvende relevant naturfagsutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter som støtte for elevers læring
- kan anvende varierte undervisningsmetoder inne og ute, som fremmer elevers undring og læring i naturfag
- kan tilrettelegge naturfagundervisning som fremmer alle grunnleggende ferdigheter
- kan vurdere elevenes måloppnåelse og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- har strategier for å avdekke og eventuelt endre elevenes hverdagsforestillinger
- kan drøfte problemstillinger i naturfagundervisningen knyttet til tilpasset opplæring og undervisning i et flerkulturelt miljø
- kan bruke resultater fra naturfagdidaktisk forskning i planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- kan designe og lage teknologiske produkter, og vurdere produkter og prosesser
- kan bruke naturfag som støttefag i tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger
- kan bruke naturfag som utgangspunkt for utvikling av elevers kompetanse om bærekraftig utvikling og globale miljøutfordringer

Generell kompetanse

Studenten

- har innsikt i hvordan gjeldende læreplan for grunnskolen kan brukes som utgangspunkt for naturfagundervisning
- har god forståelse av sin egen rolle og praksis som naturfaglærer
- kan ta stilling til relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kjenner krav til sikkerhet i naturfagundervisningen, og kan anvende disse i undervisningen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet går over ett semester, og det vil bli brukt varierte arbeidsformer tilpasset faglig og didaktisk tematikk. Erfaringsbasert og utforskende læring med utgangspunkt i studentaktive læringselementer som feltarbeid (observasjon, undersøkelser og kartlegging av vegetasjon, dyreliv og miljø- forhold) og laboratoriearbeid (forsøk og eksperimenter) og argumentering vil stå sentralt. Introduksjon og enkel bruk av IKT-verktøy, faglig og didaktisk, til

animasjoner, simuleringer og modelleringer innenfor naturfaglige tema inngår i oppbygningen av studentenes digitale kompetanse. Forelesningsformen vil, sammen med samtaleundervisning i klasse, bli brukt til å gi oversikt, avklare faglige problem, presentere sentral kunnskap og arbeide eksempler og oppgaver. Studentaktive arbeidsformer med selvstudium, individuelt arbeid og arbeid i grupper med oppgaver og prosjekter er viktige deler av studiet. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek og andre kilder til informasjon og læring aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning. Studentenes arbeid med emnet vil bli vurdert med både formative og summative vurderingsformer.

Studentene vil i løpet av studiet bli gitt obligatoriske oppdrag, skriftlige og muntlige oppgaver og praktisk arbeid. Detaljene i forbindelse med organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Kostnader inntil kr. 2000 må påregnes ved ekskursionsjoner og feltaktiviteter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Ferdighetstrening		
	Det er krav om 80 % tilstedeværelse på fysikkverksted som innebærer laboratoriearbeid med ferdighetstrening. Antall øker jf. semesterplan i emnet.	
Kommentar til arbeidskrav:	Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
Rapport(er)	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Innleveringsoppgaver/tester som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer og/eller rapporter (muntlig, digital eller skriftlig) fra feltarbeid/ekskursionsjoner og laboratoriearbeid.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Individuell skriftlig eksamen.					
Tillatte hjelpemidler:	Kunnskapløftet (2006), LK06 i papirutgave, læreplanen i naturfag og generell del hentet fra nettsidene til Utdanningsdirektoratet eller fra emnets sider på It's learning. Notater i planene tillates ikke, men bruk av gultusj i teksten tillates.					
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: I løpet semesteret gis det ut to oppgaver, hvorav en skal individuelt velges og leveres til eksamen/vurderingsmappen. Disse oppgavene er ikke en del av de obligatoriske rapportene gitt i emnet. Oppgavene til vurderingsmappen skal være tverrfaglig og dekke alle fag-feltene biologi, kjemi, fysikk og eventuelt geologi. I tillegg skal vurderingsmappen inneholde et refleksjonsnotat og naturfagdidaktisk drøfting. Nærmere instruks om gjennomføring gis i semesterplan og eget mappeskriv.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 3: Feltarbeid i geofag med rapport					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 4: Ekskursjon i biologi Praktisering av feltarbeidsmetoder, registrering av arter og naturtyper.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 5: Teknologi og design Seminar med avsluttende presentasjon					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 6: Objektsamling Samle inn arter og fremstille dem. Artene kan være blomster og/eller dyr/insekter.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 7: Feltarbeid med elever Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt med elever fra barnetrinnet. Alle deler av vurdering må være bestått for å få bestått karakter i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
-----------	----------------	------	----------	---------------	-------	--------------------

NY / UTSATT EKSAMEN Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.

LÆREMIDLER

Litteraturliste - basis

A. Faglitteratur

Alfsen, K. H., Hessen, D. O., & Jansen, E. (2013). *Klimaendringer i Norge: forskernes forklaringer*. Oslo: Universitetsforlaget.

Fossen, H. (2008). *Geologi: stein, mineraler, fossiler og olje*. Bergen: Fagbokforlaget.

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm.

Grønlien, H.K., & Tandberg, C. (2012). *Gyldendals ord og faguttrykk i biologi: Biologi 1 og Biologi 2*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2013). *Kjemi for lærere* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Finnes også som:

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2011). *Kjemi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Knain, E. & Kolstø, S. D. (red.). (2011). *Elever som forskere i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Kvammen, P. I., Nyhus, G. C., Lie, S., Vedum, T. V., & Ødegaard, T. (2014). *Oppdag naturen!: biologi for lærere : grunnskoleutdanning*. Bergen: Fagbokforlaget.

Mork, S. M., & Erlien, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Steen, B.-G. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i kjemi: kjemi 1 og kjemi 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Øgrim, O., & Andersen, S. L. (2005). *Eksperimentboka: 191 forsøk fra Fysikk på roterommet*. Oslo: Kolofon.

Artikler /enkeltkapitler vil komme i tillegg. Det samme gjelder stoff hentet fra nettet eller forfattet av faglærerne og publisert på It's learning.

B. Bestemmelseslitteratur

Svensson, L., Grant, P. J., Mullarney, K., Zetterström, D., & Ree, V. (2010). *Gyldendals store fugleguide: Europas og middelhavsområdets fugler i felt* (3. utg.). Oslo: Gyldendal.

Eller:

Dybbro, T. (2011). *Fugler* (2. utg.). (Faktum referanse). Cappelen Damm Faktum.

Kristiansen, Aa., & Kjøie, M. (2012). *Havets dyr og planter* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm faktum.

Mossberg, B., Båtvik, S. T., Stenberg, L., & Moen, S. (2010). *Gyldendals nordiske feltflora*. Oslo: Gyldendal.

Eller

Wischmann, F., Ursing, B., Grundt, H. H., & Wesenberg, J. (2012). *Norsk fargeflora* (6. utg.). Oslo: Cappelen Damm Faktum.

Eller

Bruhn-Møller og Knud Ib Christensen. (2011). *Flora* (2. utg.). (Faktum referanse). Cappelen Damm Faktum.

C. Anbefalt støttelitteratur

Angell, C., Flekkøy, E. G., & Kristiansen, J. R. (2011). *Fysikk for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Brady, J. E. (2004). *Generell kjemi: grunnlag og prinsipper* (2. utg.). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Grindeland, J. M., Lyngved, R., & Tandberg, C. (2012). *Biologi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hågvar, E. B. (2010). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Hågvar, E. B. (1998). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.).(2015. *Biologididaktikk* (2. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Finnes også som:

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.).(2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Reite, A. J., Sveian, H., & Erichsen, E. (1999). *Trondheim fra istid til nåtid: landskapshistorie og løsmasser*. Trondheim: Norges geologiske undersøkelse.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2014). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (3. utg.). Oslo: Cappelen Damm.

Finnes også som:

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2006). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (2.utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., & Bjålie, J. G. (2006). *Menneskekroppen: fysiologi og anatomi* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Serway, R. A., & Jewett J. W. (2004). *Physics for scientists and engineers* (6th ed.). Belmont, Calif: Thomson Brooks/Cole.

(Eller nyere utg.).

Sjøberg, S. (2009). *Naturfag som allmenndannelse: en kritisk fagdidaktikk*. Oslo, Gyldendal akademisk.

Trømborg, D. (2006). *Geologi og landformer i Norge*. Oslo: Landbruksforlaget

Wedøe, L. (2005). *Fysikkaktiviteter i barnehage og småskole* (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
Emnet gir 100 % reduksjon i studiepoeng for avlagt eksamen i Allmennlærerutdanningens Naturfag 1/Natur- og miljøfag 1.	

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14001 RELIGION, LIVSSYN OG ETIKK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Religion, Philosophies of life and Ethics 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Religion, livssyn og etikk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Oddrun Bråten
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35 Prioritering ved opptak: 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	

Emneinnhold

RLE1 i GLU 1-7 har desse områda:

1. Religionar og livssyn
2. Filosofi og etikk
3. Fagdidaktikk

Emnet omhandlar åtte fagemne: jødedom, kristendom, islam, hinduisme, buddhisme, livssyn, etikk og filosofi. Vektlegginga av dei ulike fagemna vil vere om lag som i læreplanen for grunnskolen.

I det systematiske arbeidet med religionane og anna fagstoff står forteljingar og høgtider i fokus. Eldre religions- og filosofihistorie, dei kulturelle forholda som barn veks opp i og dialogen mellom heimen og skolen blir vektleggde.

I samband med praksis vert merksemd retta mot heim-skolesamarbeidet og etableringa av ein god lærings- og klasseromkultur.

Forventet læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om religionar og livssyn i faget: mangfald og ulike retningar, trusinnhald og
- oppfatningar, praksis, etikk og estetiske uttrykk, med særleg vekt på kristendommen og norske forhold
- har kunnskap om religionshistorie med vekt på eldre tid og særleg på kristendommens historie fram til og med reformasjonen
- har kunnskap om heilage tekstar: hovudinnhald, historisk bakgrunn og sentrale forteljingar, med særleg vekt på Bibelen
- har kunnskap om vestleg filosofihistorie med vekt på antikken, særleg menneskesyn og etikk, og om filosofering med barn
- har kunnskap om humanisme som livssyn i historisk kontekst og som filosofisk perspektiv i ulike variantar i bryting med andre menneskesyn gjennom historia
- har kunnskap om etiske teoriar og bruken av desse i høve til nokre aktuelle problemstillingar
- har kunnskap om menneskerettane og FNs barnekonvensjon og diskusjonane om ulike konsekvensar av desse i høve til undervisninga i RLE
- har kunnskap om diskusjonane kring kognitiv forvirring i møte med religiøst og anna kulturelt mangfald
- har kunnskap om grunnskolefaget si historie i hovudtrekk, grunngjeving, innhald og føremål
- har kunnskap om sentrale arbeidsmåtar i faget i høve til dei aktuelle trinna
- har kunnskap om barns gudsomgrep, religiøse førestellingar og opplevingar
- har kunnskap om kva religiøse seremoniar og høgtider har å seie for barn
- har kunnskap om reglement for fritak på religiøst og livssynsmessig grunnlag

FERDIGHEITER

Studenten

- kan planleggje, gjennomføre og vurdere RLE-undervisning på ein sjølvstendig og fagleg gjennomtenkt måte med vekt på danningperspektiv og dei fleirkulturelle utfordringane
- kan bruke sentrale arbeidsmåtar i RLE med vekt på arbeidet med høgtider, forteljingar og estetiske uttrykk
- kan setje seg inn i borna sine tankar og førestellingar om religiøse og filosofiske spørsmål og kan samtale med dei om dette
- kan samtale med barn om tilhøve som oppstår i samband med vanskelege livssituasjonar
- kan samarbeide med andre lærarar, elevar og heimen om faget

- kan gjennomføre tilpassa opplæring i RLE, mellom anna med omsyn til elevar med bakgrunn i ulik tru og ulike livssyn
- kan kombinere kravet om objektiv, kritisk og pluralistisk undervisning i RLE med varierte, elevaktive og engasjerande arbeidsmåtar med tilsvarende vurderingsformer
- kan legge til rette for utvikling av dei grunnleggande ferdigheitene i undervisninga
- kan reflektere kritisk over innhaldet og verdimålsettingane for faget i skolen og over forholdet mellom fag, undervisning og eiga utvikling i yrkesutøvinga
- kan bruke internett og digitale læremidlar på ein kritisk og pedagogisk måte i undervisninga

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse og kan sjå dette i samanheng med religiøse og livssynsmessige tradisjonar
- kan leggje til rette for samarbeid mellom heimen, skolen og lokalmiljøet
- har forståing for rolla som verdiformidlar i eit fleirkulturelt samfunn

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Arbeidsformer og vurderingsordning blir sett i samanheng. Arbeidsformene vekslar mellom førelesning, arbeid med oppgåver (individuellt og i gruppe), diskusjonar, munnlege studentpresentasjonar og ekskursjonar.

Læringsaktiviteter i emnet omfattar lesing og lytting, produksjon av munnlege og skriftlege tekster, samt interaksjon med kvarandre, undervisningspersonale og representantar for trus- eller livssynsorganisasjonar eller andre institusjonar vi møter.

For lærarar i grunnskolen religions- og livssynsfag er det viktig å kunne lese fagtekster og andre tekster kritisk og analytisk og å lytte til elevar, foreldre, kollegaer og andre med vilje til innleving og læring. Tilsvarende er det viktig å kunne uttrykke seg klart både skriftleg og munnleg i møte med desse gruppene og offentlegheita. Undervisninga i emnet omfattar øving i å uttrykke seg, både skriftleg og munnleg i ulike sjangrar med ulike formål, og på bakgrunn av faglitteratur og erfaring.

Arbeidsformer og læringsaktivitetar dannar grunnlag for tileigning av fag og fagutøving, og det er derfor viktig å delta i undervisninga.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Ekskursjoner	6	6	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Studiet omfattar besøk i forsamlingslokalene til jøder, kristne (både den norske kirke og et annet kristent trossamfunn), muslimer, hinduer og buddhister. Dersom en student ikke kan være med når klassen er på ekskursjon, må studenten organisere og gjennomføre ekskursjonen på egen hånd og dokumentere besøket for faglærere.		

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Skriftlig innlevering	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere en individuell fagtekst. Arbeidet med teksten skal hjelpe studentene i arbeidet med å nå læringsmålene i faget, og sammen med fagteksten som skrives i gruppe og de to muntlige presentasjonene bør derfor følgende fire emneområder være tematisert: 1) kristendom, 2) jødedom, islam, hinduisme eller buddhisme 3) filosofi eller etikk og 4) fagdidaktikk. Ofte vil et faglig arbeid med fagdidaktikk omfatte et av de andre emneområdene også.		
Skriftlig innlevering	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal levere en fagtekst skrevet i gruppe. Gruppene kan bestå av 2-5 studenter. Arbeidet med teksten skal hjelpe studentene i arbeidet med å nå læringsmålene i faget, og sammen med fagteksten som skrives individuelt og de to muntlige presentasjonene bør derfor følgende fire emneområder være tematisert: 1) kristendom, 2) jødedom, islam, hinduisme eller buddhisme 3) filosofi eller etikk og 4) fagdidaktikk. Ofte vil et faglig arbeid med fagdidaktikk omfatte et av de andre emneområdene også.		
Muntlig fremlegg	2	2	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Studentene skal bidra i to muntlige fremlegg og respondere på like mange muntlige fremlegg holdt av medstudenter. Arbeidet med de muntlige fremleggene skal hjelpe studentene i arbeidet med å nå læringsmålene i faget, og sammen med fagtekstene bør derfor de to muntlige fremleggene tematisere følgende fire emneområder: 1) kristendom, 2) jødedom, islam, hinduisme eller buddhisme 3) filosofi eller etikk og 4) fagdidaktikk. Ofte vil et faglig arbeid med fagdidaktikk omfatte et av de andre emneområdene også.		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet			
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent. Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.		

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell		30 Minutter	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Kandidaten velger innen en gitt frist hvilken av fagtekstene (individuell/gruppe) hun/han vil presentere og drøfte i første del av muntlig. Andre del av muntlig vies et emne kandidaten trekker under eksamen.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Ingen					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HIST.					

LÆREMIDLER

Fagdidaktikk:

Fuglseth, K. (red.). (2014). *RLE i klemme*. Bergen: Fagbokforlaget. (Utdrag, ca. 50 sider).

Lied, L. I., & Lied, S. (2010). Vurdering i RLE. I K. R. Engh & S. Dobson (red.), *Vurdering for læring i fag* (s. 124-135). Kristiansand: Høyskoleforlaget. **K**

Iversen, L. L. (2012). Når religion blir identitet. *Kirke og kultur*, 117(3), 258-270.

Tilgjengelig fra: http://www.idunn.no/ts/kok/2012/03/naar_religion_bli_identitet

Rian, D. (1999). *Verdensreligioner i undervisningen*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. II. (30 sider) **K**

Sødal, H. K. (red.). (2009). *Religions- og livssynsdidaktikk: en innføring* (4. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. (180 sider)

Winje, G. (2014). Grunnleggende ferdigheter i religion, livssyn og etikk (RLE). I M. Skovholdt (red.), *Innføring i grunnleggende ferdigheter* (s. 207-239). Oslo: Cappelen Damm Akademisk. **K**

Religioner og livssyn

Domaas, O. E. (1996). *Tradisjonens tro: kristen tros lære for lærerstudenter*. Oslo: Tano Aschehoug. (130 sider)

Eidhamar, L. G. (red.). (2004). *Religioner og livssyn*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 1-6 og 13. (Ca. 340 sider)

Hägg, H. F. (2004). *Oldkirken: kristendommen i Romerriket 30-395*. Bergen: Fagbokforlaget. (Hele boka ca. 110 sider)

Kjørven, O. K., & Lindboe, I. M. (2005). *Det nye testamente: en innføring i utvalgte tekster*. Bergen: Fagbokforlaget. (s.11-165)

Kvalvaag, R. W. (2003). *Fra Moses til Marley: Det gamle testaments teologi og virkningshistorie*. Bergen: Fagbokforlaget. Del 1 og 5-9 (Ca. 100 sider)

Sødal, H. K. (red.), (2002). *Det Kristne Norge: innføring i konfesjonskunnskap*. Kristiansand: Høyskoleforlaget. s.9-134 og s.255-321

Etikk og filosofi:

Eidhamar, L. G., Leer-Salvesen, P., & Hølen, V. (2007). *Den andre: etikk og filosofi i skolen* (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kap. 1-2 og 4-8. (ca. 200 sider)

Fastvold, M. (2009). *Kritisk tenkning: sokratisk samtaleledelse i skolen*. Oslo. Gyldedal Akademiske Kap. 1-6 og 9. (137 sider)

Nyttig tilleggslitteratur

Berg, M. A. (2009). Å kunne regne i religion, livssyn og etikk. I H. Traavik, O. Hallås & A. Ørvig (red.), *Grunnleggende ferdigheter i alle fag* (s. 129-143). Oslo: Universitetsforlaget.

Børresen, B. (2009). "Å kunne uttrykke seg muntlig" med filosofi som utgangspunkt. I H. Traavik, O. Hallås & A. Ørvig (red.), *Grunnleggende ferdigheter i alle fag* (s. 49-64). Oslo: Universitetsforlaget.

Domaas, O. E. (2011). Dannelse og dialog: skriving og skriveformål i RLE I J. Smidt (red.), *På sporet av god skriveopplæring: ei bok for lærere i alle fag*. Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Domaas, O. E. (2007). Lærerens livssyn som utfordring i KRL-undervisningen I T. M. Guldal (red.), *FoU i praksis 2006: rapport fra konferanse om praksisrettet FoU i lærerutdanning : Trondheim, 24. og 25. april 2006* (s. 47-59). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Hareide, D. (2011): Hva er humanisme? Oslo. Universitetsforlaget (150 sider)

Hartman, S. G. (2000). Livstolkning hos barn och unga. I E. Almén (red.), *Livstolkning och värdegrund: att undervisa om religion, livsfrågor och etik* (s. 53-101). Linköping: Lärarutbildningen.

Kunnskapsdepartementet (2011). *Det kan skje igjen: rapport fra Kunnskapsdepartementets arbeidsgruppe om antisemittisme og rasisme i skolen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet. (60 sider.)
Tilgjengelig fra: http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/Grunnskole/Eidsvagutvalget/Eidsvag_rapport_Det_kan_skje_igjen.pdf

Jørgensen, C. S. (2011). Fagsjangere og fagspråk i RLE I J. Smidt (red.), *På sporet av god skriveopplæring: ei bok for lærere i alle fag*. Trondheim: Tapir akademisk forlag

Repstad, Pål: Fra lov til lønnekammer i Frønes, I. og Kjølørød, L. (red.) (2005). *Det norske samfunn*. Oslo: Gyldendal akademiske.

Winje, G. (2009). Å være digital i religion, livssyn og etikk (RLE). I H. Otnes (red.), *Å være digital i alle fag* (s. 67-83). Oslo: Universitetsforlaget.

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
GLU RLE 1 15stp. (1-7)	10
ALU RLE 120, RLE230	15
ALU KRL110,120,130	15

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14002 SAMFUNNSFAG 1 (1–7): SAMFUNN, KULTUR OG SOSIAL ULIKHET

Emnenavn (en)	Social science 1 (1-7): Society, culture and social inequality
Emnenavn (nn)	Samfunnsfag 1 (1–7): Samfunn, kultur og sosial ulikskap
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Per Overrein
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>Samfunnsfag 1. 1-7 inneholder utvalgte elementer fra historie, geografi, samfunnskunnskap (sosiologi og statsvitenskap) og samfunnsfagdidaktikk. Emnet skal gi en bred forståelse av samspillet mellom mennesker, grupper og samfunn i ulike tidsperioder og i ulike deler av verden. Det legges vekt på å forstå samfunnets institusjoner og betydningen av identitet, kultur og sosial ulikhet som samfunnsfenomen. Studenten skal arbeide med ulike teorier om makt, om lag- eller klassesdeling og kan forstå og tolke samfunnsfenomen ved hjelp av ulike modeller og perspektiver. Det skal arbeides med noen utvalgte historiske perioder fra den europeiske antikken og norsk vikingtid og rikssamling. Studentene må forstå betydningen av naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre har bidratt til å skapt ulike samfunnsforhold. Forståelse og bruk av lokal- og regional historie som disiplin og hvordan den kan brukes 1.-7. trinn, vil bli vektlagt. Begrepslæring i skole og lærerutdanning er et sentralt kunnskapsområde i faget.</p>

Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Forventet læringsutbytte

KUNNSKAP

Studenten

- har kunnskap om samfunnsfag som skolefag og nyere samfunnsfagdidaktikk
- kjenner til undervisningspraksis i samfunnsfag i grunnskolen
- har kunnskap om samfunnsinstitusjoner, nære fellesskap og ulike kulturer
- har kunnskap om sosialisering og identitetsutvikling i barneårene
- har kunnskap om barns rettigheter, demokrati, politiske og økonomiske deltakelse
- har kunnskap om landskapsformene i dagens Norge og om hvordan man kan bruke slik kunnskap i opplæringen
- har kunnskap om naturgrunnlaget, næringsveier, bosettingsmønstre og miljø
- har kunnskap om de historiske hovedtrekk i Norge og verden fra den eldste bosetting til ca. 1800
- har kunnskap om lokal- og regional historie som disiplin og om hvordan denne kan brukes i opplæringen
- har kjennskap til sentrale samfunnsfaglige tenkemåter og metoder
- har kjennskap til sentrale kilder i faget og til kritisk vurdering av disse

FERDIGHETER

Studenten

- kan anvende faglige og fagdidaktiske kunnskaper og ferdigheter i samfunnsfaglig opplæring på 1.-7. trinn, tilpasset ulike grupper elever
- kan tilrettelegge for opplæring i geografi, historie og samfunnskunnskap tilpasset ulike grupper elever og individuelle behov
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid og gi læringsrettede tilbakemeldinger
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdet fakta og teorigrunnlag
- kan bruke samfunnsfaglige kilder og materiale i arbeidet med utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter
- kan bidra til å utvikle elevenes muntlige ferdigheter gjennom øving i møtedeltakelse, debatter og andre muntlige aktiviteter i faget
- kan bruke og vurdere digitale verktøy og kilder i opplæringen og bidra til at elevene kan forholde seg kritisk til digitale medier
- kan ta i bruk og veilede elever i sentrale samfunnsfaglige metoder
- kan arbeide med samfunnsverdier og holdninger i grunnskolens samfunnsfag
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan legge til rette for opplæring om samfunnsforhold i et flerkulturelt og globalt perspektiv, med vekt på menneskerettigheter og demokratiske prinsipper

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan tilrettelegge for samarbeid og konfliktløsning i arbeid med elevene
- kan reflektere kritisk over samfunnsfaglige spørsmål og stimulere til kritisk tenkning
- kan reflektere over egen praksis og oppdatere seg faglig
- kan kommunisere og samarbeide med barn og foresatte med ulik sosial og kulturell bakgrunn
- har innsikt i barns forståelse av faget

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningen i faget gis som forelesninger, studentseminarer med eller uten faglærers deltakelse og som oppgaveløsninger og diskusjoner i full studentgruppe. Studentene må også løse oppgaver individuelt og i grupper. Seminarer med studentpresentasjoner og tilbakemeldinger på innleverte obligatoriske oppgavesett er en viktig arena knyttet til emnet i faget.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Mindre utgifter i forbindelse med ekskursjonene (billetter, transport o.l.) betales av studentene selv.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<ul style="list-style-type: none"> • Godkjent innlevering av en fagdidaktisk oppgave gitt i forbindelse med praksis • Godkjent deltakelse på inntil 3 ekskursjoner. • Godkjent innlevering av 6 av 8 oppgavesett løst i grupper
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.
		Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Skriftlig individuell eksamen. Eksamen i høstsemestret					
Tillatte hjelpemidler:	Læreplan i samfunnsfag LK06 Atlas; Jamfør pensumliste					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Pensum og læremidler

Diamond, J. (2012). *Våpen, Pest & Stål*. Spartacus (9-460) 452 sider.

Eriksen, T.B. (2011). Et loddent sveip gjennom evolusjonen. *Morgenbladet*. 12-18 august 2011. 2 sider.

Fagerslett, R. (2015). *Forestillingen om de andre. En undersøkelse av elevers forestillinger om befolkningen i utviklingsland – kan de endres*. Masteroppgave i Lektorutdanning i Geografi. Trondheim. NTNU. (1-87) 87 sider.

Helle, Knut m.fl (2013). *Grunnbok i Norges historie – fra vikingtid til våre dager*. Universitetsforlaget. (13–192) 180 sider

Holand, I.S.; Markhus, G. & Ystad, D. (2007). *Kartlære – Tekster til faget Kartlære ved Høgskolen i Nord-Trøndelag*. Kompendium. Høgskolen i Nord-Trøndelag. Steinkjer. (5-144) 140 sider.

Holt-Jensen, Arild. (2007). *Hva er Geografi*. Universitetsforlaget. Oslo. (13-105) 93 Sider.

Knutsen, G. (2006). *Lange linjer i historien*. Cappelen, (9–115) 107 sider

Lund, E. (2011). *Historiedidaktikk: en håndbok for studenter og lærere* (4. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. s. 12–191 (179 s.) (Del III «Tekst- og bildearkiv» fra s. 195 er ikke lesepensum, men må brukes som oppslagsverk).

Martinussen, Willy (2008): *Samfunnsliv: Innføring i sosiologiske tenkemåter*. Bare 1. del (11-73) ca. 63 sider.

Melchior, A. (2013). Asias vekst – Vestens fall? *Hvor hender det?* 14. januar 2013 Årgang: 2012-2013: Nr. 13 Nupi (Norsk Utenrikspolitisk institutt). Oslo. 5 sider.

Melve, Leidulf (2009). *Europeisk politisk historie 400–1750*. Cappelen (s. 13-78, 92-137, 153–218) 177 sider.

Mikkelsen, R. & Sætre, P.J. (Red.) (2012). *Geografididaktikk for klasserommet. En innføring i geografiundervisning for studenter og lærere*. 2 utgave. Høyskoleforlaget. (17 -90, 118-138, 160-274) Sider 210

Mikkelsen, R. (1999). Forestillinger om befolkningsutvikling – en strategi for undervisning om befolkningsvekst (og ressursbruk). I: Stokke, K. & Fraas, M. (red.) *Globalisering. Rapport fra Norske geografers forenings årskonferanse 1999*. Occasional Paper #26, Human Geography. Department for Sociology and Human Geography, University of Oslo. Oslo. (7 sider)

Reite, A.J., Sveian, H. & Erichsen, E. (1999). *Trondheim frå istid til nåtid. – landskapshistorie og løsmasser*. Gråstein 5. NGU Norges geologiske undersøkelser. Trondheim. (4-38) 35 sider.

Ravnå, Per-Bjarne. (2006). *Gresk og romersk politisk historie*. Oslo: Cappelen akademisk forlag. (185 s.)

Skavhaug, Trygve. (2010). *Notat om klima, klima- og vegetasjonssoner*. Høgskolen i Nord-Trøndelag. Levanger. 41 sider.

Smukkestad, O. (2008). *Utvikling eller avvikling. En innføring i økonomisk og politisk utviklingsteori*. Gyldendal Akademisk. Oslo. (19-109, 126-225) sider 191.

Stortingsmelding 13 (2012-2013) *Ta heile Noreg I bruk: Distrikts- og regionalpolitikken*. Kommunal og regionaldepartementet. (9-131) 123 sider.

Wilkinson, Richard & Kate Picket (2012). *Ulikhetens pris: Hvorfor likere fordeling er bedre for alle*. Oslo, Res Publica. (13-89, 129-145, 171-196, 199-331) 253 sider.

Forelesningsnotat, artikler og annet som legges ut på «it's learning» er pensum dersom ikke annet er oppgitt.

Sidetall: 2530

Læreplaner:

Læreplanen i samfunnsfag <http://www.udir.no/kl06/SAF1-03/>

Læreplanen i historie fellesfag <http://www.udir.no/kl06/HIS1-02/>

Læreplanene i historie- og filosofi programfag. <http://www.udir.no/kl06/HIF1-01/>

Læreplanen i geografi fellesfag <http://www.udir.no/kl06/GEO1-01/>

Læreplanene i politikk, individ og samfunn: <http://www.udir.no/kl06/POS1-01/>

I tillegg skal studentane ha kjennskap til innhaldet i rettleiande kjenneteikn på måloppnåing etter 10. klasse i samfunnsfag på http://www.udir.no/Upload/Vurdering/Kjennetegn/Samfunnsfag_kjennetegn_NN.pdf

Med forbehold om endringer i nettsadresse.

Atlas:

Studentene vil få bruk for atlas studiet. Følgende atlas er godkjent som lovlig hjelpemiddel på eksamen:

Kinder, Hermann & Werner Hilgemann (2003). *The Penguin Atlas of World History – From Prehistory to the Eve of the French Revolution*. Penguin Books.

Mikkelsen, R. (red.) (2012). *Atlas for videregående skole*. Oslo, Cappelen Damm.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14006 TILPASSET OPPLÆRING OG SPESIALPEDAGOGIKK MED HOVEDVEKT PÅ ATFERDSPROBLEMER (1-7)

Emnenavn (en)	Adapted Teaching and Special Needs Education with Emphasis on Behavioural Problems (1-7)
Emnenavn (nn)	Tilpassa opplæring og spesialpedagogikk med hovudvekt på atferdsproblem (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder John Magne Grindeland
Forkunnskapskrav	Det kreves ingen forkunnskaper utover opptakskrav til studieprogrammet.

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Studiet er rettet mot elever fra 1-7. klassetrinn, men overgangen fra barnehagen til grunnskolen blir også berørt. Dette emnet består av to likeverdige deler, og forebyggende arbeid i forhold til elevenes faglige og sosiale utvikling står sentralt innen begge disse delene. Studiet vektlegger også en spesialpedagogisk forståelse i et helhetlig perspektiv. Både juridiske og etiske problemstillinger er et gjennomgående tema i begge delene.

Studiets del 1: Generell innføring i spesialpedagogikk.

Det gis en generell innføring i spesialpedagogikk. Denne delen handler om hvordan grunnskolen sørger for gode rammevilkår for oppvekst og opplæring, og for å tilpasse opplæringen til den enkelte elevs ulike behov, slik at rettighetene i opplæringsloven blir ivaretatt. Det gis inngående kjennskap til elevenes, foresattes og grunnskolens rettigheter.

Studiet bygger på en forståelse av tilpasset opplæring i et inkluderende læringsmiljø som et overordnet prinsipp som gjelder alle elevene, også for elever som har behov for spesialundervisning.

Studiets del 1, Generell innføring i spesialpedagogikk, består av følgende tema:

Tema 1 Den inkluderende skolen, en skole for alle

- sentrale begreper innen fagfeltet som inkludering, spesialundervisning, tilpasset og likeverdig opplæring
- variasjonene i en inkluderende skole og forholdet mellom tilpasset opplæring og spesialundervisning
- hvordan rollen som spesialpedagog har endret og utviklet seg
- lovverk som angår opplæring, saksgang i forbindelse med spesialundervisning og elevers og foreldres rettigheter

Tema 2 Elever med spesielle behov

- elever med ulike former for funksjonshemninger
- elever som strever faglig og sosialt
- elever med minoritetsspråklig og flerkulturell bakgrunn
- forebyggende arbeid som ivaretar faglig og sosial utvikling hos alle elever og elever med særskilte behov
- fremme elevenes selvoppfatning og motivasjon
- hjelpemidler som kan lette arbeidet for elever med behov for tilpasset opplæring og sakkyndig vurdering

Tema 3 Innføring i spesialpedagogiske arbeidsmåter

- ulike metoder for å kartlegge elevers styrker og læringspotensiale
- utviklingsprosesser, utviklingsutsikter og individuell opplæringsplan (IOP)
- utviklingsarbeid i et helhetlig perspektiv
- kunne planlegge og gjennomføre tilpasset opplæring og spesialundervisning i samarbeid med ulike parter i og utenfor grunnskolen

Tema 4 Rådgivning

- Veiledning og kommunikasjon
- Samtaler med barn
- Foreldresamarbeid og elevmedvirkning
- Etisk refleksjon i møte med elever og foresatte

Studiets del 2: Atferdsproblemer

Denne delen bygger på studiets del 1, men her rettes hovedfokus mot atferdsproblemer. Hovedområdene tar for seg hva atferdsproblemer er, for hvem det er problem og ulike forståelsesmåter. Studiet gir en innsikt i utvikling og risikofaktorer, kartlegging, tilrettelegging, forebygging og ulike former for tiltak i et systemteoretisk perspektiv på atferdsproblemer. Denne delen av studiet skal bidra til å utvikle læringsmiljøet slik at tilpasset opplæring gir gode muligheter for både faglig og sosial læring og utvikling for elever med atferdsproblemer. Det gis inngående kjennskap til spesialpedagogisk arbeid med tidlig intervensjon, arbeid med relasjoner i skolen, og det legges også vekt på tverrfaglig og tverretattlig samarbeid.

Tema 1 Atferdsproblemer

- hva er atferdsproblemer og for hvem er det et problem
- normalitet og avvik
- teoretiske perspektiv på atferdsproblemer
- tilknytningsteori som et forebyggende perspektiv
- atferdsproblemer og sosial kompetanse
- ulike begreper og definisjoner

Tema 2 Ulike atferdsproblemer

- elever som viser innagerende atferd
- elever som viser utagerende atferd generelt, og reaktiv aggresjon og proaktiv aggresjon spesielt
- inkludering av elever som viser atferdsproblemer - ideologi eller praksis
- autismspekterforstyrrelse
- AD/HD og Tourettes syndrom

Tema 3 Psykisk helse og atferdsproblemer

- psykisk helse hos elever som viser atferdsproblemer
- psykisk helse og konsekvenser for faglig og sosial fungering
- traumereaksjoner og konsekvenser for faglig og sosial fungering
- norsk som andrespråk og hvordan traumer kan virke inn på språkopplæringen
- helsekonsekvenser av mobbing

Tema 4 Omsorgssvikt

- hva er omsorgssvikt
- lovverk og meldeplikt
- foreldresamarbeid som forebyggende arbeid (oppfølging og veiledning)
- konsekvenser av omsorgssvikt

Forventet læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten har inngående kunnskap om

- tilpasset opplæring og gjennomføring av spesialundervisning i et inkluderende læringsmiljø for elever på 1. -7. trinn med ulike behov i henhold til opplæringsloven

- forholdet mellom inkludering, tilpasset opplæring og spesialundervisning
- opplæringsloven og saksgang i forbindelse med spesialundervisning i forhold til elevers og foresattes rettigheter
- skriving av profesjonstekster (pedagogisk rapporter, sakkyndig vurdering, individuell opplæringsplan m.fl.)
- elever på 1.-7. trinn med ulike former for funksjonshemninger
- minoritetsspråklige elever og elever med flerkulturell bakgrunn på 1. -7. trinn
- elever som er utsatt for omsorgssvikt
- lovverk og meldeplikt i forhold til barn som er utsatt for omsorgssvikt
- utviklingsarbeid og forebyggende arbeid i et helhetlig perspektiv for å fremme elevenes faglige og sosiale utvikling
- hvordan skolen kan tilpasse opplæringen til elever på 1.-7. trinn som viser atferdsproblemer slik at de utvikler seg faglig og sosialt på best mulig måte i forhold til sine forutsetninger og behov
- hvordan skolen kan bruke tverrfaglig undervisning (både i teoretiske og praktiske og estetiske fag) for elever på 1.-7. trinn som viser atferdsproblemer
- utfordringer knyttet til elever med ulike opplæringsbehov på 1.-7. trinn som viser atferdsproblemer, slik at de utvikler seg både faglig og sosialt

Ferdigheter

Studenten

- har evne til kunnskapsbasert refleksjon i forhold til tilpasset opplæring og spesialundervisning i et inkluderende læringsmiljø for elever på 1.-7. trinn med ulike behov
- kan anvende opplæringsloven, benytte rett saksgang i forbindelse med spesialundervisning i forhold til elevers og foresattes rettigheter
- kan benytte relevant forskning i spesialpedagogisk praksis, og se sammenhengen mellom disse
- kan vurdere individuelle, relasjonelle og samfunnskapte utfordringer i møte med elever på 1.-7. trinn med ulike behov (både faglig og sosialt)
- kan legge til rette for elever med ulike funksjonshemninger på 1.-7. trinn i henhold til opplæringsloven
- har evne til å jobbe forebyggende med foreldresamarbeid for barn som er utsatt for omsorgssvikt
- kan ha et rådgivende og koordinerende ansvar for spesialpedagogisk arbeid i skolen for elever som viser atferdsproblemer
- kan være aktiv medspiller i samarbeid med hjemmet og hjelpeapparatene
- kan legge til rette for et godt læringsmiljø som fremmer selvoppfatningen og motivasjonen til elever som viser atferdsproblemer
- kan delta i tverrfaglig og tverretattlig samarbeid som en nødvendig del av oppgavene for en spesialpedagog
- kan analysere eksisterende teorier og problemstillinger innen det spesialpedagogiske fagfeltet

Generell kompetanse

Studenten

- har inngående kunnskap til lovverk og behersker skriving av profesjonstekster (pedagogisk rapporter, sakkyndig vurdering, individuell opplæringsplan m.fl.)
- kan analysere relevante etiske og juridiske problemstillinger innen det spesialpedagogiske fagfeltet
- kan ut fra forskningsbasert kunnskap og handlingskompetanse legge til rette for fellesskap, mangfold og aktiv deltakelse for en sammensatt gruppe elever med atferdsproblemer
- kan kommunisere faglige problemstillinger med foresatte, kolleger og hjelpeapparat knyttet til elever som viser atferdsproblemer
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter for å forebygge, kartlegge, vurdere, tilpasse opplæring slik at elever med atferdsproblemer får utviklet sitt læringspotensial best mulig både faglig og sosialt

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I studiet legges det vekt på en prosessorientert undervisning med stor grad av studentaktivitet, og en forskningsbasert undervisning. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, diskusjoner, individuelt arbeid, gruppearbeid og anvendelse av digitale verktøy. Utforskende arbeidsformer som kollokviearbeid, problembasert læring og diskusjonsfremlegg fra studenter står sentralt. Skrivning av fagtekster og profesjonstekster vektlegges. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet i grunnskolen både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Studentene skal ha praksis. Se emnebeskrivelse for praksis.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	- 1 gruppeoppgave som består i å skrive en pedagogisk rapport og utkast til individuell opplæringsplan (IOP) på grunnlag av denne - 1 muntlig presentasjon av pedagogisk rapport og IOP	
Oppmøte til undervisning		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	- En seminardag til arbeid med gruppeoppgaven - En seminardag til presentasjon av gruppeoppgaven	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent. Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe			Uke(r)	A-F	60 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1 Mappevurdering Mappebidraget består av to fagtekster (tilsammen ca. 18 sider, eksklusiv innholdsfortegnelse og litteraturlister). 1. En gruppeoppgave knyttet til delområde 1 (generell innføring i spesialpedagogikk) (ca 9 sider). Gruppeoppgaven skrives innen oppgitt tema. Det skal utarbeides et sammendrag av denne fagteksten på inntil 1 side. 2. En individuell fagtekst som er knyttet til studiets del 2, (atferdsproblemer) (9 sider). Den individuelle fagteksten knyttes til et selvvalgt tema. Det skal utarbeides et sammendrag av fagteksten på inntil 1 side. Karakteren for mappebidraget fastsettes på grunnlag av to fagtekster som hver teller 50 %. Oppnås det ulik karakter på de to bidragene, vil det individuelle bidraget være utslagsgivende. Begge fagtekstene i mappeoppgaven må være bestått for å få bestått karakter i faget. Begge fagtekstene skal være i henhold til kravene til fagtekst som er vedtatt av HiST-ALT.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Muntlig	Gruppe		Timer	A-F	40 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2 Gruppemuntlig eksamen Gruppemuntlig eksamen knyttes til begge delområdene. Studenten må vise tilfredsstillende kompetanse innen begge delene i studiet for å bestå eksamen. Både mappebidraget og muntligeeksamen må være bestått for å få bestått karakter i faget.					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST. Ny/utsatt eksamen kan tas separat for del 1 og del 2.					

LÆREMIDLER

Befring, E., & Tangen, R. (red.). (2012). *Spesialpedagogikk*. Oslo: Cappelen Akademisk

Forlag. Kapittel 1, 2, 6, 7, 8, 11, 12, 19, 20, 21, 27

Holmberg, J.B., & Lyster, S.A.H. (2000). *Spesialpedagogiske arbeidsmåter*.

Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag. Kapittel 2, 3 og 4

Johansen, K. B. (2013). *Ungdom er ikke vanskelig, de har det vanskelig: elevkunnskap om ungdom med atferdsproblemer*. (Eget opptrykk til studiestart).

Lund, I. (2012). *Det stille atferdsproblemet: innagerende atferd i barnehage og skole*. Bergen: Fagbokforlaget.

Nordahl, T., Sørli, M.-A., Manger, T., & Tveit, A. (2005). *Atferdsproblemer blant barn og unge*. Bergen: Fagbokforlaget.

Olsen, M. I., & Traavik, K. M. (2010). *Resiliens i skolen: om hvordan skolen kan bidra til livsmestring for sårbare barn og unge: teori og tiltak*. Bergen: Fagbokforlaget.

Roland, E. (2014). *Mobbingens psykologi: hva kan skolen gjøre?* Oslo: Universitetsforlaget.

Skaalvik E. M. & Skaalvik, S. (2013). *Skolen som læringsarena: selvoppfatning, motivasjon og mestring*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 2 - 5

Strand, G. (red.). (2009). *AD/HD, Tourettes syndrom og narkolepsi: en grunnbok*. Bergen: Fagbokforlaget. Kapittel 1, 2, 4, og 6

Øzerk, M., & Øzerk, K. (2013). *Autisme og pedagogikk: teoretiske og pedagogisk metodiske tilnæringer til arbeid med barn med autisme-spekter-forstyrrelser*. Cappelen Damm Akademisk. Kapittel 2, 3 og 4

Aarnes, A., & Saabye, M. (2013). *IOP i praksis: individuell tilpasning i skolen*. Oslo: Pedlex.

På nett:

Storvik, S. (2014). *Ungdom med ASD i ungdomsskolen*. Oslo: Autismeforeningen i Norge

Kan lastes ned fra: <http://autismeforeningen.no/wp-content/uploads/2014/06/temahefte3-ungdomsskole-weboppslag.pdf>

Martinsen, H. (2014). *Barn med ASD i barneskolen*. Oslo: Autismeforeningen i Norge

Kan lastes ned fra: <http://autismeforeningen.no/wp-content/uploads/2014/06/temahefte2-barneskole-weboppslag.pdf>

Utdanningsdirektoratet (2014). *Spesialundervisning. Veileder til opplæringsloven om*

spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning. Kan lastes ned fra: <http://www.udir.no/Regelverk/tidlig-innsats/Veilederene-i-fulltekst/Spesialundervisning/>

Artikler i kompendium:

Antonovsky, A. (1996). The salutogenic model as a theory to guide health promotion. *Health promotion international*, 11(1), 11 – 18.

Befring, E. (2014). *Den forløsende pedagogikken: læringsvilkår som gjør gode skoler gode*. Oslo: Gyldendal. Kapittel 7.

Buli-Holmberg, J. & Nilsen, S. (2010). Sentrale samspillsfaktorer i kvalitetsutvikling av tilpasset opplæring og spesialundervisning. I J. Buli-Holmberg & S. Nilsen (red), *Kvalitetsutvikling av tilpasset opplæring* (s. 13-33). Oslo: Universitetsforlaget.

Ertesvåg, S. K., & Bø, I. (2006). Gjensyn med Urie Bronfenbrenner etter hans "arbeidsdag" på 60 år. *Nordisk pedagogik*, 26 (3), 258-274.

Heimdal, E. C. & Horgen, T (2004). Å måle det umålelige. Individuelle

opplæringsplaner for elever med sterk multifunksjonshemming. *Spesialpedagogikk* (5), 42-49.

Henriksen, J.-O., & Vetlesen, A. J. (2000). *Nærhet og distanse: grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker*. Oslo: Ad notam Gyldendal. Kapittel 8 og 13.

ISSU BRIEF (2009). *Understanding the Effect of Maltreatment on Brain Development*.

https://www.childwelfare.gov/pubs/issue_briefs/brain_development/brain_development.pdf

Johansen, K. B. (2009). Inkludering og atferdsproblemer: imøtekommer den offisielle målsettingen om den inkluderende skole elever med atferdsproblemer? *Spesialpedagogikk* (5), 37-42.

Killen, K. (2009) *Sveket I. Barn i risiko- og omsorgssviktsituasjoner*. Oslo: Kommuneforlaget. Kapittel 5.

Lundgren, M. & Lökhholm, K. (2013). *Motiverende samtaler med barn og unge*. Fredriksberg: Frydenlund. Kapittel 6.

Ogden, T. (2015). *Sosial kompetanse og problematferd blant barn og unge*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kapittel 2, 8 og 9.

Palm, K. (2014). Flerspråklige elever og tilpasset opplæring. I M. Bunting (red.), *Tilpasset opplæring: forskning og praksis* (s. 56-80). Oslo: Cappelen Damm forlag.

Qvortrup, L. (2012). Inklusion – en definition. I L. Qvortrup & T. Næsby, *Er du med? - om inklusion i dagtilbud og skole*. Seriehæfte 5 (s. 5-16) Aalborg: Forskning og Udvikling UCN.

Sørli, K. & Kreyberg, E. (2013). Tilknytning og læring – klinisk pedagogiske perspektiver. *Spesialpedagogikk*, (1), 4- 13.

Tøssebro, J., & Wendelborg C. (2014). *Oppvekst med funksjonshemming: familie, livsløp og overganger*. Oslo: Gyldendal akademisk. Kapittel 1, 2 og 8.

Øvreeide, H. (2009). *Samtaler med barn* (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. Kapittel 1.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14027 TEGNSPRÅK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	Sign Language 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Teiknspråk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk og Norsk tegnspråk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ingfrid Thowsen

Forkunnskapskrav

Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende.
Adgangsbegrensning, maks 10

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Studentene får grunnleggende opplæring i praktisk tegnspråk og innføring i grunnleggende teori om tegnspråk gjennom:

- Å bruke kroppen i kommunikasjon – fra gester til tegn
- Å utvikle et grunnleggende tegnforråd i norsk tegnspråk og grammatikk
- Å føre samtaler om dagligdagse tema på tegnspråk
- Å lære om forskjeller på tegnede og talte språk

Studentene får en innføring i kultur, historie og kommunikasjon med fokus på tegnspråk gjennom ulike perspektiver på:

- Hørsel og identitet
- Døves kultur og historie, før og nå
- Språktilegnelse
- Segregering, integrering, inkludering
- Selvvalgt tema

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har grunnleggende kunnskap om flerspråklighet
- har grunnleggende kunnskap om strukturer i norsk tegnspråk
- har grunnleggende kunnskap om døve og hørselshemmedes historie, kultur og livsbetingelser i samfunnet før og nå

Ferdigheter

Studenten

- forstår enkle samtaler og monologer på norsk tegnspråk
- kan føre enkle samtaler og anvende grunnleggende grammatiske strukturer og virkemidler på norsk tegnspråk
- kan identifisere enkelte grammatiske elementer i tekster på norsk tegnspråk

- kan forklare hva det betyr å være en minoritet, med særskilt fokus på døve og tunghørte
- kan presentere sin kunnskap om disse temaene til andre som ikke har denne kunnskapen

Generelle ferdigheter

Studenten

- kan delta i enkle, tegnspråklige samtaler
- kan formidle grunnleggende kunnskap om norsk tegnspråk
- kan bruke sin kunnskap og sine ferdigheter i arbeid med eller for døve og hørselshemmede

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Språklæring skjer gjennom varierte arbeidsformer som:

- intensiv språklæring i språkbud
- dramaøvelser og rollespill
- samtaleøvelser i par og i grupper
- muntlig og skriftlig refleksjon over egen språklæring

Teoretisk arbeid om språk, kultur og historie knyttes til praksis gjennom arbeidsformer som:

- forelesninger om tegnspråkgrammatikk
- individuelt og gruppearbeid med enkel videoanalyse av eget og andres tegnspråk
- forelesninger og litteraturstudier, gruppearbeid, diskusjoner og oppgaveskriving

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Studentene skal ha praksis. Se emnebeskrivelse for praksis GLU.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	<p>Studentene skal levere inn oppgaver i tilknytning til tematikken i emnet.</p> <p>Arbeidskravene kan være deltakelse i samtaleøvelser og tegnspråklige arrangement, opptak og innlevering av tegnspråklige øvelser, fremføringer og skriftlig innleveringer. En av oppgavene skal være av fagdidaktisk karakter.</p>	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Demonstrasjon av ferdighet, praktisk arbeid	Individuell		2 Timer	A-F	60 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Praktisk eksamen. Studentene skal produsere en tekst på norsk tegnspråk.					
Tillatte hjelpemidler:						
Skriftlig eksamen	Individuell		2 Timer	A-F	40 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Skriftlig eksamen.					
Tillatte hjelpemidler:						
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Amundsen, G., & Holm, A. (2001). Tegnspråk og norsk og noen døve elever i et tospråklig læringsmiljø. I H. Fottland (red.), Tilpasning og tilhørighet i en skole for alle (s. 123-138). Bergen: Fagbokforlaget. (Finnes i Kompendium 1, TG160)

Duncan, Susan. (2003). Gesture in language: Issues for sign language research. In Karen Emmorey (Ed.), Perspectives on classifier constructions in sign languages (pp. 259-268). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.

Engen, T.O., & Kulbrandstad, L. A. (2003). Tospråkighet og minoritetsundervisning. Oslo: Gyldendal Akademisk. S. 23-113, 133-159.

Erlenkamp, S. (2006). CI og tegnspråk: enten eller eller både og? Nordisk tidskrift för hörsel- och dövundervisning : NTD(5), 6-11.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Erlenkamp, S., Gjøen, S., Haualand, H., Kvitvær, H. B., Peterson, P. R., Schrøder, O.-I., & Vonen, A. M. (2007). Begrunnelser for å gjøre norsk tegnspråk til offisielt språk. Oslo: Norges døveforbund.

Notat fra utvalg opprettet av styret for Norges Døveforbund.

Grønlie, S. M. (2005). Uten hørsel?: en bok om hørselhemming. Bergen: Fagbokforlaget.

Hansen, Aa. L., Garm, N., & Hjelmervik, E. (red.). (2009). Hørsel, språk og kommunikasjon. Trondheim: Møller kompetansesenter.

Tilgjengelig på nett: <http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Holten, S. M., & Lønning, H. R. (2011). Døves språkholdninger og norsk tegnspråk. Norsk lingvistisk tidsskrift, 29(1), 7-24. Tilgjengelig fra: <http://ojs.novus.no/index.php/NLT/article/view/734>

Johnston, Trevor, & Schembri, Adam. (2007). Australian Sign Language (Auslan): An introduction to sign language linguistics. Cambridge: Cambridge University Press.

Jørgensen, Sissel Redse, & Anjum, Rani Lill (red.). (2006). Tegn som språk. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag.

Manne, G., & Helleland, H. (1991). Kommunikasjon i språkundervisning. Oslo: Fag og kultur. S. 20 – 29, s 61-78.

Moriggi, S. N., Fiske, A. (2014). Tegnordboka: se hva jeg sier. Oslo: Aschehoug.

Norges døveforbund (2013). Inkludering og ekskludering: Hvorfor døveskolen er viktig?

Kan bestilles på www.deafnet.no

Ohna, S. E. (1996). Å være døv i en hørende verden. Nordisk tidsskrift for dövundervisningen (2), 53-66.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Ohna, S. E. (2001). Å skape et selv: døves fortellinger om interaksjoner med hørende. Oslo: Unipub.

(kap.3)

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Ohna, S. E. (2003). På vei mot en ny grunnskoleopplæring for døve elever: en evalueringsstudie etter Reform 97. Oslo: Skådalen kompetansesenter.

(kap.2).

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Pritchard, P., & Zahl, T. S. (2010). Veiene til en god bimodal tospråklighet hos døve og sterkt tunghørte barn og unge. Bergen: Statped Vest.

Tilgjengelig på nettet: <http://www.statped.no/Global/Publikasjoner/Statped%20skriftserie/Veiene%...>

Peterson, P. R. (2009). Tegnspråkets fremtid - vårt felles ansvar! I Aa. L. Hansen, N. Garm & E. Hjelmervik (red.), Hørsel - språk og kommunikasjon: en artikkelsamling (s. 134-139). Trondheim: Møller kompetansesenter.

Tilgjengelig som e-bok:

<http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Schembri, Adam, Jones, Caroline, & Burnham, Denis. (2005). Comparing action gestures and classifier verbs of motion: Evidence from Australian Sign Language, Taiwan Sign Language, and nonsigners' gestures without speech. Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 10(3), 272-290. doi: 10.1093/deafed/eni029

Tilgjengelig fra: https://www.swetswise.com/swoc-web/link/access_db?issn=1465-7325&vol=000...

Tucker, Bonnie Poitras. (1998). Deaf Culture, cochlear implants, and elective disability. The Hastings Center Report, July-August 28(4), 6-14.

Schrøder, O.-I. (1998). Døvehumor - hva er det for noe? Nordisk tidsskrift for dövundervisningen (2), 38-48.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Simonsen, E. (2009). Hørsel eller døvhet?: en historisk innføring i feltet. I Aa. L. Hansen, N. Garm & E. Hjelmervik (red.), Hørsel - språk og kommunikasjon: en artikkelsamling (s. 12-20). Trondheim: Møller kompetansesenter.

Tilgjengelig som e-bok:

<http://www.acm5.com/kompendier/Horsel-sprak-kommunikasjon.pdf>

Svennevig, J. (2009). Språklig samhandling: innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse. Oslo: Cappelen Akademisk forlag.

S. 232-262.

Valli, Clayton, & Lucas, Ceil. (2001). Linguistics of American Sign Language: An introduction. Washington D.C.: Gallaudet University Press. s. 37-48; 72-75; 107-111; 121-146; 183-189.

Vonen, A. M. (1999). Emosjonelle sider ved språk. I E. Simonsen & K. Arnesen (red.), Fornuft og følelser - perspektiver etter 150 års undervisning av døve og døvblinde : rapport fra seminar 15.-16. oktober 1998, Helga Engshus, Universitetet i Oslo (s. 69-86). Oslo: The Research and Development Unit, Skådalen Resource Centre.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Vogt-Svendsen, Marit. (2001). A comparison of mouth gestures and mouthings in Norwegian Sign Language (NSL). In Penny Boyes Braem (Ed.), The hands are the head of the mouth: The mouth as articulator in sign languages (pp. 9-39). Hamburg, Germany: Signum Verlag.

Østberg, T. (1998). Døvhets og døve: belyst ved tre sosiologiske forståelsesmodeller. Oslo: Skådalen kompetansesenter.

(Finnes i Kompendium 1, TG160)

Nettsider:

Council of Europe. (2012). Ofte stilte spørsmål om tegnspråk. from <http://edl.ecml.at/LanguageFun/FAQsonsignlanguage/tabid/2741/language/nn...>

"APA referencing exercises": <http://elc.polyu.edu.hk/cill/writing/#Referencing>

"Fagskriving": http://www.fag.hiof.no/lu/fag/norsk/1/101/mm/forside_norsk101/ny_side_8.htm

"ALTs krav til fagtekster": <https://www.hist.no/multimedia/11943/ALTs-krav-til-fagtekster.pdf>

"Studiehjelp fra bibliotek": <http://hist.no/content/30229/Studiehjelp-fra-biblioteket>

Ressurs for hørselshemmede

www.erher.no

Norsk tegnordbok

www.tegnordbok.no

Mine tegn - et nettsted der du kan lage din egen oversikt over tegn du lærer

www.minetegn.no

Norges Døveforbund

www.deafnet.no

Zoom webTV (Små filmer og reportasjer)

www.zoom.coip.no

Videoer

NRK. (2015-16). Tegnspråknytt. Retrieved from <http://tv.nrk.no/serie/tegnsppraaknytt>

Raanes, Eli, Ferrara, Lindsay, & Nilsson, Anna-Lena. (2014). Humor på norsk tegnspråk [Video dataset]. Trondheim, Norway: HiST-ALT.

Kan brukes på skolens maskiner:

TegnStart.1 (2004). Trondheim: Statped

TegnStart.2 (2004). Trondheim: Statped

TegnStart.3 (2009). Trondheim: Statped

Selvvalgt pensum:

Knyttet til selvvalgt tema skal studentene velge ut 500 sider med annen relevant litteratur. Litteraturen skal godkjennes av faglærer i slutten av uke 37.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

1970-01-01, G.Sande

VALGEMNER GLU 1-7 VÅR 4.STUDIEÅR

Oversikten viser planlagte emner de ulike årene. Endelig studietilbud for et skoleår vedtas av avdelingsstyret i høstsemesteret foregående år. Igangsetting av emner er avhengig av tilstrekkelig antall studenter.

Emne	STUDIEPOENGBELASTNING			
	Avsl. Eks.	SP	2015 Høst	2016 Vår
LGU14010 Engelsk 1 (1-7)		30		30
LGU14026 IKT og læring (1-7)		30		30
LGU14016 Internasjonalt samarbeid - perspektiv på læreryrket (1-7)		30		30
LEKS1009 Mat og helse 1 (1-7)		30		30
LGU14025 Musikk 2 (1-7): Utøvende og skapende musikk, kultur og samfunn		30		30
LGU14011 Naturfag 2 (1-7)		30		30
LGU14017 Produksjon for sal og scene (1-7)		30		30
LGU14013 Religion, livssyn og etikk 2 (1-7)		30		30
LGU14012 Samfunnsfag 2 (1-7): Media, politikk og medborgerskap		30		30
LGU14024 Matematikk 3 (1-7) med hovedvekt på matematikkvansker		15		15
LGU14008 Norsk 3 (1-7): Lese- og skrivevansker		15		15
Sum		300		300

LGU14010 ENGELSK 1 (1-7)

Emnenavn (en)	English 1 (1-7)
Emnenavn (nn)	Engelsk 1 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Eivind Nessa Torgersen

Forkunnskapskrav

Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende.
Adgangsbegrensning, maks 35

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Anbefalte forkunnskaper

Gode engelskkunnskaper

Emneinnhold

Engelsk 1 for 1-7 er inndelt i fire emneområder:

- Den første opplæringen i lesing, skriving og muntlige ferdigheter
- Lesing, skriving og muntlige ferdigheter
- Kunnskap om språk
- Arbeid med tekster: litteratur og kultur

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om lydsystemet i engelsk, ordtilfanget og språkets grammatiske struktur med vekt på forskjeller og likheter mellom engelsk og norsk, samt innsikt i kulturelle konvensjoner for språkbruk
- har kunnskap om begynneropplæring i engelsk og utfordringer vedrørende overgangen fra begynnerstadiet til barnetrinnets siste del
- har kunnskap om grunnleggende ferdigheters betydning for læring og utvikling og om prosesser som kan fremme disse i engelskfaget
- har kunnskap om barns språklæring i et andrespråksperspektiv, språklæringsteorier samt strategier, metoder, vurderingsverktøy og vurderingsformer som fremmer språkutvikling
- har kjennskap til gjeldende læreplan for engelskfaget i skolen og forholdet til det europeiske rammeverket for språk
- har kjennskap til ulike læremidler og lærebøker som kan brukes i opplæringen
- har kunnskap om ulike internasjonale og nasjonale prøver og kartleggingsverktøy
- har kunnskap om tilpasset språkopplæring for den aktuelle aldersgruppen
- har kunnskap om levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land med vekt på tekster for barn og unge som fremmer interkulturell læring, samt innsikt i språkstimulerende bruk av tekster i undervisningen
- har kjennskap til sjangere og deres sentrale kjennetegn, samt normer for akademisk tekstproduksjon, ansvarlig kildebruk og personvern
- har forståelse for læringspotensialet som ulike læringsarenaer, eksempelvis digitale media, bidrar til på barnetrinnet

Ferdigheter

Studenten

- kan bruke engelsk sikkert og funksjonelt muntlig og skriftlig tilpasset målgruppen i ulike situasjoner og være en god språkmodell for elevene
- kan planlegge, lede og vurdere elevers læringsarbeid på en måte som tar hensyn til mangfoldet i elevgruppen når det gjelder ulike behov og ulik kulturell og språklig bakgrunn

- kan veilede elever i deres språkutvikling gjennom å gjøre dem bevisst hvordan språket er bygd opp, slik at de kan gjøre seg nytte av forskjeller og likheter mellom morsmålet og engelsk
- kan legge til rette for et trygt læringsmiljø med variert, differensiert og meningsfylt læringsarbeid som fremmer utvikling av lytting, skriving, lesing og tale og et gradvis større ordforråd for alle elever
- kan utøve en helhetlig og læringsorientert vurderingspraksis
- kan anvende fagkunnskap didaktisk og reflektert i forhold til gjeldende læreplan for grunnskolen og kritisk vurdere egen undervisning
- kan kritisk vurdere lærebøker og andre læremidler til bruk i opplæringen
- kan legge til rette for elevers arbeid med engelskspråklige tekster og utforskning av levesett og kulturuttrykk i engelsktalende land sett i relasjon til egen kultur, med hovedvekt på skriftlige, muntlige og sammensatte tekster for barn
- kan bruke digitale verktøy i arbeidet med å fremme språklæring og formidling av fagstoff

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle relevant fagstoff og kommunisere på engelsk på en måte som er tilpasset målgruppen
- kan reflektere over egen læring og praksis i forhold til etiske grunnverdier og skolens ansvar for barn og unges personlige vekst
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å løse identifiserte problemer knyttet til elevers læring og utvikling i engelskfaget

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Det forutsettes at studenter tilegner seg lærestoff gjennom selvstudium utenom den organiserte undervisningstida, gjennom arbeid i grupper og gjennom den digitale læringsplattformen.

Engelsk er undervisnings- og kommunikasjonsspråk. Det forventes at studentene bruker språket aktivt i undervisning og i skriftlig og muntlig kommunikasjon med medstudenter og faglærere. Videre forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning.

Gjennom prosess- og produktorientert arbeid med skriftlige tekster og egenvurdering av disse, samt framføringer og aktiv deltaking i undervisningen, sikres studenten både medvirkning og veiledning i sin studieprogresjon.

Engelskfaget er sammensatt av mange ulike deler som er tett knyttet til hverandre. For å oppnå fullt læringsutbytte må studentene ha innsikt i delene og forståelse for sammenhengene mellom dem. Studieplanen forutsetter aktiv deltakelse gjennom hele studieprosessen.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Underveis i studiet er det lagt inn obligatoriske arbeidskrav – både skriftlige, muntlige og digitale.	
	- 2 innleveringsoppgave i grammatikk og fonologi	
	- 1 muntlig presentasjon	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
	- 2 innleveringer av tekstoppgaver - deltakelse i 8 responsarbeid på digital læringsplattform	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HIST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Gruppe		45 Minutter	A-F	40 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1: Muntlig gruppeeksamen i didaktikk på 45 minutter. Eksamen har en forberedelsesdel.					
Tillatte hjelpemidler:	Del 1: Alle hjelpemidler er tillatt i forberedelsestiden.					
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	60 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2: Individuell skriftlig eksamen i språk, litteratur og kultur. Både del 1 og del 2 må være bestått for å få bestått karakter i emnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Del 2: 2 A4-sider med egne notater.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HIST.					

LÆREMIDLER

Questions about the list are to be directed to the course teacher. Additional texts might be included in the reading list in the course of study.

Phonology:

Nilsen, Thor Sigurd and Rugesæter, Kåre N. (2008). *Basic English Phonetics for Teachers* (2nd ed.). Bergen: Fagbokforlaget.

Grammar:

Dypedahl, Magne, Hasselgård, Hilde, and Løken, Berit (2012). *Introducing English Grammar* (2nd ed.). Bergen: Fagbokforlaget.

Yule, George (1998). *Explaining English Grammar: A guide to explaining grammar for teachers of English as a second or foreign language*. Oxford: Oxford University Press.

Language Teaching and Learning:

Birketveit, Anna and Williams, Gweno (eds.) (2013). *Literature for the English classroom: Theory into practice*. Bergen: Fagbokforlaget.

Hedge, Tricia (2000) *Teaching and Learning in the Language Classroom*. Oxford, Oxford University Press.

Cameron, Lynne (2001). *Teaching Languages to Young Learners*. Cambridge, Cambridge University Press.

Pinter, Annamaria (2006). *Teaching Young Language Learners*. Oxford, Oxford University Press.

Reference:

Hacker, Diana and Nancy Sommers. (2010). *A Writer's Reference*. Bedford/St. Martin's 6th/7th Edition.

Civics and Culture:

Oakland, John. *British Civilization: An Introduction* (2011). 7th Edition. Routledge.

Mauk, David. C. and Oakland, John. (2013). *American Civilization: An Introduction* 6th Edition. Routledge.

Literature:

Blume, Judy (2004). *Are you there God? It's me, Margaret*. New York: Dell Yearling.

Dickens, Charles. (2008). *The Christmas Carol*. Puffin Classics.

Fine, Anne (1990). *Bill's New Frock*. London: Mammoth.

Haddon, Mark (2003). *The Curious Incident of the Dog in the Night-Time*. New York: Doubleday.

Ihimaera, Witi. (2003). *The Whale Rider*. Harcourt Books.

Kinney, Jeff. (2008). *Diary of a Wimpy Kid*. Puffin Books.

Steinbeck, John. (2006). *Of Mice and Men*. Penguin Classics.

Wilder, Laura Ingalls. (2009). *Little House on the Prairie*. Egmont Books.

Wilson, Jacqueline (1992). *The Story of Tracy Beaker*. London, Corgi Yearling Books.

Wilson, Jacqueline (2001). *My Brother Bernadette*. London, Egmont Children's Books.

NB: A selection of big books and picture books are available in the ALT library. Additional picture books will be considered through the semester and made available as needed.

Short Stories, Essays, and Poetry:

Readings will include a variety of short stories, essays, and poetry, which will be provided throughout the term. Please check the term plan and *It's Learning* regularly to ensure you have access to these texts. Course teachers will be responsible for providing copies, digital files, or web resources of these texts. Students will be responsible for accessing or printing them as needed.

Supplemental Reading:

A wide selection of books is available at both the ALT library and the city library in Trondheim. If you are looking for a particular genre, please contact your teachers for further descriptions and recommendations for readings that can provide a rich supplement to the course.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

LGU14026 IKT OG LÆRING (1-7)

Emnenavn (en)	ICT and learning (1-7)
Emnenavn (nn)	IKT og læring (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk

Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Jan Frode Haugseth
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	Det er anbefalt å ha en viss kjennskap til sosiale medier samt å kunne bruke en PC
Emneinnhold	<p>Hvordan undervise ved hjelp av IKT?</p> <p>IKT og læring i grunnskolelærerutdanninga har tre emneområder:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. IKT-pedagogikk - Hvordan kan IKT-verktøy brukes pedagogisk 2. Ulike pedagogiske IKT-verktøy og sosiale medier 3. Fagdidaktikk og bredde - hvordan kan kunnskap om pedagogisk IKT komme til nytte i alle fag? <p>ITK og læring omfatter all pedagogisk bruk av IKT i undervisningsøyemed. Dette faget vil ha en systematisk tilnærming til ulike typer IKT og ulike pedagogiske muligheter, men også berøre områder som etikk og elevkunnskap (hvordan bruker elever IKT og sosiale medier i det dagligdagse) og svare på spørsmål om "Hvordan skiller pedagogisk IKT-bruk seg fra mer dagligdags bruk av IKT?", "når og hvorfor er det hensiktsmessig med IKT-basert undervisning", klasseledelse i teknologirike omgivelser, i tillegg til mye praksis og kreativ omgang med nettbrett, sosiale medier, spill, programmering, kortfilmer etc. Undervisningen vil være variert, med flere ulike gjesteforelesere som gjennomfører egne opplegg, samt prosjekt- og gruppearbeid.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>KUNNSKAP</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • får kunnskap om hvordan IKT-kunnskap kan gjøres til en del av alle skolefag • får kunnskap om klasseledelse i teknologi-rike omgivelser • får kunnskap om når og hvorfor det er hensiktsmessig med IKT-basert undervisning • får kunnskap om elevaktiv læring ift. IKT • får kunnskap om ulike dataspill – bevissthet, muligheter og utfordringer • får basiskunnskap om ulike fysiske ikt-teknologier, herunder mobil, nettbrett, ulike typer PC-er, smartboard, office/Google-sky-tjenester • får kunnskap om ulike dimensjoner ved sosiale medier ift. læring og trygg bruk

- får kunnskap om å gjøre enkel, datastøttet datainnsamling for vurdering
- får kunnskap om etiske teorier og bruken av disse vedrørende aktuelle problemstillinger i faget
- får kunnskap om misbruk og uønsket atferd av IKT (mobbing på nett)
- får kunnskap om multitasking og delt oppmerksomhet
- får kunnskap om personvern og datasikkerhet

FERDIGHETER

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere IKT-undervisning på en selvstendig og faglig gjennomtenkt måte
- skal kunne forstå og diskutere hvem som legger premissene for teknologisk utvikling og hvorfor det er viktig at skoleverk og lærere kan bruke denne typen teknologi i læringsøyemed
- kan bruke ulike IKT-teknologier til varierte, elevaktive og engasjerende arbeidsmåter
- kan bruke IKT til utforskning, sammenligning og kritisk og analytisk arbeid i undervisning og læring
- kan samarbeide med andre lærere, elever og hjemmet om faglige muligheter og problemstillinger
- kan reflektere kritisk over innholdet i faget og over verdimålingene for faget og over forholdet mellom fag, undervisning og egen utvikling i yrkesutøving
- kan bruke digitale læremidler på en kritisk og pedagogisk måte i undervisninga

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- har yrkesetisk kompetanse og kan se denne uavhengig av trender og farsotter på feltet
- kan legge til rette for samarbeid mellom hjemmet, skolen og lokalmiljøet
- viser faglig engasjement i spørsmål pedagogisk bruk av IKT, spill og/eller sosiale medier

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Det legges opp til variert undervisning, med flere ulike gjesteforelesere som gjennomfører egne opplegg samt prosjekt- og gruppearbeid.

Aktiviteter i undervisningen vil være:

- Diskusjon av faglitteratur og didaktikk
- Utprøving og jobbing med case
- Erfaringsutveksling
- Problem-basert læring

Arbeidsformene og erfaringene gjennom kurset vil bli vurdert gjennom produksjon av jevnlige, korte, rapporter.

Prosjekt - studentene velger seg selv et prosjektarbeid som de vil fordype seg i, og som de skal vurdere ift. læringsutbytte for elever i en praksissituasjon.

Studentene vil bli vurdert på egne rapporter samt prosjektarbeid.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Rapport(er)	6	6
Kommentar til arbeidskrav:	Korte rapporter om gjennomgåtte emner leveres i eget, digitalt format.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt			3 Uke(r)	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	En prosjektoppgave med tilhørende essay. Studentene får veiledning. Studentene kan velge individuell eller gruppevis levering.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Haugsbakk, Geir (2010). *Digital skole på sviktende grunn. Om nye muligheter og dilemmaer*. Gyldendal akademisk. 194 sider

Haugseth, Jan Frode (2013). *Sosiale medier i samfunnet*. Universitetsforlaget. 162 sider.

Jenkins, H. (2007). [Confronting the Challenges of Participatory Culture – Media Education for the 21st Century](#) (Part Two). *Nordic Journal of Digital Literacy*, 2(2), 97-113. (16 sider).

https://www.idunn.no/dk/2007/02/confronting_the_challenges_ofparticipatoryculture_-_media_education_for_the

Koehler, Mathew J.; Mishra, Punya ; Cain, William (2013). [What Is Technological Pedagogical Content Knowledge \(TPACK\)?](#) *Journal of Education*, 193(3), 13-19.

<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=afh&AN=95731156&site=ehost-live&scope=site>

Krumsvik, Rune Johan (2014). *Klasseledelse i den digitale skolen*. Cappelen Damm Akademisk. 160 sider.

Senter for IKT i utdanningen (2014). Cpdlab - ressurspakke for profesjonsfaglig digital kompetanse. <http://iktsenteret.no/content/cpdlab-ressurspakke-profesjonsfaglig-digital-kompetanse>. Div. læringsmateriell.

Senter for IKT i utdanningen (2014). Notat. 1. Dataspill i skolen. <http://iktsenteret.no/content/dataspill-i-skolen>. 10 sider.

Puentedura, R. (2013). *SAMR-model*.

<http://www.educatorstechnology.com/2013/06/samr-model-explained-for-teachers.html>

Tilleggs litteratur

Erstad, Ola (2010). *Digital kompetanse i skolen*. En innføring (2. utgave). 248 sider.

Fossland, Trine (2015). *Digitale læringsformer i høyere utdanning*. Universitetsforlaget.

Gievær, Tonje Hilde, Johannesen, Monica og Øgrim, Leikny (2014). *Digital praksis i skolen*. Gyldendal akademisk. 210 sider.

Vettenranta, Soilikki, Frantzen, Vegard (red.) (2012). *Mediepedagogikk. Refleksjoner om teori og praksis*. Tapir. 232 sider.

Høiland, Terje. Winje, Geir og Wølner, Tor Arne (2012). *Digital kompetanse – IKT på 1.-4. årstrinn*. Høyskoleforlaget. 135 sider.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSE

2015-03-27, G. Sande

LGU14016 INTERNASJONALT SAMARBEID - PERSPEKTIV PÅ LÆRERYRKET (1-7)

Emnenavn (en)	International cooperation – Perspectives on the teaching profession (1-7)
Emnenavn (nn)	Internasjonalt samarbeid - perspektiv på læreryrket (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ann Sylvi Larsen
Forkunnskapskrav	Studierettskrav: Emnet er forbeholdt studenter med studierett ved grunnskolelærerutdanningen Adgangsbegrensning, maks 12
Anbefalte forkunnskaper	Gode engelskkunnskaper fra videregående skole
Emneinnhold	<p>Emnet starter med en introduksjon her ved HiST, og etter 2-3 uker reiser studentene til lærerutdanningsinstitusjonen i Zambia (i første omgang i Livingstone eller Mongu) og blir der i 3-4 måneder. Her vil de følge undervisningen i ett (eventuelt to) fag ved lærerutdanningen.</p> <p>Mens studentene er i Zambia, vil de dels bli fulgt opp av en mentor ved lærerutdanningen der og dels av en veileder fra HiST. Veilederen fra HiST vil følge opp studentene ved et kortere opphold i Zambia, mens den kontinuerlige kommunikasjonen med veileder vil i hovedsak skje via Internett (It's</p>

learning) eller samtaler på billedtelefon (Skype).

Vurderingen i studiet gjennomføres etter at studentene er kommet tilbake til Norge og baseres på ei mappa og en muntlig eksamen.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskaper om historie og kultur i Afrika sør for Sahara
- har gode kunnskaper om hva som sentrale trekk i skole og lærerutdanning i landet der de gjennomfører en stor del av studiet på emnet
- har kunnskap om elevenes skole- og oppvekstsituasjon i Zambia
- har kunnskap om undervisningsmetoder og læringskultur i dette landet, spesielt i det faget eller de fagene studenten har et spesielt fokus på
- har kunnskaper om språksituasjonen i landet og hvordan denne påvirker læringskulturen og forståelsen i fagene

Ferdigheter

Studenten

- kan sammenligne og vurdere forskjeller og likheter mellom norsk og zambisk skolesystem og læringskultur
- kan gjennomføre et undervisningsopplegg i et bestemt fag ved en grunnskole i Zambia og presentere og dokumentere arbeidet med dette opplegget
- kan gjennomføre samarbeidsprosjekter og diskutere og evaluere prosjektene sammen med lærerstudenter i Zambia

Generell kompetanse

Studenten

- kan presentere sine erfaringer fra Zambia for medstudenter og ansatte ved HiST når de er tilbake i Trondheim etter oppholdet i Zambia
- kan fungere som ressursperson i forhold til internasjonalt samarbeid i skolen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I undervisninga vil det bli benyttet ulike og varierte arbeidsformer der stor grad av studentaktivitet er sentral. Arbeidsformene vil blant annet omfatte diskusjoner, forelesninger, gruppearbeid og individuelt arbeid, praksisoppdrag, presentasjoner og bruk av digitale verktøy. Å undervise ved en skole med ofte fundamentalt andre rammevilkår enn i Norge, vil kreve evne til tenke nytt og reflektere over metoder og arbeidsmåter vi bruker i norsk skole. Studiet på dette emnet vil i stor grad utfordre studentene på dette feltet, både ved lærerutdanningen i Zambia og ved skolene der studentene har sin praksis og gjennomfører sine prosjekter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	4	

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
	Underveis i studiet er det lagt inn obligatoriske arbeidskrav – både skriftlige, muntlige og digitale. Studiet har følgende obligatoriske krav: <ul style="list-style-type: none"> • 2 muntlige presentasjoner • En skriftlig logg • 1 digital innlevering 	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HIST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 1. Mappe som skal ha følgende bidrag: <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse og refleksjon knyttet til oppholdet ved en lærerutdanning i Zambia • Sammenlignende analyse mellom Norge og Zambia i forhold til oppleggene i faget studentene har som hovedfokus • Fordypningsoppgave knyttet til utviklingsarbeidet de gjennomfører ved praksisskolen i Zambia 					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Muntlig	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Del 2. Individuell, muntlig eksamen					
Kommentar til vurdering:	Begge eksamensdelene må være vurdert til bestått for å få bestått karakter i emnet. Dersom en student får vurderingen 'Ikke bestått' på den ene av delene, kan vedkommende melde seg opp til ny eksamen i denne delen.					
Tillatte hjelpemidler:	Egne notater, maksimum 5 A-4 sider					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HIST.					

LÆREMIDLER

Antall sider: 1250. Artikler markert med * blir lagt ut i its learning.

Hovedbøker:

Eidhammer, A. (2012). *Afrikas tid*. Oslo: Unipub. (260 sider)

Simonsen, J. (2004). *Afrikas historie*. Oslo: Cappelen Akademisk. (194 sider)

Kap. 1 Et kontinent blir bosatt , s. 19-49.

Kap. 4 Øst-Afrika og det sørlige Afrika før møtet med europeerne, s. 98-120.

Kap. 7 Afrika på 1800-tallet. Sør og nord, s. 179-219.

Kap. 8 Kolonierobring og tidlig kolonitid, s. 220-256.

Kap. 9 Koloniperioden. Samfunnsendring, 1920-1950, s. 257-298.

Kap. 13 Sør-Afrika I det 20. århundre, s. 391-413. (194 sider)

Artikler, kapitler fra bøker m.m.:

Banda, D., Mostert, L., Wikan, G. (eds.) (2012). *The language of education policy : Implementation, practice And learning outcomes in Zambia, Namibia and Norway*. Hamar: Høgskolen I Hedmark, Oppdragsrapport nr. 2. (39 sider) Kan lastes ned fra http://brage.bibsys.no/hhe/handle/URN:NBN:no-bibsys_brage_30382

*Balsvik, Randi Rønning (2004). *Afrika I eit historiografisk perpektiv*, kap. 6 Frigjering og kampen for utvikling, s. 107-131. (24 sider)

*Carmody, Brendan (2004). *The Evolution of Education in Zambia*. Kap. 6: Socio-cultural aspects of Zambia's formal education. Lusaka: Bookworld Publishehers.

*Kristiansen, Tomm (2006). «Der menn er menn». I *Afrika : En vakker dag*. Oslo: Cappelen.

*Ministry of Education, Science, Vocational Training and Early Education (2012). *Zambia Primary School English Syllabus, Grades 2 – 7*. Lusaka: The Curriculum Development Centre. (35 sider)

*Ministry of Education, Science, Vocational Training and Early Education (2012). *Junior Secondary Schoo English Syllabus, Grades 8 and 9*. Lusaka: The Curriculum Development Centre. (32 sider)

*Stock, R. (2004). *Africa South of the Sahara : A Geographical interpretation*. New York / London: The Guilford Press. (143 sider)

Kap. 1 The Map of Africa,.

Kap. 2 Imagining Africa: Roots of Western Perceptions of the Continent

Kap. 3 Culture and Society s. 13 – 55

Kap. 19 African Woman and Development

Kap. 20 Children in Africa: Prospects for the new Generation

Kap. 21. Social Policy: The Health Sector s. 281-322 (45 sider)

Kap. 29: South Africa in the Postapartheid Era s. 423-436 (14 sider) Sum: 143 sider

+ 2-3 artikler eller bokkapitler etter avtale med faglærer.

Skjønnlitteratur og film

Achebe, Chinua (1958). *Things fall apart*. Essex: Heinemann. (Fra Nigeria. Mest berømte bok i moderne afrikansk litteratur)

Conrad, Joseph (2003/1899). *Mørkets hjerte (Heart of Darkness)*. Oslo: Kagge forlag.

Mandela : Long Walk to Freedom (2013). Film. Regi: Justin Chadwick. Storbritannia/Sør-Afrika

+ valgfritt pensum ca 500 sider.

Inntil to skjønnlitterære bøker kan inngå i det valgfrie pensumet.

Forslag til skjønnlitteratur

Brink, André (2001). *Attråens rett*. Oslo: Aschehoug. (Fra Sør-Afrika etter apartheid)

Coetzee, J.M. (2002). *Vanære*. Oslo: Cappelen. (Fra Sør-Afrika, Coetzee vant nobelprisen i litteratur i 2003)

Dangarembga, Tsitsi (1988). *Nervous conditions*. Oxfordshire: Ayebia Clarke Publishing Ltd. (Fra Zimbabwe)

Grainger, Lisa (2007). *Stories Gogo Told Me*. Johannesburg: Penguin Books. (Fortellinger fra Sør-Afrika, Zimbabwe og Zambia).

Michelet, Tania (2008). *Afrika er ikke for alle*. Oslo: Kolon. (Om hvite settlere i Zambia)

Kangende, Kenneth (2000). *Night Whispers : A Collection of Short Stories from Zambia*. Lusaka: Minta Publishers.

Paton, Alan (1986). *Gråt mitt elskede land!* Oslo: Gyldendal.

Se gjerne etter bøker av to nyere forfattere fra Zimbabwe, **Petina Grappa og Irene Sabatini**, samt **Nadime Gordimer**, også en nobelprisvinner i litteratur fra Sør-Afrika.

Forslag til filmer:

Blood Diamond (2006). Film. Regi: Edward Zwick. USA.

Hotel Rwanda (2004). Film. Regi: Terry George. Storbritannia/Sør-Afrika/Italia.

Skin (2008). Film. Regi Anthony Fabian. Storbritannia.

The last king of Scotland (2006). Film. Regi: Kevin MacDonald. England/Tyskland.

Vanære (2008). Film. Regi: Steve Jacobs. (Originaltittel *Disgrace*). Sør-Afrika/Australia.

Aktuelle nettsider:

Föreningen afrikansk litteratur: <http://foreningenafricansklitteratur.se/vara-forf.htm>

Slotnæs, Marit K. (2007). Inn i afrikahyllen. I *Morgenbladet.no* http://morgenbladet.no/boker/2007/inn_i_afrikahyllen

Forslag til sakprosa / nettartikler m.m.

Hansen, Karen Tranberg (2011). Labor Migration and Urban Child Labor During the Colonial Period in Zambia. I *International and Comparative Social History, Volume 13 : Child Labour's Global Past, 1650-2000*, s. 594 – 612. (19 sider)

Kan lastes ned fra <http://site.ebrary.com/lib/histno/docDetail.action?docID=10589289>

Heiverden.no: *Skolen i Zambia*. Kan hentes fra <http://www.heiverden.no/newsread/dokument.aspx?docid=10051>

Jensen, R. (2010). *Elevråd bringer demokrati inn i zambiske skoler*. Kan hentes fra <http://www.reddbarna.no/nyheter/elevraad-bringer-demokrati-inn-i-zambiske-skoler>

*Nordvik, Guro og Haugdal, Ragnhild (2011). Demokratiopplæring ved Nalituwe Basic School, Zambia : Refleksjoner etter et praksisbesøk. I Overrein, Per (red.) *Demokratiets forutsetninger i massekommunikasjonens Tidsalder*. Rapport Hegraseminaret 2011. Trondheim: Hegraseminarets styringsgruppe, s. 11 – 14 (4 sider)

Zambia: ZCEA calls for an end to corporal punishment to children (2011). <http://www.lusakatimes.com/2011/05/12/zcea-calls-corporal-punishment-children/>

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-02-06, G. Sande

LEKS1009 MAT OG HELSE 1 (1-7)

Emnenavn (en)

Emnenavn (nn)

Mat og helse 1 (1-7)

Omfang

30 Studiepoeng

Studienivå

Syklus 1

Undervisningsspråk

Norsk

Organisasjonstilhørighet

GLU1-7

Emneansvarlig

Forkunnskapskrav

Emnet tilbys ved HiNT som valemne vår 4. studieår. Studentene ved NTNU får benytte eventuell restkapasitet ved HiNT. Opptak skjer ved HiNT.

Anbefalte forkunnskaper

Emneinnhold

Forventet læringsutbytte

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

LGU14025 MUSIKK 2 (1-7): UTØVENDE OG SKAPENDE MUSIKK, KULTUR OG SAMFUNN

Emnenavn (en)

Music 2 (1-7): Performing and creative music, culture and society

Emnenavn (nn)	Musikk 2 (1-7): Utøvande og skapande musikk, kultur og samfunn
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Bjørn-Terje Bandlien
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende <p>Opgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet</p>
Anbefalte forkunnskaper	Musikk 1 eller tilsvarende. Til dømes vidaregåande skule med studiespesialisering innan musikk, folkehøgskule med musikkfag el.l. Kunnskaper innen musisering, sang, dans, noteteori, komposisjon og leiing.
Emneinnhold	<p>Musikk 2 har desse hovudkomponentane: Allsidig opplæring i musikalsk leiing og utøvande og skapande verksemd, grunnleggande innføring i ulike sider ved musikk, kultur og samfunn, innføring i kunstfagsbasert forskings og utviklingsarbeid.</p> <p>Studiet dreier seg om korleis musikkfaget kan bidra til personleg vekst og danning for elevar på 1.-7. trinn, samstundes som studentane skal vidareutvikle ferdigheiter og kunnskarar i musisering og dans/rørsle, lytting og komponering.</p> <p>Dei fagdidaktiske delane av musikk 2 er elles i særleg grad retta mot skolen som læringsmiljø og læringsfellesskap i eit fleirkulturelt samfunn. Sentrale tema er kulturelt og musikalsk fellesskap og læring, t.d. i det frivilljuge musikklivet; uformell musikkopplæring, t.d. gjennom media og internett, og ulike former for musikalsk læringsarbeid knytt til instansar utanom skolen.</p> <p>Musikk 2 omfattar norsk og internasjonal forskingsbasert kunnskap knytt til musikkopplæring for elevar på 1.-7. trinn, og relevante metodar for fagdidaktisk forskings- og utviklingsarbeid.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>Kunnskap Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har solid kunnskap om analoge og digitale læringsressursar og læringsmateriell som er utvikla til bruk i skolefaget på 1.-7. trinn og til uformelle læreprosessar utanom skolen, t.d. på internett, og kunne vurdere desse kritisk

- har kunnskap om kjenneteikn på eit mangfaldig og inkluderande læringsmiljø og fellesskap for musikalsk læring for trinna 1-7
- har solid kunnskap om musikkteori og om musikalsk sjanger-, komposisjons-, og formålære, og om representativ musikk frå ulike tider og i ulike kulturar
- har kjennskap til historia til profesjonsrelevante sider av musikkfaget som vitkaps- og utøvingsfag
- har kunnskap om musikk og følelseskunnskap og om ulike sider ved musikkens verknad på sinn og kropp

Ferdigheiter

- Studenten
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere ulike læreprosessar knytt til musikk, dans/rørsle og skolekonsertar for trinna 1-7 og drøfte korleis skolen og samfunnet kan leggje til rette for slike opplevingar som del av musikkopplæring
- kan framføre et variert repertoar av song og musikk, musikalsk og uttrykksfullt, åleine, og i samspel med andre i skolen og på andre opplæringsarenaer
- kan improvisere, komponere, arrangere og produsere, utøve og leie, og framføre musikk på konsertar og i andre offentlege rom
- kan vise eit godt utvikla musikkgehor som kan danne grunnlag for musikalsk forståing, eiga musisering og skaping
- kan notere eigne komposisjonar og leggje til rette musikalsk materiale for ulike framføringsføremål og for musikkundervisning og læreprosessar på trinna 1-7
- kan reflektere over og drøfte musikkens rolle i det fleirkulturelle samfunnet
- kan drøfte kva rolle uformelle opplæringsarenaer betyr for musikk- og danseopplæring av elevar på 1.-7. trinn og kva for verknad slike erfaringar kan ha for musikkopplæringa på skolen
- kan vurdere og analysere musikk med utgangspunkt i teori om estetikk og kulturutvikling
- kan vurdere, analysere og delta i varierte fagdidaktiske forskings- og utviklingsprosessar
- kan gjennomføre tilpassa opplæring for elevar med ulik bakgrunn, ulike føresetnader og interesser

Generell kompetanse

Studenten

- kan planlegge, gjennomføre og vurdere ei heilskapleg musikkopplæring i samarbeid med skolen sine samarbeidspartnarar og i tråd med gjeldande læreplan for grunnskolen
- kan vurdere ulike verktøy for elevvurdering i musikkfaget og samanlikne med tilsvarande for andre fagområde, og kommunisere grunnlaget for vurdering til elevar, føresette, kollegaer og skoleleiing

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningsformane skiftar mellom gruppeundervisning i større og mindre grupper, førelesningar, gruppearbeid og praktisk musisering.

Studentane skal:

- jobbe med praktiske disiplinær og utvikle kunnskap og ferdigheiter i musisering, samspel, komposisjon, arrangement, musikkforståing, leiing og formidling.
- opparbeide kunnskap om ulike musikksgangrar, musikken sin verdi i samfunnet, og gjere seg kjent med kompositoriske virkemiddel i de ulike historiske epokar.
- Jobbe med fagdidaktiske metoder særskilt tilrettelagt for elevar på 1.-7.trinn

Stor grad av eigeninnsats er nødvendig. Studentane vil få rettleiing på deler av arbeidet individuelt og gruppevis. Det vert lagt vekt på ei prosessorientert undervisning med studentaktive arbeidsformer med det musiske og skapande i sentrum.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	8	8
Kommentar til arbeidskrav:	2 komposisjons-/arrangeringsoppgåver. 2 konserter. Ei oppgåve i musikkorientering. Ei skriftleg oppgåve som omhandlar musikk og inkludering. Ei gruppeoppgåve med framsyning av rørsle/dans basert på eigen koreografi til eit tildelt musikkstykke. Ein ekskursjon	
Oppmøte til undervisning		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Aktivitetar som krev samhandling: Formidling 80% av samla timetal Gruppearbeid med komponering 80% av samla timetal Tester/framlegg 100% av samla timetal	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav vert vurdert med godkjent/ikkje godkjent. Obligatoriske arbeidskrav må vere godkjende før ein kan framstille seg til eksamen. Kandidatar som står i fare for å bli nekta å gå opp til eksamen pga. manglande arbeidskrav, skal varslast om dette, jf. gjeldande studieforskrift ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Demonstrasjon av ferdighet, praktisk arbeid	Individuell			A-F	49 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Vurderingsdel 1: Praktisk eksamen i musisering Gruppeeksamen med individuell karakter der instrumental og songleg ferdigheit og allsidigheit i ein samspelsituasjon blir vurdert. Valg av konsertform og formidlingevne har også innverknad på vurderingsgrunnlaget.					

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Tillatte hjelpemidler:	Ved praktisk eksamen kan tekstar, partitur, egne og avdelinga sine musikkinstrument nyttast.					
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	51 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Vurderingsdel 2: Mappe med 2 bidrag Krav til innhald og omfang av mappa: 1. Ein eigen komposisjon 2. Ei skriftleg oppgåve som omhandlar musikk og inkludering.					
Tillatte hjelpemidler:	Ved mappeeksamen er alle hjelpemiddel tillatne.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsett eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldande studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Hovedlitteratur

Amsrud, A., & Bjørnstad, T. (2008). *Sang i Norge*. Oslo: Musikk i skolen.

Nettsted:

<http://www.sanginorge.no/>

Dugstad, R., Hagerup, G. B., & Smidt, M. (2011). *På kryss og ters: musikk fordypning 2*. Bergen: Fagbokforlaget.

Furnes, Odd Torleiv. (2009). *Musikk og tilpasset opplæring – om å kunne spille på flere strenger. Et blikk på musikalitet, multiple intelligenser og læringsoverføring*. Nordisk musikkpedagogisk årbok 11 2009, s. 115-138.
http://brage.bibsys.no/xmlui/bitstream/handle/11250/172223/Furnes_2009.pdf?sequence=1

Hjorthaug, S. (2002). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Finnes også som:

Hjorthaug, S. (1999). *Musikkhistorisk oversikt*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Kotarba, J. A., Merrill, B., Williams, P. J., & Vannini, P. (2013). *Understanding society through popular music* (2nd ed.). New York: Routledge.

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra:

<http://www.udir.no/kl06/MUS1-01/>

Olsen, R., & Stenersen, S. H. (red.) (2007). *Musikk – mulighetenes fag*. Bergen: Fagbokforlaget.

Ruud, E. (2013). *Musikk og identitet* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Diverse notemateriell som avtales med faglærer.

Tilleggs litteratur

Bicknell, Jeanette. (2009). *Why music moves us*. London: Palgrave Macmillan.

Johnsen, B. (2013) *Musikkfaget. En invitasjon til mestring*. Fagbokforlaget.

Hesmondhalgh, D. (2013). *Why music matters*. Chichester: Wiley Blackwell.

Turino, T. (2008). *Music as social life: the politics of participation*. Chicago: University of Chicago Press.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14011 NATURFAG 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Natural Science 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Naturfag 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder Ruth Grütters

Forkunnskapskrav

Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Adgangsbegrensning maks 35

Prioritering:

1. Studierett ved GLU m/realfag gjennom ordinært opptak til NTNU.
2. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU.
3. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge.
4. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Anbefalte forkunnskaper

Naturfag 1 (1-7) eller tilsvarende

Emneinnhold

I dette emnet legges det vekt på å utvikle kunnskaper om bærekraftig utvikling og kompetanse i å introdusere de yngste elevene for utforskende naturfag. Det å kunne utvikle elevenes sansing, oppdagerglede, undring, naturglede og naturfagspråk er en vesentlig del av denne kompetansen. Emnet skal gi grunnlag for å kunne bruke elevaktive læringsformer på ulike læringsarenaer.

Hver av de to delene av emnet har en overordnet tematikk, Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag. Temaene fungerer som overbygning for læringsutbytteformuleringer fra nasjonale retningslinjer.

Tema Bærekraftig utvikling vil legge vekt på å arbeide med naturfaglige problemstillinger som møter oss alle i hverdagen, og spesielt behandle disse i et perspektiv knyttet til miljø- og ressursproblematikk og bærekraftig utvikling.

Tema Utforskende naturfag vil legge vekt på utforskende læringsaktiviteter med barn og unge, og spesielt legge vekt på å sette slike aktiviteter inn i et naturfaglig perspektiv som gjenspeiler den komplekse hverdagen som møter dagens oppvoksende slekt. Dette gjelder både teknologiske, samfunnsmessige, miljømessige og etiske forhold.

Emnet bygger på og videreutvikler fagkompetansen fra første 30 studiepoengs emne, for å øke faglig trygghet på hele bredden av grunnskolefaget 1.-7. trinn. På noen sentrale faglige og fagdidaktiske områder skal det også utvikles dypere kunnskap. Det legges vekt på å fortsette utviklingen av kompetansen i å undervise barn så de videreutvikler sansing, oppdagerglede, undring og naturglede. Emnet skal gi økt erfaring i å bruke elevaktive læringsformer på flere ulike læringsarenaer.

Forventet læringsutbytte

Temaene Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag fordeler faglige læringsmål. Øvrige læringsmål er gjennomgående.

Bærekraftig utvikling

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til relevant naturfagdidaktisk forskning, med spesiell vekt på naturvitenskapen i samfunnet og som argumenterende forskerfelleskap
- har kjennskap til eksempler på hvordan naturvitenskapene har utviklet seg gjennom historien
- har oversikt over cellens oppbygging og hovedfunksjoner og hvordan egenskaper påvirkes av arv og miljø
- forstår hvordan naturlig seleksjon kan gi tilpasninger og hvordan denne og andre mekanismer kan føre til evolusjonær endring av arter og populasjoner

- har kjennskap til hovedtypene av kjemiske reaksjoner på makro- og mikronivå, og hvordan disse kan relateres til fenomener i hverdagen og i naturen
- har oversikt over oppbygning og egenskaper av de viktigste organiske stoffgruppene
- har kunnskaper om energibevaring, energikvalitet, fornybare og ikke-fornybare energikilder
- har gode kunnskaper om global oppvarming og noen andre miljøutfordringer knyttet til kjemiske stoffers innvirkning på miljøet, samt konsekvenser av disse miljøutfordringene

Utforskende naturfag

Kunnskap

Studenten

- har kjennskap til relevant naturfagdidaktisk forskning, med spesiell vekt på prosess og metodedelen ved naturvitenskapen
- har oversikt over cellens oppbygging og hovedfunksjoner og hvordan egenskaper påvirkes av arv og miljø
- har kjennskap til kroppens organsystemer med spesielt fokus på helsemessige aspekter
- har oversikt over virkninger av rusmidler og rusmiddelrelaterte helseskader
- har kunnskaper om grunnleggende mekanikk, elektrisitet og magnetisme, og kjenner relevante forsøk og enkle beregninger
- har kunnskaper om energibevaring, energikvalitet, fornybare og ikke-fornybare energikilder
- har kjennskap til utviklingen av universet og vårt solsystem

Ferdigheter

Studenten

- kan utvikle undervisningsopplegg som fremmer elevens undring og læring i naturfag
- kan anvende relevant naturfagutstyr, flere modeller og praktiske aktiviteter
- kan utøve en helhetlig vurderingspraksis og gi tilpasset tilbakemelding
- kan finne, vurdere og henvise til naturfaglig informasjon og fagstoff, og anvende det i undervisning og drøftinger med kolleger
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere teknologi- og designprosjekter med et flerfaglig perspektiv, med problemstillinger knyttet til utnyttelse og overføring av energi
- kan bruke emnet som regifag i tverrfaglige og flerfaglige sammenhenger

Generell kompetanse, gjelder både tema Bærekraftig utvikling og Utforskende naturfag.

Studenten

- har god forståelse av rolle, praksis og utviklingsmuligheter som naturfagslærer
- kan ta stilling til relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger og evner å løse dem i et sosialt miljø

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Emnet går over ett semester, og det vil bli brukt varierte arbeidsformer tilpasset fagemnene. Erfaringsbasert og utforskende læring med utgangspunkt i studentaktive læringselementer som feltarbeid (observasjon, undersøkelser og kartlegging av vegetasjon, dyreliv og miljø-forhold) og laboratoriearbeid (forsøk og eksperimenter) og argumentering vil stå sentralt. Introduksjon til, og enkel bruk av IKT-verktøy, faglig og didaktisk, til animasjoner, simuleringer og modelleringer innenfor naturfaglige tema inngår i oppbygningen av studentenes digitale kompetanse. Forelesningsformen vil, sammen med samtaleundervisning i klasse, bli brukt til å gi oversikt, avklare faglige problem, presentere sentral kunnskap og arbeide eksempler og oppgaver. Studentaktive arbeidsformer med selvstudium, individuelt arbeid og arbeid i grupper med oppgaver og prosjekter er viktige deler av studiet. Videre

forventes det at studentene bruker høgskolens bibliotek og andre kilder til informasjon og læring aktivt og forbereder seg til planlagt undervisning. Studentenes arbeid med emnet vil bli vurdert med både formative og summative vurderingsformer. Studentene vil i løpet av studiet bli gitt et antall obligatoriske oppdrag, skriftlige og muntlige oppgaver og praktisk arbeid. Detaljene i forbindelse med organiseringen av undervisningen finnes i semesterplanen.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Kostnader inntil kr. 2000 må påregnes ved ekskursjoner og feltaktiviteter.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Ferdighetstrening		Obligatorisk tilstedeværelse
	Det er krav om 80 % tilstedeværelse på fysikkverksted og praktisk arbeid i fysikk.	
Kommentar til arbeidskrav:	Det gis ikke kompensatorisk arbeid for manglende obligatorisk tilstedeværelse.	
Rapport(er)	4	4
Kommentar til arbeidskrav:	Innleveringsoppgaver/tester som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer og/eller rapporter (muntlig, digital eller skriftlig) fra feltarbeid/ekskursjoner og laboratoriearbeid.	
Muntlig fremlegg	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	Muntlig fremlegg som dekker utvalgte læringsutbytteformuleringer	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Hjemmeeksamen	Individuell		2 Dager	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 1: Skriftlig individuell eksamen med alle hjelpemidler tillatt, «hjemme-eksamen». 2 dagers varighet og elektronisk innlevering. Nærmere instruks om omfang og form på eksamensbevarelsen vil foreligge senest 3 uker før eksamen i form av eget skriv.					
Tillatte hjelpemidler:	Til hjemmeeksamen tillates alle hjelpemidler.					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 2: Ekskursjon: «Naturfag i skolen» Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt i forbindelse med en ekskursjon knyttet tematisk til barnetrinnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 3: Ekskursjon i biologi Praktisering av feltarbeidsmetoder, registrering av arter og naturtyper.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 4: En test innenfor ferdigheter og kompetanse Planlegge, gjennomføre og evaluere en undervisningssøkt i klasserommet med elever fra barnetrinnet.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell			Bestått / ikke bestått	%	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Delvurdering 5: Teknologi og design Seminar med avsluttende presentasjon					
Tillatte hjelpemidler:	Alle deler av vurdering må være bestått for å få bestått karakter i emnet.					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Faglitteratur

Grimenes, A. A., Jerstad, P., & Sletbak, B. (2011). *Grunnleggende fysikk for universitet og høyskole*. Oslo: Cappelen Damm.

Eller:

Callin, P. et al. (2012). *Ergo: [Fysikk 1]* (2. utg.). Oslo: Aschehoug.

Finnes også som:

Callin, P. et al. (2007). *Ergo: Fysikk 1: Grunnbok*. Oslo: Aschehoug.

Grindeland, J. M., Lyngved, R., & Tandberg, C. (2012). *Biologi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2013). *Kjemi for lærere* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Finnes også som:

Hannisdal, M., & Ringnes, V. (2011). *Kjemi for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Haugan, J. og Aamot, E. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i fysikk: fysikk 1 og fysikk 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Steen, B.-G. (2009). *Gyldendals tabeller og formler i kjemi: kjemi 1 og kjemi 2*. Oslo: Gyldendal undervisning.

Artikler og liknende hentet fra nettet eller forfattet av faglærerne og publisert på It's learning.

Na130 Laboratorieøvelser i fysikk. Tapir kompendium.

Didaktikk

Sinnes, A.T. 2015. Utdanning for bærekraftig utvikling. Hva, Hvorfor og hvordan? Universitetsforlaget,

Angell, C. B., Berit, Henriksen, E. K., Kolstø, S. D., Persson, J., & Renstrøm, R. (2011). *Fysikkdidaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget

Knain, E. & Kolstø, S. D. (red.). (2011). *Elever som forskere i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.). (2015). *Biologididaktikk*. 2. utgave. Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

Finnes også som:

Marion, P. v., & Strømme, A. (red.).(2008). *Biologididaktikk*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Mork, S. M., & Erlie, W. (2010). *Språk og digitale verktøy i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Anbefalt støttelitteratur

Angell, C., Flekkøy, E. G., & Kristiansen, J. R. (2011). *Fysikk for lærere*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Brady, J. E. (2004). *Generell kjemi: grunnlag og prinsipper* (2. utg.). Trondheim: Tapir akademisk forlag.

Eller:

Sire, J. (1998). *Chemica: lærebok i generell kjemi for universiteter og høyskoler* (2. utg.). Bergen: Fagbokforlaget

Hågvar, E. B. (2010). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (3. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Finnes også som:

Hågvar, E. B. (1998). *Det zoologiske mangfoldet: dyregruppene systematikk, bygning og levevis* (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget.

Ridpath, I. (2000). *Stjerner og planeter*. Oslo: Teknologisk forlag.

Ringnes, V., & Hannisdal, M. (2006). *Kjemi fagdidaktikk: kjemi i skolen* (2. utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget.

Sand, O., Sjaastad, Ø. V., Haug, E., & Bjålie, J. G. (2006). *Menneskekroppen: fysiologi og anatomi* (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk.

Wedøe, L. (2005). *Fysikkaktiviteter i barnehage og småskole* (3. utg.). Oslo: Cappelen akademisk forlag.

Øgrim, O., & Andersen, S. L. (2005). *Eksperimentboka: 191 forsøk fra Fysikk på roterommet*. Oslo: Kolofon.

VEKTINGSREDUKSJONER

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSE

2015-03-27, G. Sande

LGU14017 PRODUKSJON FOR SAL OG SCENE (1-7)

Emnenavn (en)	Music and drama production (1-7)
Emnenavn (nn)	Produksjon for sal og scene (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Anne-Lise Heide
Forkunnskapskrav	Krav om studierett eller fullført og bestatt lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 20 Prioritering ved opptak: 1. Studierett ved GLU gjennom ordinaert opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestatt lærerutdanning eller tilsvarende Oppgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere a. opprette flere studentgrupper i emnet dersom sokertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet
Anbefalte forkunnskaper	Lyst til a skape, formidle og tilrettelegge for sceniske uttrykk
Emneinnhold	Emnet Sal og scene har hovedkomponentene skape, formidle og tilrettelegge for scenisk produksjon. Emnet gir allsidig opplæring i ulike sceniske uttrykk, sjangre, utøvende og skapende virksomhet og det a lede og tilrettelegge for utøvende og skapende virksomhet. Det fokuseres på dramatiske verktøy som improvisasjon, stemmebruk, sang, karakterskaping, samspill, manusskriving og analyse/tolkning av eksisterende dramatiske verk og andre tekster som kan brukes som utgangspunkt for sceniske produksjoner. Gjennom kreative prosesser jobbes det dramatisk med utgangspunkt i tekst, drama med utgangspunkt i fysisk teatertradisjon, visuelt teater, dans/bevegelse og bilde. Det jobbes skapende og allsidig innen ulik bruk av tekstil, skulptur og bilde rettet inn mot sceneproduksjon. Emnet gir grunnleggende innføring i teater som kunstform i ulike epoker og samfunn og hvordan arbeid med sceniske uttrykk kan bidra til personlig vekst og danning for elever på 1.-7. trinn. Fagdidaktikk er integrert i emnets hovedkomponenter. Emnet Sal og scene er spesielt innrettet mot utvikling av læringsmiljø og læringsfelleskap i et flerkulturelt samfunn. Grunnleggende ferdigheter og tilpasset opplæring blir viktige faktorer i en didaktisk og tverrfaglig prosess. Emnet er innrettet både mot a skape, formidle og tilrettelegge for sceniske produksjoner i og utenom fagene på trinn 1-7 i grunnskolen. Praksisopplæringen skal gi studentene ferdigheter, kunnskap og erfaringer som gjør dem kjent med muligheter for produksjoner i barne- og ungdomsskole. Studentene får tilbud om en ekskursjon til en europeisk storby. I tillegg er to besøk knyttet til scenisk produksjon obligatoriske arbeidskrav i emnet.

Forventet læringsutbytte

Kunnskap Studenten * har kunnskap om kjennetegn på et mangfoldig og inkluderende læringsmiljø for prosjektorientert læring gjennom praktiske og estetiske fag for trinnene 1-7 * har kunnskap om ulike sceniske sjangere og dramatiske og estetiske virkemidler fra ulike tider og ulike kulturer * har kunnskap om å tilrettelegge for scenisk produksjon for trinnene 1-7 * har kunnskap om sang og musikk som virkemiddel i ulike sceniske sjangre * har kunnskap om lærings- og erkjennelsesformene som er knyttet til kunstneriske, estetisk og musikalske aktiviteter * har kunnskap om ulike litterære sjangere og hva som skjer når en tekst blir overført fra et medium til et annet * har kunnskap om scenografi, kostymer og masker som virkemiddel i sceniske produksjoner. * har kunnskap om hvordan ulike uttrykksformer i scenisk kunst kan formidles * har grunnleggende kunnskap om bruk av lys og lyd i scenisk produksjon Ferdigheter Studenten * har grunnleggende ferdigheter i sang og stemmebruk * kan planlegge, gjennomføre og vurdere ulike læreprosesser knyttet til scenisk produksjon for trinnene 1-7 * kan improvisere, produsere, utøve, lede og framføre ulike sceniske uttrykk alene eller i samspill med andre, og legge til rette for større produksjoner i skolen. * kan sette i gang, veilede og vurdere elevenes arbeid med scenisk produksjon * kan eksperimentere med og bruke sentrale materialer, redskaper, virkemidler og teknikker med tanke på scenografi og rekvisitter rettet mot scenisk produksjon * har grunnleggende ferdigheter i bruk av lys, lyd i scenisk produksjon Generell kompetanse Studenten * kan utnytte variasjoner i visuelle og auditive uttrykk * kan lede en produksjon for sal og scene og har kunnskap og kjennskap til de ulike faktorer som inngår ved en produksjon kan bruke drama, musikk, norsk og kunst og handverk i tverrfaglige tema- og prosjektarbeid og ivareta den estetiske dimensjonen i opplæringa * kan stimulere den estetiske sansen til elevene

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningsformene varierer mellom gruppeundervisning i større og mindre grupper, forelesninger, gruppearbeid og praktisk arbeid. Undervisningen vil være konsentrert i varemesteret og en workshophelg, teaterbesøk samt ekskursjon til en europeisk storby inngår i undervisningsopplegget. Studentene skal: * jobbe med praktiske kreative prosesser å skape, formidle og lede ulike sceniske uttrykk * utvikle kunnskap og ferdigheter i ulike sceniske uttrykk, og opparbeide erfaring gjennom praktisk utproving både i praksisfeltet og under læreprosessen.. * opparbeide kunnskap om ulike dramatiske sjangrer, de ulike epokers teaterhistorie, estetikkens verdi i samfunnet, og gjøre seg kjent med dramatiske, visuelle og tekstlige virkemidler i de ulike estetiske uttrykk * jobbe med fagdidaktiske metoder spesielt tilrettelagt for elever på 1.- 7.trinn Stor grad av egeninnsats er nødvendig. Studentene vil få veiledning på deler av arbeidet individuelt og gruppevis. Det blir lagt vekt på en prosessorientert undervisning med studentaktive arbeidsformer med det skapende i sentrum.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Det legges tilrette for studietur til utlandet. Studenten dekker selv kostnader.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	5	5

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Kommentar til arbeidskrav:		<p>To besøk til sceniske produksjoner med innlevering av refleksjonsnotater i etterkant. Tre mindre produksjoner. Tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> - med manus som utgangspunkt - med fokus på musikalsjangeren - performance/visuelt teater/masketeater/dukketeater
Oppmøte til undervisning		Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:		<ul style="list-style-type: none"> - ett verksted knyttet til lyd og lys - ett verksted knyttet til kostymer og sminke - ett verksted knyttet til scenografi og rekvisitter - ett verksted knyttet til skriving av manus/tekstproduksjon - to verksteder knyttet til hver produksjon
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:		<p>Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.</p> <p>Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. gjeldende studieforskrift ved HiST.</p>

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Annen vurderingsform, definer i kommentarfelt	Individuell		2 Uke(r)	A-F	67 %	Nei
Kommentar til vurdering:	<p>Praktisk eksamen i produksjon. Eksamensforestilling framført for en tenkt målgruppe. Gruppeeksamen med individuell karakter der scenisk uttrykk, skapende ferdighet, formidling og allsidighet i en skapende framvisning blir vurdert. Produksjonen som helhet blir vurdert og alle nødvendige faktorer ved produksjonen har innvirkning på vurderingsgrunnlaget. (Valg av scenisk formidling, samarbeidsevne, tilrettelegging for produksjon, scenografi, kostymer, lys, lyd, regi, dramaturgi, formidlingsform). Produksjonstid: to uker</p>					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt					
Muntlig	Individuell			A-F	33 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Muntlig gruppeeksamen med individuell karakter. Refleksjon knyttet til praktisk eksamen					
Tillatte hjelpemidler:	Ingen hjelpemidler er tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Gundersen, Kjernsmo og Reinhardtsen (2002). *En enkel fargelære*. Oslo: Universitetsforlaget.
(111 sider)

Helland, Frode og Wærp, Lisbeth Pettersen (2011). *å lese drama Innføring i teori og analyse*. Oslo: Universitetsforlaget.
(s. 83 – 194, 115 sider)

Johnsen, Bjørn (2013). *Musikkfaget på ungdomstrinnet*.
Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS.
(s.86 – 115, 30 sider)

Kelly, Jane (2009): *Håndbok i skuespillerteknikk*. Oslo: Musikk-Husets Forlag A/S.
(70sider)

Stene, Øystein (2015). *Skuespillerkunsten*. Oslo: Universitetsforlaget. (352sider)

Knutsen, Hanne og Ørvig, Anne (2006). *Scenepresentasjon. Framføringsprosjekter med barn og voksne*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
(Kapittel 7, 30 sider)

Morken, Ingrid (2003). *Drama og teater i undervisning – en grunnbok*. Oslo: Universitetsforlaget.
(s. 13 – 291, 279 sider)

Songe-Møller, Anna S. og Sæbø, Aud Berggraf (2007). *Ibsen og Holberg i skolen*. Kristiansand: Høyskoleforlaget.
(kapittel 1, 2, 5 og 7, 75 sider)

Sæbø, Aud Berggraf (1998). *Drama – et kunstoffag*. Oslo: Tano Aschehoug.
(420 sider)

Losnedahl, Kari Gaarder (2009). *Den teatrale illusjon: scenografi i et historisk og nåtidig perspektiv*. Bergen: Bergen Museum.(s. 1-102, 102 s.)

Skjønnlitteratur:

Sofokles: *Kong Ødipus*

Shakespeare: *Romeo og Julie*

Tekstutdrag fra Commedia del arte-tradisjonen

Holberg: *Jeppe paa Bierget*

Ibsen: *Hedda Gabler*

Brecht: *Mutter Courage*

Beckett: *Mens vi venter på Godot*

Et teatermanus knyttet til oppsetning Trøndelag teater.

3 folkeeventyr

3 noveller

3 dikt

Samt artikler og notemateriell som lenkes opp mot praktisk undervisning.

Det kan komme mindre endringer i pensumlista.

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14013 RELIGION, LIVSSYN OG ETIKK 2 (1-7)

Emnenavn (en)	Religion, Philosophies of life and Ethics 2 (1-7)
Emnenavn (nn)	Religion, livssyn og etikk 2 (1-7)
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1

Undervisningsspråk	Norsk, ev. engelsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Camilla Stabel Jørgensen
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende. Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU 2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge 3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende
Anbefalte forkunnskaper	RLE 1 (1-7) eller tilsvarende
Emneinnhold	<p>Religion, livssyn og etikk (RLE) i grunnskolelærerutdanninga 1-7 har tre emneområde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. religionar og livssyn, 2. filosofi og etikk og 3. fagdidaktikk. <p>Emnet omhandlar åtte fagemne: jødedom, kristendom, islam, hinduisme, buddhisme, livssyn, etikk og filosofi. Vektlegginga av dei ulike fagemna vil vere om lag som i læreplanen for grunnskolen.</p> <p>I arbeidet med religionane og anna fagstoff står undervisninga av yngre barn, korleis dei lærer og kontekstuell didaktisk teori i fokus. Samisk religionshistorie og nyare religions-og filosofihistorie blir vektlagd.</p> <p>I samband med praksis vert merksemd retta mot utfordringane knytte til læringsorienterte vurderingar i høve til haldnings- og trusspørsmål.</p>
Forventet læringsutbytte	<p>KUNNSKAP</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om viktige trus - og livstolkingar i religionane i historisk og aktuelt perspektiv, med vekt på europeiske og meir globale forhold • har kunnskap om religionshistorie med vekt på nyare tid og særleg på kristendommens historie frå reformasjonen og framover • har kunnskap om heilage tekstar med viktige forteljingar i religionane, deira litterære uttrykk og sjangrar, verknadshistorie, hermeneutikk og historisk-vitskaplege perspektiv på tekstane • har kunnskap om samisk religionshistorie • har kunnskap om sekulære livstolkingar med vekt på ideologiar • har kunnskap om religiøse, humanistiske og naturalistiske verdiperspektiv i møte med aktuelle utfordringar som spørsmål om liv og død, kjønn og likestilling, seksualitet, økonomi, miljø og ressursbruk

- har kunnskap om FNs internasjonale konvensjonar om menneskerettane og ILO - konvensjonen om urfolk og stammefolk i sjølvstendige statar, samt aktuell diskusjon om menneskerettsomgrepet
- har kunnskap om grunnskolefaget si historie med særleg vekt på tida etter 1997 og ulike løysingar på religions- og filosofiundervisninga i andre land
- har kunnskap om eit breitt utval av moglege arbeidsmåtar i faget og tilsvarende vurderingsformer

FERDIGHEITER

Studenten

- kan bruke eit breitt utval av varierte og elevaktive arbeidsmåtar i høve til undervisninga i dei første skoleåra
- kan vurdere lærebøker og andre læremiddel i faget, òg i eiga undervisning
- kan lage lokale læreplanar i RLE, inkludert løysingar for utfordringane i fådelte skolar og andre lokale tilpassingar i skolen
- kan gjenkjenne gode handlingsvariantar i høve til ulike typar dialogsituasjonar med eleven og heimen på bakgrunn av religiøse og livssynsmessige spørsmål
- kan integrere dei grunnleggande dugleikane i RLE-undervisninga: kunne uttrykkje seg munnleg og skriftleg, lese ulike typar tekstar og rekne
- kan tolke korleis tekstar, kunst og arkitektur uttrykkjer mening i RLE-emna, gjennom sjangrar, symbol, metaforar og andre verkemiddel
- kan bruke digitale verktøy med særleg blick for kjeldekritikk i høve til søk etter informasjon og etiske spørsmål om nettetikette og personvern
- kan bruke prinsippa for erfaringsbasert forskning i eiga verksemd som RLE-lærar

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan drøfte verdigrunnet for skolen og sjå skoleverksemda i lys av dette
- kan handtere spørsmålet om høgtidsmarkeringar og religiøse eller livssynsmessige praksisar i skolen
- kan sjå den lokale kulturen og lokalsamfunnet i samanheng med fagundervisninga i skolen

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Arbeidsformer og vurderingsordning blir sett i samanheng. Arbeidsformene vekslar mellom førelesning, arbeid med oppgåver (individuellt og i gruppe), diskusjonar, munnlege studentpresentasjonar og ekskursjonar.

Læringsaktiviteter i emnet omfattar lesing og lytting, produksjon av munnlege og skriftlege tekster, samt interaksjon med kvarandre, undervisningspersonale og representantar for trus- eller livssynsorganisasjonar eller andre institusjonar vi møter.

For lærarar i grunnskolen religions- og livssynsfag er det viktig å kunne lese fagtekster og andre tekster kritisk og analytisk og å lytte til elevar, foreldre, kollegaer og andre med vilje til innleving og læring. Tilsvarende er det viktig å kunne uttrykke seg klårt både skriftleg og munnleg i møte med desse gruppene og offentlegheita. Undervisninga i emnet omfattar øving i å uttrykke seg, både skriftleg og munnleg i ulike sjangrar med ulike formål, og på bakgrunn av faglitteratur og erfaring.

Arbeidsformer og læringsaktivitetar dannar grunnlag for tileigning av fag og fagutøving, og det er derfor viktig å delta i undervisninga.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall	
Muntlig fremlegg	2	2	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Studenten skal bidra i to muntlige fremlegg og respondere på like mange muntlige fremlegg holdt av medstudenter.		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Praktisk didaktisk prøve: estetikk Studentene skal individuelt eller sammen med én medstudent forberede og gjennomføre en ekskursjon til en kirke eller annet faglig relevant ekskursjonsmål og på/ved ekskursjonsmålet holde en faglig og didaktisk presentasjon for medstudenter med vekt på estetiske uttrykk i/på/ved ekskursjonsmålet. Studentene skal også respondere på minst to medstudenters presentasjoner. I tilknytning til prøven skal det leveres planleggingsdokument (felles dersom det er samarbeid) og refleksjonslogg (individuell).		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Praktisk didaktisk prøve: ekskursjon med elever Studentene skal i fellesskap planlegge, gjennomføre og drøfte en ekskursjon til et faglig relevant ekskursjonsmål med en (av faglærer) utvalgt gruppe elever fra en grunnskole i/nær Trondheim. Studentene skal gjøre avtaler med ansvarlige ved ekskursjonsmålet, organisere reise/transport til og fra, ivareta informasjon til foreldre og planlegge faglig for- og etterarbeid på skolen. I samarbeid med elevgruppens lærere skal studentene lede ekskursjonen. I etterkant skal studentene delta i drøfting av erfaringer gjort under ekskursjonen.		
Tester	1	1	
Kommentar til arbeidskrav:	Digital kunnskapstest i sentrale fagområder.		
Oppmøte til undervisning	1	1	Obligatorisk tilstedeværelse
Kommentar til arbeidskrav:	Deltagelse i undervisning knyttet til religionsdialog og/eller livssynsdialog er obligatorisk.		
Annet - spesifiser i kommentarfeltet			

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
		Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.
Kommentar til arbeidskrav:		Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig eksamen	Individuell		6 Timer	A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Eksamen består av individuell skriftlig skoleeksamen					
Tillatte hjelpemidler:	Grunnskolens læreplan for RLE					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Religion

Afset, Bente. "Bibelkunnskap og bibelbruk i RLE-faget" i Danning, identitet og dialog. Festskrift til Per Magne Aadnanes og Jan Ove Ulstein. Tapir: Trondheim 2009, s. 183-203 = 20 **K**

Breidlid, H., & Nicolaisen, T. (2011). I begynnelsen var fortellingen (2. utg.). Del I, og kapitlene 4,5,6,8, 10 og 11.Oslo: Universitetsforlaget. (440 s.) **B**

Breistein, I.F.(2013). En helhetlig tros- og livssynspolitikk – ønskelig og mulig? Teologisk tidsskrift, 2 (04). Tilgjengelig fra https://www.idunn.no/tt/2013/04/en_helhetlig_tros-og_livssynspolitikk_-_oenskelig_og_mulig

Den norske kirke om gudstjeneste: «Hellig handling, hellig tid, hellig rom» tilgjengelig fra: <http://www.kirken.no/?event=doLink&famID=9250>

Elstad, H.(2006). Nyere norsk kristendomshistorie. Bergen: Fagbokforlaget. **B**

Habermas, J. (2010). Sekulariseringens dialektikk. Tidsskrift for Teologi og Kirke, 81(2), 114-128. **K**

Kjørven, O. K., & Lindboe, I. M. (2005). Det nye testamente: en innføring i utvalgte tekster. Bergen: Fagbokforlaget. (s.167-210) **B**

Kristiansen, Roald (2005): Samisk religion og læstadianisme. Bergen: Fagbokforlaget , s.49-94 **B**

Pollan, B. (2007). Samisk religion. I Gilhus, I. S., & Mikaelsson, L. (red.). (2007). Verdens levende religioner (s. 367-375). Oslo: Pax. **K**

Nyhus, K. A., & Nyhus, O.-J. (2013). Kristen tro: oppdatert. Oslo: Kom forlag. (220 s.) **B**

Repstad, P. (2010). Fra lov til lønnkammer: religion og livssyn i dagens Norge. I I. Frønes & L. Kjølsvold (red.), Det Norske samfunn (s. 371-392). Oslo: Gyldendal akademisk. (20 s.) **K**

Winje, G. (2012). [Guddommelig skjønnhet: kunst i religionene](#) (2. utg.). Oslo: Universitetsforlaget. **B**

Filosofi, livssyn og etikk

Brøntveit, E., & Duesund, K. (2010). Visjon og valg: om filosofi, etikk og livssyn. Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 10, 11, 12, 13, 17, 19, 21 (140 s.) **B**

Eidhamar, L. G., Leer-Salvesen, P., & Hølen, V. (2007). Den andre: etikk og filosofi i skolen (2.utg.). Kristiansand: Høyskoleforlaget. Appendix 1 og 2, s.319-330. **K**

Hansen Helskog, G.(2007): Dialogos. Filosofi for ungdomstrinnet 9.trinn. Lærerveiledning, del 2 og 3. Oslo: Fag og Kultur. **B**

[Mualla Selçuk & John Valk](#) (2012): Knowing Self and Others: A Worldview Model for Religious Education in Turkey. Religious Education: The official journal of the Religious Education Association. [107\(5\)](#), 443-454. Tilgjengelig fra <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/00344087.2012.722473>

Fagdidaktikk

Bråten, O.H. (2014). Hva er religionsdidaktikk? Prismet 65(3), 123-144. **K**

Religion og livssyn (2014).Tema: Religionsdidaktikk. Religion og livssyn 2014 nr. 3, s. 6-32.

Døving, C.A. og Kraft, S.E. (2012). Religion i pressen. Oslo: Universitetsforlaget. Intro, kap.1,3,5 og 7 + avslutn: 130s **B**

Endsjø, D. Ø., & Lied, L. I. (2011). Det folk vil ha: religion og populærkultur. Oslo: Universitetsforlaget. (Innledningen, kap.2,4 og 5 + konklusjonen (80 sider). **B**

Fuglseth, K. (red) (2014): RLE i klemme. Oslo: Akademika. Kapitlene 7,10,11,13 **B**

Jørgensen, C. S. (2011). Fagsjangere og fagspråk i RLE. I J. Smidt (red.), På sporet av god skriveopplæring: ei bok for lærere i alle fag (s.225-240). Trondheim: Tapir akademisk forlag. (14 s.) **K**

Læreplanverket for Kunnskapsløftet (2006). Oslo: Kunnskapsdepartementet.

Tilgjengelig fra: <http://www.udir.no/Lareplaner/Grep/> (RLE planen, generell del, formålsparagrafen, læringsplakaten.) **I**

Weiss, M.N., Svare, H., Sender A., Thelle N., Garbarek V., Strøm-Olsen, N. (2013). Dialog er svaret på alt. Oslo. Frekk forlag. S.14-29. **K**

Winje, G. (2014) Grunnleggende ferdigheter i religion, livssyn og etikk (RLE). I Skovholt, K. (red.), Innføring i grunnleggende ferdigheter. Praktisk arbeid på fagenes premisser. Oslo: Cappelen Damm AS

VEKTINGSREDUKSJONER

Gammelt emne	Studiepoeng
ALT RLE230	30

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14012 SAMFUNNSFAG 2 (1-7): MEDIA, POLITIKK OG MEDBORGERSKAP

Emnenavn (en)	Social science 2 (1-7): Media, politics and citizenship
Emnenavn (nn)	Samfunnsfag 2 (1-7): Media, politikk og medborgarskap
Omfang	30 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 1
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7

Emneansvarlig

Per Overrein

Forkunnskapskrav

Krav om studierett eller fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende.
Adgangsbegrensning, maks 35

Prioritering ved opptak:

1. Studierett ved GLU gjennom ordinært opptak til NTNU
2. Overgang fra GLU ved en annen institusjon i Norge
3. Andre som fyller kravet om fullført og bestått lærerutdanning eller tilsvarende

Oppgitt antall er maksimalt antall studenter per gruppe. Fakultetet kan vurdere å opprette flere studentgrupper i emnet dersom søkertilfanget tilsier dette og fakultet har kapasitet

Anbefalte forkunnskaper

Samfunnsfag 1 (1-7)

Emneinnhold

Samfunnsfag 2, 1-7 inneholder utvalgte elementer fra historie, geografi, samfunnskunnskap (sosiologi og statsvitenskap) og samfunnsfagdidaktikk.

Emnets hovedområde legger særlig vekt på forhold i samtida i lys av maktforhold knyttet til politisk og økonomisk makt, medborgerskap og demokratisk deltakelse, og medias utvikling og rolle i samfunnet. Empirisk legger studiet vekt på resultater fra den norske makt- og demokratiutredningen og forskningen og utviklingen i etterkant. Studiets teoretiske hovedområde er overordnede samfunnsvitenskapelige perspektiver, forklaringsmåter innen samfunnskunnskap (sosiologi og statsvitenskap), geografi og historie.

Forskningsmetoder innenfor samfunnsvitenskapene er en vesentlig del av dette faget. Faget skal formidle og engasjere studentene i vitenskapelige arbeidsformer. Utforskende læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter og kritisk refleksjon.

Ut over dette er studiet satt sammen av emner som inneholder kunnskaper, perspektiver og forståelser av ulike emner i skolens samfunnsfag 1. -7. trinn

Samfunnsfagdidaktisk fokuseres det særlig på læremidler og planverksforståelse, planlegging og ledelse av samfunnsfaglig læring, evaluering av elevprestasjoner og begrepslæring. Studentaktivt arbeid i samfunnsfagdidaktiske seminarer, oppgaveløsninger og studentenes eget arbeid og veiledning under praksis er en sentral del av den samfunnsfagdidaktiske delen av studiet.

Forventet læringsutbytte**KUNNSKAP**

Studenten

- har kunnskap om hendelser og forhold i samtida i lys av maktforhold og menneskers handlinger og valg i nær og fjern fortid
- har kunnskap om samspill og konflikt mellom naturgrunnlag og levekår
- har inngående kunnskap om samfunnsvitenskapelige teori og metoder
- har kunnskap om relevant forsknings- og utviklingsarbeid innenfor fagområdet
- har kunnskap om sentrale fagdidaktiske metoder og teorier
- har kunnskap om grunntrekk i sentrale demokratiteorier og sentrale resultater fra den norske makt- og demokratiutredningen.

- har kunnskap om europeisk middelalder og om oppdagingsferder og kolonialisme
- har kunnskap om europeisk integrasjon og institusjons- og identitetsbygging og problemer knyttet til disse prosessene og til de norske diskusjonene om medlemskap i EEC, EU og EØS. har kunnskap om teknologiske innovasjoner og teknologiutvikling og sosiale, demokratiske eller miljømessige dilemmaer disse har skapt.
- har kunnskap om norsk næringsliv, norsk næringslivs innovasjon, omstilling og verdiskaping i en stadig mer global verden
- har kunnskap om nyere norsk og europeisk historie

FERDIGHETER

studenten

- kan anvende faglig kunnskap og resultat fra forsknings- og utviklingsarbeid
- kan arbeide selvstendig med faglige spørsmål og analysere faglige problemstillinger ut fra fagområdets fakta og teorigrunnlag
- kan planlegge, gjennomføre og vurdere undervisning slik at det tas hensyn til mangfoldet i elevgruppen og kulturell og språklig bakgrunn
- kan lede elever i selvstendig arbeid innenfor fagets rammer
- kan arbeide selvstendig med faglige og fagdidaktiske problemstillinger
- kan bruke og vurdere faglige hjelpemidler og uttrykksformer i samfunnsfag
- kan treffe begrunnede valg av læringsaktiviteter etter elevenes behov
- kan kritisk vurdere egen faglige praksis i forhold til gjeldende læreplan i samfunnsfag i grunnskolen

GENERELL KOMPETANSE

Studenten

- kan stimulere til kritisk refleksjon hos elevene
- kan oppdatere seg faglig og reflektere over egen praksis
- kan arbeide selvstendig og sammen med andre for å identifisere, analysere og løse problemer knyttet til elevers læring og utvikling i samfunnsfaget

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Undervisningen i faget gis som forelesninger, studentseminarer med eller uten faglærers deltakelse og som oppgaveløsninger og diskusjoner i full studentgruppe. Studentene må også løse oppgaver individuelt og i grupper. Seminarer med studentpresentasjoner og tilbakemeldinger på innleverte obligatoriske oppgavesett er viktige arenaer knyttet til vurdering for læring.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Mindre utgifter ved ekskursjonene (billetter, transport o.l.) betales av studentene selv.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
Kommentar til arbeidskrav:	<ul style="list-style-type: none">• Godkjent deltakelse på inntil 3 ekskursjoner.• Godkjent innlevering av 6 av 8 oppgavesett løst i grupper	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes med godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Muntlig	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Muntlig individuell eksamen. Eksamen i vårsemester					
Tillatte hjelpemidler:	Pensumlitteratur og notater er tillatt i forberedelsestiden før muntlig eksaminasjon					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Pensumbøker og artikler:

- Bastiansen, H.G. (2014). Fra konflikt til konsensus? Partipressens fall og konsekvensene for journalistikken. *Pressehistorisk tidsskrift*. 21.2014:16-45. 30 sider.
- Benjaminsen, T. A og Svarstad, H. (2010). *Politisk økologi: Miljø, mennesker og makt*. Oslo: Universitetsforlaget. (9-34, 63-205) 176 sider.
- Bjørnskau, T. & Randi Hjorthol, R. (2002). Gentrifisering på norsk – teori og empiri. Paper til NFR-seminar i Bergen 23 – 24. mai 2002 Forskningsprogrammet: "Byutvikling – Drivkrefter og planleggingsutfordringer"
- Dale, B., Selstad, T. & Sjøholt, P. (2002). Sentralsted og agglomerasjon. Servicesamfunnets begreper og teorier. Trondheim: *Acta Geographica*. Serie A, Nr. 4, kap. 1-5; s. 6-58. 53 sider.
Tilgjengelig på http://www.svt.ntnu.no/geo/forskning/default.asp?menu=Acta_Geographica_Trondheim&actaid=-1357032288
- Hannemyr, G. (2009). Personvern i deltakerskapte, rike medier, kap 11. I Røys, H.G. (red.). *Delte meninger. Om nettets sosiale side*. 10 sider.
Hentet fra: http://f9.no/dm/deltemeningerV1_2.htm
- Helle, Knut m.fl. (2013). *Grunnbok i Norges historie – fra vikingtid til våre dager*. Oslo: Universitetsforlaget. (195- 243) 49 sider.
- Kjeldstadli, K. (2008). *Sammensatte samfunn – Innvandring og inkludering*. Pax. (7-283) 277 sider.
- Larsen, A. K. (2012). *En enklere metode*. Fagbokforlaget. Bergen (12-121) 110 sider.
- Massey, D. 1991. A global sense of place. *Marxism Today* June 1991, 24-29.
- Melve, Leidulf (2009), Europeisk politisk historie 400–1750, Cappelen (219-285) 67 sider.
- Ottosen, R., Røssland, L.A. & Østby, H. (2012) *Norsk pressehistorie*. Oslo: Samlaget. (8-246) 239 sider.
- Pedersen, J.L. & D'arcy, J. (2013) *Røde Kors befolkningsundersøkelse Rapport*. OnLive (på oppdrag for Røde Kors). (Distribueres på nett/gjennom It's Learning). 48 sider.
- Rusten, G.; Potthoff, K.; Sangolt, L. (2013). *Norway: Nature, Industry and Society*. Fagbokforlaget. Bergen. (11-117, 139-266, 281-317) 232 sider.
- Rønning, R. (2006). *Vårt politiske Norge. En innføring i stats- og kommunalkunnskap*. 3. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. (9-326) 318 sider.
- Schwabs, T. & Østby, H. (2013). *Media i samfunnet*. Oslo: Det Norske Samlaget. (7-306) 300 sider.
- Solhaug, T. & Børhaug, K. (2012). *Skolen i Demokratiet – Demokratiet i skolen*. Oslo: Universitetsforlaget. (13-203) 190 sider.
- Staksrud, E. (2009). Hva slags barn vil vi ha?, kap. 12. I Røys, H.G. (red.): *Delte meninger. Om nettets sosiale side*. 13 sider.
Hentet fra: http://f9.no/dm/deltemeningerV1_2.htm
- Wessel, T. (2006). Los Angeles-modellen. En postmoderne byutviklingsmodell. I Ugelvik Larsen, S. (red.) *Teori og metode i geografi*. Bergen: Fagbokforlaget. (94-112) 20 sider.
- De store oppdagelsesreisene – Tekst om de store oppdagelsesreisene på 1500 tallet
- «Feltkurshefte»: Feltkurshefte på ca 100 sider vil bli utarbeidet til feltkurs.
- Antall sider ca. 2400 sider (Endringer kan bli aktuelt)

Forelesningsnotat, artikler og annet som legges ut på «it's learning» er pensum dersom ikke annet er oppgitt.

Læreplaner:

Læreplanen i samfunnsfag <http://www.udir.no/kl06/SAF1-03/>

Læreplanen i historie fellesfag <http://www.udir.no/kl06/HIS1-02/>

Læreplanene i historie- og filosofi programfag. <http://www.udir.no/kl06/HIF1-01/>

Læreplanen i geografi fellesfag <http://www.udir.no/kl06/GEO1-01/>

Læreplanene i politikk, individ og samfunn: <http://www.udir.no/kl06/POS1-01/>

I tillegg skal studentene ha kjennskap til innholdet i rettleiande kjenneteikn på måloppnåing etter 10. klasse i samfunnsfag på http://www.udir.no/Upload/Vurdering/Kjennetegn/Samfunnsfag_kjennetegn_NN.pdf

Med forbehold om endringer i nettsadresse.

Atlas

Studentene vil få bruk for atlas studiet. Følgende atlas er godkjent som lovlig hjelpemiddel på eksamen:

Kinder, Hermann og Werner Hilgemann (2003), [*The Penguin Atlas of World History – From Prehistory to the Eve of the French Revolution*](#). Penguin Books.

Mikkelsen, R. (red.) 2012. *Atlas for videregående skole*. Oslo, Cappelen Dam

Artikler/enkeltkapitler kan komme i tillegg

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14024 MATEMATIKK 3 (1-7) MED HOVEDVEKT PÅ MATEMATIKKVANSKER

Emnenavn (en)	Mathematics 3 (1-7) with emphasis on mathematics difficulties
Emnenavn (nn)	Matematikk 3 (1-7) med hovedvekt på matematikkvanskar
Omfang	15 Studiepoeng
Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Studieleder John Magne Grindeland
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett ved enten master i spesialpedagogikk eller GLU, eller fullført og bestått lærerutdanning med minimum 60 SP pedagogikk eller 30 sp pedagogikk sammen med 3 års undervisningserfaring. Minimum 30 sp matematikk. Fullført og bestått Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk med hovedvekt på atferdsproblemer (1-7) eller tilsvarende.</p> <p>Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Studenter med opptak til master i spesialpedagogikk ved NTNU2. Studenter med opptak til GLU3. Andre studenter med fullført og bestått lærerutdanning og som fyller opptakskravene
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>I dette emnet presenteres i teorier for hvordan matematikkvansker kan fremkomme eller oppstå blant de yngste elevene sett i sammenheng med hvordan elever vanligvis utvikler ferdigheter i matematikk.</p> <p>Dette behandles spesielt med tanke på hvordan en kan arbeide med tilpasning av matematikkundervisningen i et inkluderende fellesskap der elever som har matematikkvansker også kan være aktive deltakere. I denne sammenhengen er også holdninger og oppfatninger til matematikk et viktig område som studeres.</p> <p>I emnet ser en videre på teorier for kartlegging av matematikkunnskaper og introduserer og ulike verktøy med tanke på analyse og forståelse av matematikkvansker. I studiet vil man introdusere ulike typer materiell og verktøy som er utviklet for arbeid med elever som er i matematikkvansker</p> <p>Utvikling av matematikkferdigheter/matematikkforståelse</p> <ul style="list-style-type: none">• Forventet utvikling i matematikk• Forutsetninger for en god matematikkutvikling• Risikofaktorer knyttet til matematisk forståelse

Vansker knyttet til grunnleggende matematikk og språk

- Tall- og begrepsforståelse
- Posisjonssystemet, fire regnearter
- Telle- og regnestrategier
- Språkets rolle i matematikkopplæringen

Matematikkvansker

- Årsaker og symptomer
- Forebygging

Kartlegging og tiltak

- Kartleggingsverktøy
- Dynamisk undervisning og tiltakstenkning

Hjelpemidler for elever på 1. – 7.trinn

- Pedagogiske
- Kompensatoriske

Forventet læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten har

- inngående kunnskap til sentrale teorier om hvordan elever lærer og forstår matematikk, inkludert elever sine regne- og læringsstrategier
- inngående kunnskap til hvordan ulike vansker i matematikk kan oppstå
- inngående kunnskap om ulike verktøy til kartlegging av elever i matematikk
- inngående kunnskap om elever sine holdninger til matematikk og selvoppfatning i forhold til faget
- inngående kunnskap til skolens arbeid med inkludering og integrering i matematikk- faget
- inngående kunnskap til programvare og verktøy som kan anvendes i tilpasset matematikkopplæring

Ferdigheter

Kandidaten kan

- forklare teorier om matematikkvansker og tilpasning av undervisningen til de enkelte elever og elevgrupper
- analysere utvikling av grunnleggende forhold i matematikk som bygger oppunder mengde, tallforståelse og tallsystem
- forklare anvendelse av ulike verktøy til kartlegging av elevers potensiale i matematikk
- analysere resultat fra kartlegging av elever sitt potensiale og utfordringer fra ulike kartleggingsredskap
- forklare elevers holdninger til matematikk og selvoppfatning i forhold til matematikkvansker
- forklare oppfatninger om inkludering og integrering i matematikk- faget

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- analysere relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger knyttet til elever sin faglige utvikling i matematikk og i tilknytning til matematikkvansker

- kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til matematikkvansker på trinn 1-7 med foresatte, kolleger og hjelpeapparat
- anvende sine kunnskaper og ferdigheter innen emnet til å kartlegge, vurdere, tilpasse og tilrettelegge matematikkopplæringen på trinn 1-7 slik at hver enkelt elev får utviklet sitt potensial best mulig

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

Arbeidsformene veksler mellom forelesning, arbeid med oppgaver (individuelt og i gruppe), diskusjoner, samt muntlige og skriftlige studentpresentasjoner fra praksis.

Faglige diskusjoner og annen faglig samhandling er en viktig arbeids- og læringsform, og der forventes at alle studenter bidrar aktivt i slike aktiviteter. Emnet preges av stor grad av interaksjon mellom lærer og studenter og studentene i mellom i tråd med sentrale teorier om hvordan læring skjer.

SUPPLERENDE OPPLYSNINGER

Studentene skal ha praksis. Se emnebeskrivelser for praksis.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	2	2
Kommentar til arbeidskrav:	<p>1. Gjøre erfaring med og bruke utvalgte deler av kartleggingsmaterieell fra matematikkfaglig område og utarbeide et refleksjonsnotat knyttet til kartleggingsarbeid.</p> <p>Arbeidskravet skal utføres i gruppe. Resultatene fra oppdraget leveres digitalt.</p> <p>2. Gjøre erfaring med kartleggingsmaterieell fra kognitivt område og presentere dette i et refleksjonsnotat.</p> <p>Arbeidskravet skal utføres i gruppe. Resultatene fra arbeidskravet leveres digitalt.</p>	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Skriftlig	Individuell			A-F	100 %	Nei
Kommentar til vurdering:	Individuell fordypningsoppgave Oppgaven skal være et individuelt faglig arbeid i et pensumrelatert tema. Arbeidet skal være på 8-10 sider og innenfor sjangeren fagtekst, som er definert av HiST ALT.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle hjelpemidler er tillatt					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Bøker:

Adler, B. (2007). Dyskalkyli og Matematik. En handbok i dyskalkuli. Malmö: NU-förlaget. Kap. 3 – 8.

Holm, M. (2012). Opplæring i matematikk. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kap. 2 – 5.

Lunde, O.(2010). Hvorfor tall går i ball. "Matematikkvansker i et spesialpedagogisk fokus". Bryne: Info VestForlag. Kap. 3 – 9.

Magne, O. (1998). Att lyckas med matematik i grundskolan. Lund: Studentlitteratur. Kap. 2 – 11.

Kartleggingsmaterieill:

Dynamisk kartlegging 1 – 5

Artikler:

* Aastrup, S. & Johnsen, K. (2014). Kartlegging og undervisning i dynamisk perspektiv. I T.S.Gustavsen, K.R.C. Hinna, I.C. Borge & P.S. Andersen, (Red.), *QED 1 – 7*(s.757 – 814).Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

* Bjuland, R. (2005). Dialogiske tilnærminger i klasserommet: Utvikling av matematiske begreper gjennom lærer-elev dialog i klasserommet eller gjennom elevsamarbeid i smågrupper. I K. Hirsch (red.), *Ulike perspektiv på læring* (s. 67-76). Senter for voksenopplæring, Trondheim.

*Di Martino, P., & Zan, R. (2011). Attitude towards mathematics: a bridge between beliefs and emotions. *ZDM Mathematics Education*, 471-482.

*Feifer, S.G. & De Fina, P.A. (2005). *The Neuropsychology of Mathematics: Diagnosis and Intervention Workbook*. Middletown: School Neuropsych Press. Kap. 2 - 3.

Feifer, S.G. & De Fina, P.A. (2005). *The Neuropsychology of Mathematics: Diagnosis and Intervention Workbook*. Middletown: School Neuropsych Press. Kap. 4.

*Flottorp, V. (2010). Deltakelse og uttrykksmåter i flerspråklige klasserom. *Tangenten*, 2010 (4), s. 41 - 47.

*Flottorp, V. (2005). Matematikk og språk i en flerkulturell skole. *Tangenten*, 2005 (3), s. 19 – 23.

*Hasselbalch, R. (2008). Matematikvanskeligheter og specialpædagogisk tiltag hos en pige med en socio-emotionel problemstilling. *Specialpædagogik*, 2, s. 18 – 28.

*Johansen, F. (2004). Matematikk, angst og blokkeringer. *Spesialpedagogikk*, 2, s. 46 – 48

*Johnsen-Høines, M. & Alrø, H. (2012). Trenger en å spørre for å være spørrende? I M.Johnsen-Høines & H.Alrø (Red.), *Læringssamtalen i matematikkfagets praksis. Bok 1* (s.21 – 36). Bergen: Caspar Forlag.

*Naglieri, J. A. & Das, J. P. (2005). Planning, attention, simultaneous, successive (PASS) theory: A revision of the concept of intelligence. I D. P. Flanagan & P. L. Harrison (Eds.), *Contemporary intellectual assessment: Theories, tests, and issues* (s. 120-135). New York: Guilford Press

*Artiklene blir samlet i et kompendium

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande

LGU14008 NORSK 3 (1-7): LESE- OG SKRIVEVANSKER

Emnenavn (en)	Norwegian 3 (1-7): Reading and writing difficulties
Emnenavn (nn)	Norsk 3 (1-7): Lese- og skrivevanskar
Omfang	15 Studiepoeng

Studienivå	Syklus 2
Undervisningsspråk	Norsk
Organisasjonstilhørighet	GLU1-7
Emneansvarlig	Ellen Fossvoll
Forkunnskapskrav	<p>Krav om studierett ved enten master i spesialpedagogikk eller GLU, eller fullført og bestått lærerutdanning enten 60 sp pedagogikk og elevkunnskap eller 30 sp pedagogikk sammen med 3 års undervisningserfaring. Minimum 30 sp norsk. Fullført og bestått Tilpasset opplæring og spesialpedagogikk med hovedvekt på atferdsproblemer 1-7 eller tilsvarende.</p> <p>Adgangsbegrensning, maks 35</p> <p>Prioritering ved opptak:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Studenter med opptak til master i spesialpedagogikk ved NTNU 2. Studenter med opptak til GLU 3. Andre studenter med fullført og bestått lærerutdanning og som fyller opptakskravene
Anbefalte forkunnskaper	
Emneinnhold	<p>Forebyggingsperspektivet er sentralt i emnet. Spesialpedagogisk rådgivning innen lese- og skriveproblematikk vil komme inn under flere punkter. Det samme gjelder kunnskap om dokumentasjonskrav og etiske og juridiske problemstillinger.</p> <p>Videre vil følgende tema bli gjennomgått:</p> <p>Tema 1 Skriftspråk og språk</p> <ul style="list-style-type: none"> o Talespråk og skriftspråk o Språklige forutsetninger for en god lese- og skriveutvikling o Språkvansker og lese/skriveutvikling o Minoritetsspråklige og lesing/skriving <p>Tema 2 Lese- og skriveutvikling</p> <ul style="list-style-type: none"> o Utviklingsforløp før og etter den første lese- og skriveopplæringen o Forklaringsmodeller o Leseopplæringsmetoder o Den kontinuerlige leseopplæringen o Forholdet mellom lesing og skriving o Forebygging av lese- og skrivevansker o Systemrettet arbeid i forhold til lesing og skriving <p>Tema 3 Dysleksi</p> <ul style="list-style-type: none"> o Teorier om årsaker.

- o Kjennetegn
- o Dysleksi og lesing
- o Dysleksi og skriving
- o Sekundære vansker knyttet til dysleksi

Tema 4 Kartlegging av lese- og skriveferdigheter

- o Grunnleggende teori for testing og utredning
- o Kartleggingsverktøy
- o Målrettede tiltak på bakgrunn av kartlegging

Tema 5 Hjelpemidler for elever med lese- og skrivevansker

- o Pedagogiske
- o Kompensatoriske

Forventet læringsutbytte

Kunnskaper

Studenten har inngående kunnskaper om

- hvordan skolen på trinn 1-7 kan forebygge og tilpasse opplæringen slik at hvert enkelt barn får utviklet sitt lese- og skrivepotensial best mulig
- hvordan man kan analysere faglige problemstillinger knyttet til elevers lese- og skriveutvikling på barnetrinnet
- ulike strategier for kartlegging og utredning av elever med lese- og skrivevansker og hvordan dette kan danne grunnlag for målrettede tiltak for elevgruppen på trinn 1-7
- hvordan lese- og skriveutviklingen henger sammen med barnets generelle utvikling på områder som språk, faglig utvikling, selvoppfatning, motivasjon, og sosial kompetanse
- hvordan kunnskaper innenfor fagfeltet kan anvendes på nye utfordringer på området

Ferdigheter

Studenten

- kan avdekke lese- og skrivevansker på et tidlig stadium og finne relevante tiltak for å hjelpe elever med slike vansker til å oppnå framgang og utvikling
- kan analysere og anvende gjeldende teorier, metoder og fortolkninger innen fagområdet og arbeide selvstendig med praktiske og teoretiske problemløsninger
- kan ta rådgivende og koordinerende ansvar for spesialpedagogisk arbeid på området lese- og skrivevansker på grunnskolens barnetrinn
- kan være aktiv medspiller i samarbeid med hjem og hjelpeinstanser
- kan møte utfordringer knyttet til elever med spesielle opplæringsbehov som gjør han/henne i stand til å legge til rette for gode læringsmiljøer for barn med ulike behov for tilpasninger i opplærings situasjonen
- kan analysere og forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder på området og anvende disse til å strukturere og formulere faglige resonnementer
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter innen emnet til å forebygge og kvalitetssikre lese- og skriveopplæringen gjennom systemrettet arbeid

Generell kompetanse

Studenten

- kan analysere relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger knyttet til elevers lese- og skriveutvikling

- kan kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til lese- og skriveutviklingen på trinn 1-7 med foresatte, kolleger og hjelpeapparat
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter innen emnet til å kartlegge, vurdere, tilpasse og tilrettelegge lese- og skriveopplæringen på trinn 1-7 slik at hver enkelt elev får utviklet sitt potensial best mulig
- kan anvende sine kunnskaper og ferdigheter på nye områder for å gjennomføre kompliserte arbeidsoppgaver og prosjekter
- behersker fagområdets terminologi og kan kommunisere om faglige problemstillinger knyttet til lese- og skriveutviklingen på trinn 1-7 med foresatte, kolleger og spesialister

Arbeidsformer og læringsaktiviteter

I emnet legges det vekt på forskningsbasert og dialogpreget undervisning. Arbeidsformene vil variere mellom forelesninger, samtaler, individuelt arbeid, ulike former for gruppearbeid og anvendelse av digitale verktøy. Utforskende arbeidsformer er sentrale. Skrivning av fagtekst og profesjonsrelaterte tekster vektlegges. Det vil hele tiden bli lagt vekt på tilknytning til praksisfeltet både som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse. Tilknytning til praksisfeltet i grunnskolen (trinn 1-7) vil bli vektlagt som studiefelt og som arena for profesjonsutøvelse.

OBLIGATORISKE ARBEIDSKRAV

Obligatorisk arbeidskrav	Antall	Godkjent antall
Annet - spesifiser i kommentarfeltet	1	1
Kommentar til arbeidskrav:	En profesjonsrelatert tekst knyttet til utredningsarbeid. Leveres digitalt.	
Annet - spesifiser i kommentarfeltet		
	Obligatoriske arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.	
Kommentar til arbeidskrav:	Obligatoriske arbeidskrav må være godkjent før en kan framstille seg til eksamen. Kandidater som står i fare for å bli nektet å gå opp til eksamen pga. manglende arbeidskrav, skal varsles om dette, jf. forskrift om studier ved HiST.	

VURDERINGER

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Vurderingsmappe	Individuell			A-F	100 %	Nei

Vurdering	Vurderingstype	Dato	Varighet	Karakterskala	Andel	Justerende muntlig
Kommentar til vurdering:	Individuell fordypningsoppgave Oppgaven skal være et individuelt faglig arbeid i et pensumrelatert tema. Arbeidet skal være på 8-10 sider og innenfor sjangeren fagtekst, som er definert av HiST ALT.					
Tillatte hjelpemidler:	Alle					
NY / UTSATT EKSAMEN	Ny/utsatt eksamen blir gjennomført i samsvar med gjeldende studieforskrift ved HiST.					

LÆREMIDLER

Bøker:

Høien, T. & Lundberg, I. (2012). *Dysleksi. Fra teori til praksis*. Oslo: Oslo: Gyldendal Akademisk Forlag.

Lundberg, I. & Herrlin, K. (2009). *God leseutvikling. Kartlegging og øvelser*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Lundetræ, K. & Tønnessen, F.F (2014). *Å lykkes med lesing. Tidlig innsats og tilpasset leseopplæring*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 3 – 9, 11.

Lundberg, I. (2009). *God skriveutvikling*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. Kap. 4.

Lyster, S.-A.H. (2012). *Elever med lese- og skrivevansker. Hva vet vi? Hva gjør vi?* Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Kartleggingsmaterieill:

Språk 6 – 16 Manual

Artikler (artiklene blir samlet i et kompendium):

*Bråthen, I. (2007). Leseforståelse – komponenter, vansker og tiltak. I I.Bråthen (Red.), *Leseforståelse. Lesing i kunnskapssamfunnet – teori og praksis* (s. 45 – 81).Oslo:Cappelen Akademisk Forlag.

*Bråthen, I. (1996). Om forholdet mellom lesing og skriving. I A.H. Wold (Red.),

Skriftspråkutvikling. Om hvordan barn lærer å lese og skrive (s. 191 – 220). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

*Egeberg.E. (2007). Vurdering av forutsetninger for lesing og skriving. I E. Egeberg (Red.), *Minoritetsspråklige med særskilte behov. En bok om utredningsarbeid* (s. 161 – 180). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

*Finbak, L. (2005). Analyser av stavfeil. *Spesialpedagogikk, 2005 (9)*, s. 20 – 29.

*Frønes, T., Roe, A. & Vagle, W. (2012). Nasjonale prøver i lesing – utvikling, resultater og bruk. I T.N. Hopfenbeck, M. Kjærnsli & R. V. Olsen (Red.), *Kvalitet i norsk skole. Internasjonale og nasjonale undersøkelser av læringsutbytte og undervisning* (s. 135 – 149). Oslo: Universitetsforlaget.

*Korsgaard, K., Hannibal, S. & Vitger, M.(2011). Oppdagende skriving og skriftspråkutvikling. I K. Korsgaard, S. Hannibal& M. Vitger (2011). *Oppdagende skriving – en vei inn i lesingen* (s. 49 – 60). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

*Lyster, S.-A. H. (2007). Barns språkvansker – generelle og spesifikke tiltak. I I.V. Bele (Red),*Språkvansker. Teoretiske perspektiver og praktiske utfordringer* (s. 147 – 164). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

*Lundberg, I. (2002). The Child's Route into Reading and What can go Wrong? *Dyslexia* nr 8, s. 1 – 13.

Lyster, S. – A. H. (2003). STAS – Standardisert test i avkoding og staving. *Spesialpedagogikk, 2003(4)*, s. 48 – 51

*Melby-Lervåg, A. (2011). Effekten av språkstimulering i førskolealder på senere leseforståelse: Hva kan forskning fortelle oss? *Spesialpedagogikk, 2011 (2)*, s. 40 - 51

*Ottem, E. & Lian, A (2008). Spesifikke språkvansker. I I.V.Beale (Red.), *Språkvansker. Teoretiske perspektiver og praktiske utfordringer* (s. 31 – 42). Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

*Refsahl, V. (2012). Kartlegging. I V.Refsahl (2012). *Når lesing er vanskelig. Leseopplæring på grunnleggende nivåer for unge og voksne* (s. 65 – 74). Oslo: Cappelen Damm Akademisk.

*Tetzchner, S.v (2012). Utvikling av kommunikasjon og språk. I S.v.Tetzchner.(2012). *Utviklingspsykologi* (s. 401 – 457). Oslo: Gyldendal Akademisk.

*Spear-Swerling, L. & Sternberg, R.J. (1994). The Road Not Taken: An Integrative Theoretical Model of Reading Disability. *Journal of Learning Disabilities, vol. 27*, s. 91-103

*Artiklene blir samlet i et kompendium

Anbefalt tilleggslitteratur:

Anmarksrud, Ø. & Refsahl, V. (2010). *Gode lesestrategier - på mellomtrinnet*. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag.

Hagtvet, B.E, Frost, J. &Refsahl, V. (2014). *Den intensive leseopplæringen. Dialog og mestring når lesingen har låst seg*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

VEKTINGSREDUKSJONER

Ingen vektingsreduksjoner i dette emnet

GODKJENNING AV EMNEBESKRIVELSEN

2015-03-27, G. Sande